

Kızıl Bayrak

15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

7-21 Temmuz '95, Sayı:26, Fiyatı:20 000 TL

ÖZGÜRLÜKLER İÇİN MÜCADELEYE!

Fotoğraf: İZMİR/Kızıl Bayrak,
(Ambar işçilerinin polis kuşatmasına karşı protesto eylemi)

Bir süreden beri burjuva düzenin temel gündem maddelerinden birini anayasa değişikliği tartışmaları oluşturmaktadır. Bugün yaşananların geçmiş dönemlerde örneklerini gördüğümüz "demokratikleşme saldırıları"ndan özü itibarıyla bir farklılığı

yoktur.

Bilindiği gibi DYP-SHP burjuva koalisyon hükümetinin ilk kurulduğu günlerde de yoğun bir demokratikleşme saldırısı gündeme getirilmiş, bu saldırı oldukça etkili olmuştu. Bu etki yalnızca

Devamı 3. Sayfada...

● Kürt sorunu saklı tutulursa, düzen cephesinde yürüyen anayasa değişikliği tartışmalarının işçi ve emekçiler açısından hiçbir olumlu anlamı yoktur. Değişikliği gündemde olan maddelerin hiçbiri işçi ve emekçilerin temel haklarıyla ilgili değildir. Kamu emekçilerinin sendikalaşma sorunu gibi temel haklarla ilgili olanlar ise tümüyle anti demokratik bir karakter taşımaktadır.

● Gündemde olan kitlelere bazı demokratik tavizler vermek değildir; tersine yapılmak istenen 12 Eylül faşist anayasasının üzerine bir "sivil giysi" giydirerek, bu faşist anayasayı meşrulaştırmaktır.

Kızıl Bayrak

Militan bir sınıf hareketi: Olanaklar ve engeller

Gazi olayları, peşi sıra emekçi semtlerinde yaşanan bir dizi direniş ve ardından gelen yığınsal kamu çalışanları eylemleri, geniş emekçi kesimlerinden artan hoşnutsuzluğun ve mücadele isteğinin somut göstergeleri oldular. Kürt ulusal direnişiyle beraber düşünüldüğünde, sözkonusu olan, tabanı hayli geniş bir emekçi muhalefettir. Bu eylemliliklere giderek militan biçimlerin damgasını vurmaya başlaması ise, yükselmekte olan emekçi hareketliliğinin belki de en önemli özelliğidir. Bu eylemlilik sürecinde işçi sınıfının yeri ise henüz oldukça sınırlıdır. Deri, belediye ve tekstil işçilerinin başını çekmekte olduğu ve yer yer militan biçimlere de dönüşen tekil direnişler bir yana bırakılırsa, işçi sınıfı

Devamı 3. Sayfada...

Yığınların Öfke 'Sel'i, Kapitalizmi Boğacak!

Genellikle pislikleri temizlemek için kullanılan su bu kez pislikleri açığa çıkardı; kapitalizmin pisliğini!

Geçtiğimiz günlerde ağırlıklı olarak maddi hasara neden olan bir sel felaketi yaşandı. Burada iki tür mağduriyet söz konusudur. Birincisi, kapitalizmin ağır yaşam koşulları ve devletin Kürdistan'ı insansızlaştırma politikası sonucunda İstanbul'a gelmek zorunda kalan ve burada herhangi bir barınma olanağı bulamayan insanların, kendilerine yapmak zorunda kaldıkları gecekonduların zarar görmesiyle yaşanan mağduriyettir. İkincisi ise, İstanbul'un arazi rantından pay kapma çabası içindeki arazi mafyasının yapmış olduğu kaçak yapılarda oturan insanların dramıdır. İstanbul metropolünün talana açılan arazileri üstüne, hiç bir alt yapı ve yerleşim planı gözetilmeksizin çarpık bir yapılaşma gerçekleştirilmiştir. Amaç inşaat sektörünün ortaya çıkardığı ranttan faydalanmaktır. Kapitalist arsa spekülörlerinin, arazi mafyasının gözünü para hırsı bürümüştür. Bunlar, insan yaşamını hiçe sayarak hiç bir alt yapı ve düzenlemenin bulunmadığı alanlara evler yapma, satma ve bu konutları kiraya verme insafsızlığını göstermektedirler. Bu yolla insanların sefaletinden yararlanarak ceplerini doldurmaktadırlar. Hızlı ve yoğunlaşmış göç ile birlikte, sistemin özel mülkiyet ve ranta dayalı kâr olanaklarının ürettiği inşaat mafyası palazlanmak için maddi bir zemin bulmuştur. Bu mafyalaşmanın yasal ve modern bir şekilde yürütülmesi anlamına gelen kapitalist belediyeceğinin denetim altına

alamadığı hızlı ve çarpık kentleşme, istatistiklere göre aslında hiç de olağanüstü sayılamayacak bir yağmur sonucunda kanalizasyonların iflas etmesine neden olmuştur. Tüm bunların üstüne belediyeler bu yağmurların esas mağdurları olan emekçi ve işçi kesimlerini çarpık yapılaşmanın sorumlusu olarak göstermektedirler. Amaçları, insanları gecekondu yapmaya ya da kaçak inşaatlarda oturmaya iten ve kendilerinin de bir parçası olduğu sistemin suçunu ve çürümüşlüğü gizlemeye çalışmaktır.

Diğer yandan TC hükümetlerinin öve öve bitiremedikleri ve her bir hükümetin sahiplenmek için elinden geleni yaptığı "modern" TEM otoyolunun bir kısmı aynı yağmur so-

nucunda saatlerce trafiğe kapalı kalmıştır. Anlaşılan TEM'i yapan müteahhitler Türk devletinin kendilerine verdiği rantla yetinmeyip daha çok kâr için insan hayatıyla oynadıkları o kendileri için sıradan oyunu burada da yinelemişlerdir; daha kötü proje, daha özensiz çalışma, daha fazla kâr.

Emekçilerin canını ve malını teslim alan bu aynı selde, oturduğu yerden para kazananların gözde mekanı, 50 milyon dolara mal olan İstanbul Menkul Kıymetler Borsa binası, adeta kapitalizmin içten içe çürümüşlüğüne sembolleştirilmesine döşemenin içine sızan foseptik suyunun etkisiyle işlem yapamaz hale gelmiştir.

Tüm bunlar kapitalizmin çürümüşlüğüne maddi yansımalarıdır.

Isparta-Senirkent'te şu ana kadar 100 kişinin ölümüne neden olan sel felaketi ise insan yaşamını hiçe sayan kapitalist düzenin pençesinde ölen ya da mağdur duruma düşen insanların dramıdır. Kapitalist sistemin sözcüleri kendi ağızlarıyla utanmadan ve sıkılmadan "... yanlış ve haksız imar rantları... alt yapı değişikliğine gidilmemesi... duyarsız kalınması..." gibi, her doğal afetin ardından duymaya alıştığımız açıklamalarını gene peş peşe sıraladılar. Günümüzün gelişkin bilim ve teknolojisi ile bu tür doğal felaket risklerinin yüksek olduğu bölgelerin tespit edilmesi ve önlemlerin alınması son derece kolaydır. Ki Senirkent olayında, ormansızlaştırılmış bir yamacın dibinde kurulu bir yerleşim birimi olarak bu-

ranın sel ve toprak kayması gibi olaylara karşı ne kadar açık bir konumda olduğunu görmek için çok da "yüksek ve derin bir ilme" ihtiyaç yoktur. "Daha fazla kâr" ve "benden sonra tufan" zihniyetiyle beslenen çıkarıcı kapitalist zihniyet her zamanki gibi kendisine rant sağlamadığı sürece çevreye karşı duyarsız kalacağını bir kez daha kanıtlamış oldu. Köy halkının defalarca su baskınına karşı tedbir alınmasını talep etmesine rağmen devlet bürokratları ve politikacıları sermayeye uşaklık etmekten görünen köye kılavuzla bile gitmeye zaman bulamamışlardır. Ancak 100 insan öldükten sonra ortaya çıkan devlet "baba" "yaralar sarılacak" demiştir. Asıl amaçları geride kalanların devletle ve onun her türden uşağına karşı ortaya çıkabilecek tepkilerini azaltmak ve yine sistemin devamı için geride kalanların oylarını garantilemekten başka bir şey değildir. Diğer yandan sistemin ürettiği bazı sömürgeci de, ağızları sulanarak, yıkılanı yeniden yapmanın kendilerine sağlayacağı kârın hesabını yaparlar.

Oysa, kapitalizmden daha ileri bir yaşama şekli olan komünizm felaketler olduktan sonra yaraları sarmanın lafızını üretmeyi ve rantını yemeyi değil, felaketleri önceden çözümüleme ve karşı tedbirleri almanın eylemini gerçekleştirmeyi amaçlayacaktır. Komünizm, insanın insanla ve doğayla uyumlu bir yaşantı içinde olmasını, toplumun ve doğanın sınırsızca gelişimini sağlayacak, kapitalist barbarlığın yeryüzüne saçtığı insanlık dışı tohumları dünyadan süpürecektir.

BİR TUTAM KIR ÇİÇEĞİ İÇİN BİLE, DEVRİM!

Kapitalist sistem, anarşik ve insana yabancı örgütlenmesi ile insanın doğa ile uyumlu bir yaşam sürmesinin önünü tıkar. Doğal yaşamın tahrip edilmesini engelleyemez. Doğayı da sınırsız kâr güdüsünü doyurmak için yok etmekten geri kalmaz. Bu sistemde insan, doğa karşısındaki gücünü toplumsal üstünlüğünden değil, vahşi ve kural tanımaz yıkıcılığın alır. Doğa, kapitalist sistemde insana dışsal bir faktör olarak yer alır. Bir gün rahatlıkla tahrip edilir. Bir başka gün doğayı koruma kampanyaları açılır. Amaç ya insanlarda oluşan doğa bilincinin tepkisinden kendini korumak ya da bu bilinci sömürerek rantını yemektir. Doğal afetler, kapitalist toplumun insanı için dışsal ve bir o kadar da kaçınılmazdır. Bu kaçınılmazlığa çoğu zaman karşı durulamaz. Özellikle düzenin ezilen kesimleri için bu kaçınılmazlık bir çok kez toplumsal felaketlerle sonuçlanır.

İnsanın kapitalizmde doğayla uyumlu bir tarzda yaşaması mümkün değildir. İnsanın doğayla tekrar barışması için; **komünizm!**

"Seçim yatırımı" torbasından 27 yeni üniversite çıktı!

Sermaye diktatörlüğünün 'incir yaprağı' burjuva parlamentoda, muhtelif parti milletvekilleri arasında geçen kısa süreli bir çekişmeden sonra, Milli Eğitim Komisyonu, 27 adet yeni üniversite kurulması için verilen yasa teklifini onayladı ve milletvekilleri arasındaki "bizim köye de bir üniversite" kavgası böylece son buldu.

Üniversitelerin bugünkü bilimsellikten ve bilimden uzak, lise düzeyindeki öğrenim kurumlarından pek de farklı olmayan durumları düşündürdüğünde, yeni açılacak üniversitelerin daha da düzeysiz bir nitelikte olacağını şüphe yoktur. Zira, ne bu üniversitelerin kurulması için finansman düşünülmüştür, ne de öğretim elemanı sağlanabilecektir. Yine de bu gecekondu üniversiteleri, gençlere "geleceğe açılan bir umut kapısı" olarak lanse edilip tika-basa

doldurulacaktır. Bu vesileyle, yasa teklifini imzalayan her milletvekiline, hoşnutsuz seçmenlerini kendisine bağlayacak bir demagoji malzemesi yaratılmış olacaktır. Aynı zamanda da, açılan tabella üniversitelerinin onlara yaratacağı yeni olanaklar (eşedosta işi, yeni ihaleler vb.) üzerinden ekstra çıkarlar elde edeceklerdir.

27 yeni üniversitenin açılması için kabul edilen yasa tasarısı, burjuva partilerin yüksek öğrenim sorununu sözde "çözmek" amacıyla, aralarında girdikleri çıkar kavgalarını it dalaşını- bir kez daha gözler önüne serdi. Sömürücü bir asalak kast olan burjuva politikacılarının, bir gün dahi olsa iktidarda kalıp, iktidarı nimetlerinden faydalanmak için yapmayacakları hile, vermeyecekleri vaat yoktur.

Bu asalaklar, gerektiğinde, özellikle de iyice sıkıştırıldıklarında bu

vaatleri "aynı gece" yerine bile getirebilirler. Yeter ki, günü kurtarabilsinler. Hatırlanırsa, en son yapılan belediye seçimleri öncesinde, bu sahtekar burjuva politikacılarının "il olma" sözüne inananmayan halk, resmi gazete getirtilerek ikna edilmişti.

Bir gecede "il olmak"la kısa bir süre içerisinde 27 adet yeni üniversite kurulması kararının onaylanması arasında mantıksal olarak bir fark yoktur. Bu mantık kapitalist mantıktır: "Bana faydalı olan her şey iyidir. Buna ulaşmak için her yol mübahtır. Yasal ya da yasadışı, benim için hiç farketmez. Kaldı ki, bu yasalar zaten bizim kendi yasalarımızdır."

Oynanan komedi, eğitimle ilgili bazı bürokratları dahi bu durum karşısında mızırızlanmaya itmiştir: "Şimdi üniversite açmak süpermarket açmaktan daha kolay hale geldi.

Böyle de olmaz ki, Bize, YÖK'e bir soran olmaz mı?..."

Gerçekte ise bu bürokratları huzursuz eden olayın mantıksızlığı değildir. Onlar, 12 Eylül faşist darbesinin ucube çocuğu YÖK'ün de bu rezalete katkısı olabileceğini söylemeye çalışıyorlar. Aynı zamanda üniversitenin dibe vuran "akademik ağırlığını" sözde kurtarmak maksadıyla, üniversitelerin durumunun zaten "kaygı verici" olduğunu söyleyerek "rahatsızlıklarını" dile getiriyorlar.

Üniversiteler üzerinde düşünülen tüm planlar, palavralar, vaatler burjuvazi için kısa günün kârı misali, günlük çözümlerdir. Oysa gelinen aşamada kısmi çözüm yöntemleri artık geniş emekçi yığınlar tarafından rağbet görmüyor, bu dalavreciler inandırıcılıklarını her geçen gün biraz daha kaybediyorlar.

ÖZGÜRLÜKLER İÇİN MÜCADELEYE!

Baş Sayfadan Devam...

geniş emekçi yığınlarla sınırlı kalmamış, bazı sözde sosyalist grupları ve devrimci hareketin bazı unsurlarını da kapsamıştı. Üzerinden uzun süre geçmeden, yaşanan olaylar bu demokratikleşme edebiyatının gerçek anlamını ortaya koydu. "Demokratikleşme" vaadi ile işbaşına gelen DYP-SHP koalisyon hükümeti, gerçekte tam bir terör hükümeti olarak iş gördü. Gittikçe derinleşen bir krize yuvarlanan Türkiye'nin zayıf kapitalist ekonomik koşullarında aksini beklemek, ancak burjuvazinin güçlü ideolojik bombardımanının etkisiyle temel gerçekler karşısında körleşmekle mümkün olabilirdi. Sonuçta nesnellüğün kendi yasaları işledi. Yeni demokratik tavizlerin verilmesi bir yana, mevcut olanlar iyice tırpanlandı, kullanılmaz hale getirildi. Yargısız infazlar, gözaltında kayıplar, işkenceler, faili devlet cinayetler, Kürt emekçi halkına dönük soykırım politikası, geçmiş süreçlerle kıyaslanamaz boylara ulaştı.

Burjuva hükümet, 5 Nisan kararlarını izleyen günlerde de aynı aldatmacayı sahnelemeye çalıştı. Yenilenen hükümet protokolüyle, bir kez daha işçi ve emekçilere geniş "demokratik haklar" vaadedildi. Bu doğrultuda güçlü bir ideolojik kampanya yürütülmeye çalışıldı. Bu demokratikleşme saldırısının 5 Nisan kararlarının arkasına denk gelmiş olması, şüphesiz ki tesadüf değildi. Amaçlanan bir kez daha işçi ve emekçileri bu tür demagojik vaatlerle sersemletmek, onları tereddüt ve beklentiye düşürmek, böylece kapitalist saldırı politikalarını uygulamak için en uygun koşulları yaratmaktı. Baskı ve şiddet politikasıyla sersemletilen kitleleri, ehvenişere rıza gösterir hale getirmektir.

Belirttiğimiz gibi bugün gündemde olan anayasa değişikliği tartışmaları da özü itibarıyla aynı po-

litikanın bir parçası ve devamıdır. Ne var ki, bugünkü demokratikleşme saldırısının geçmiştekilerden farklı bir yanı da mevcuttur. Emperyalist dünya, Türk burjuvazisinin gümrük birliğine başvuru sürecini, Kürt sorunu konusundaki kendi çözümünü sömürgeci sermaye devletine dayatmak için bir fırsat olarak kullanmaktadır. O madenin değiştirilmesi sorununun gündemde bu kadar öne çıkması bu gerçeğe doğrudan ilintilidir. Sermaye devleti bir yandan Kürt sorunu konusunda vereceği en küçük tavizden bile korkmakta, bunun kendi yenilgisini hazırlamak ve tescil etmek anlamına geleceğini düşünmekte, ama aynı zamanda emperyalistlerin dayatması karşısında çok da güçlü bir pozisyonda bulunmamaktadır. Bu bir çıkışsızlık durumudur. Anayasa değişikliği tartışmalarının düzen cephesinde hiç de hafife alınmaması gereken bir it dalaşı görüntüsü yaratmış olmasının arkasında, işte bu çıkışsızlık durumu vardır.

Kürt sorunu saklı tutulursa, düzen cephesinde yürüyen anayasa değişikliği tartışmalarının işçi ve emekçiler açısından hiçbir olumlu anlamı yoktur. Değişikliği gündemde olan maddelerin hiçbiri işçi ve emekçilerin temel haklarıyla ilgili değildir. Kamu emekçilerinin sendikalaşma sorunu gibi temel haklarla ilgili olanlar ise tümüyle anti demokratik bir karakter taşımaktadır. Gündemde olan kitlelere bazı demokratik tavizler vermek değildir; tersine yapılmak istenen 12 Eylül faşist anayasasının üzerine bir "sivil giysi" giydirerek, bu faşist anayasayı meşrulaştırmaktır.

Bugün yaşanan anayasa değişikliği tartışmaları bir kez daha kanıtlamaktadır ki, her cephede köklü sorunlarla yüzyüze olan burjuva düzenin işçi ve emekçi kitlelerine herhangi bir tavizi gündeme ge-

tirmesi mümkün değildir. Bugünkü koşullarda, demokratik haklar alanında kazanım elde etmek tek bir yolla mümkündür. Kürt halkı kendi meşruluk alanını nasıl genişletmişse, bütün gerici yasaları karşı fiilyatta kullanabildiği legal mevzi hakkını nasıl elde edebilmişse, ya da kamu emekçileri sendikal örgütlülüklerinin meşruiyetini nasıl, hangi yolla sağlamışlarsa, işte demokratik hakları ve özgürlükleri elde edebilmenin tek yolu da budur. Sömürgeci sermaye devletinden, onun bir parçası olan düzen partilerinden hak beklemenin, ihsan dilemenin sonu yalnızca hayal kırıklığı, cop ve mermi olmuştur. Öyleyse yapılması gereken sermaye devletinden hak dilemek değil, özgürlükler için dışı dış bir mücadeleye girmektir. Bu mücadele süreci, işçi ve emekçilerin belli demokratik hak ve özgürlükler elde etmesini sağlayacak, dahası bu mücadele sürecinde geniş işçi ve emekçi yığınlar demokratik hak ve özgürlükleri gerçek içeriğine kavuşturup kalıcı hale getirmenin tek yolunu bu sermaye devletini yıkıp sosyalizmi kurmak olduğunu öğreneceklerdir.

**Özelleştirmeye, İşsizliğe,
Sendikasızaştırmaya Karşı
Kavgaya Barikatlarına!
Katil Devletten Hak Dileme,
Özgürlükler İçin Mücadeleye!
Tek Yol Devrim, Kurtuluş Sosyalizm!**

Kızıl Bayrak

Militan bir sınıf hareketi: Olanaklar ve engeller

Baş Sayfadan Devam...

ana gövdesiyle henüz bu eylemlilik sürecinin dışında bulunmaktadır.

Bu durum yükselen eylemlilik dalgasının geleceğe dönük en zayıf yanını oluşturmaktadır. Zira bütün sınıf mücadeleleri tarihi bize göstermiştir ki, eğer merkezinde işçi sınıfı yoxsa, yükselen emekçi muhalefetinin gücü de, ufku da sınırlı olacaktır. Bugünkü emekçi hareketliliğini sosyalist sınıf iktidarı doğrultusunda yönlendirebilmenin tek yolu, işçi sınıfının bu mücadeledeki öncü yerini almasını sağlamaktır. İçinde bulunduğumuz süreç, biz komünistlere bunu başarmak için pek çok önemli olanak da sunmaktadır. Düzen her alanda ciddi sorunlarla bunalmaktadır. Bu sorunlardan kurtulmak için onun yapabileceği tek şey işçi ve emekçilere daha fazla saldırmaktır. Bir yıl içinde reel ücretleri yarı yarıya düşen, bir milyona yakın sınıf kardeş işten çıkarılan, örgütsüzleştirme saldırısıyla yüzyüze kalan işçi sınıfı, bugün sıfır sözleşme dayatması ve özelleştirme başta olmak üzere bir dizi yeni saldırıyla karşı karşıyadır. Ve önümüzde 700 bin işçiyi ilgilendiren bir TİS süreci vardır.

Yukarıda kitlesel ve militan bir sınıf hareketliliğinin yaratılması bakımından var olan olanakların altını çizdik. Kuşkusuz bu olanakların yanısıra, böylesi bir hareketliliğin yaratılması önünde bir dizi engel de bulunmaktadır. Sendika bürokrasisi barikatından, mücadeleciler geleneğinin zayıflığından, öndersizlikten vb. bugüne kadar çeşitli vesilelerle söz ettik. Ne var ki militan bir sınıf hareketliliğini yaratma mücadelesinin önünde bu sayılanların yanı sıra başka bazı önemli engeller de vardır.

Bu engellerden biri, eski ve yeni temsilcileriyle reformist hareketidir. Bir diğeri de devrimci-demokrat hareketin ve bazı aydın çevrelerin geleneksel sınıfa güvensizlik eğilimidir. Emekçi hareketliliğinin yaygınlaşıp militanlaştığı, ama buna karşın işçi hareketinin nispeten durgun olduğu bugünkü koşullar, bu ikinci tür hareketlerin şahsında somutlaşan sınıfa güvensiz yaklaşımların belli bir etki alanı yaratmasını kolaylaştırıyor. Kimi devrimci popülist hareketler bu durumu kendi demokrasici önyargılarının doğrulanması sayarken, hep rüzgara göre yön almış kimileri ise emekçi hareketine işçi hareketi etiketi yapıştirarak, sınıf mücadelesinin görevleri konusunda kafa karışıklığı yaratmaya çalışıyorlar. Kuşkusuz reformizm sınıf mücadelesinin önünde, bu tür yaklaşımlara göre çok daha ciddi ve kalıcı bir engel durumundadır. Ne var ki bu tür sınıfa güvensiz yaklaşımların, yukarıda belirttiğimiz nedenle hiç olmazsa kısa vadede belli bir etki yaratmak olanağına sahip olması yüzünden, biz burada bu ikinci engel üzerinde duracağız.

Bugünkü koşullarda sınıf mücadelesini ilerletmek militan bir sınıf hareketliliğini yaratmakla, militan bir sınıf hareketliliğini yaratmak ise öncü sektörlerin sınıf mücadelesini sağlamasını sağlamakla mümkündür. Oysa, bu çevreler geleneksel sınıfa güvensiz yaklaşımlarıyla, bütün gayretlerini tam da bu temel görevin karartılması noktasında yoğunlaştırmış bulunmaktalar. Sanki sıfır sözleşme dayatmasını yaşayan, bir yıl içinde reel ücretleri yarı yarıya düşen, korkunç bir işçi kıymıyla ve daha bir dizi başka saldırıyla yaşamları altüst edilenlerin sınıfın bu kesimi değilmiş gibi, büyük sanayi işçilerini sınıfın ayrıcalıklı bir tabakası ilan eden; sözüm ona böylece bu kesimlerdeki suskunluğa bir "açıklama" getiren yaklaşımlar ortaklıkta boy vermeye başlamıştır. Bu aynı çevreler, büyük sanayi işçilerinin bu nedenden dolayı en azından kısa süre içinde mücadele içine çekilemeyeceklerinden, dolayısıyla bugün politik örgütsel çabayı "mücadeleye daha hazır" küçük sanayi iş-

letmelerinde ve patlama dinamikleri çoğalan işçi-emekçi semtlerinde yoğunlaştırmak gerektiğinden söz ediyorlar. Tüm bu yaklaşımlar tek bir nedenden dolayı, popülizmin geleneksel sınıfa güvensizlik anlayışının cesaret ve kuvvet kazanmasının ön işaretleri oldukları için değer taşımaktadırlar. Sınıf hareketini devrimcileştirme görevi, bu tür bulanıklaştırma çabalarına karşı mücadeleyle de elele yürümek zorundadır.

Türkiye kapitalizminin hep kısa süreli olagelmış istikrarlı dönemlerinde büyük sanayi işçileri, sınıfın diğer kesimlerine göre daha iyi ücret ve çalışma koşullarına sahip olsalar da, bu ne oran ve ne de zaman olarak, bu kesimlerin "ayrıcalıklı bir tabaka" haline gelmelerini sağlayacak büyüklüklere ulaşmıştır. Bu istikrarsız iyileşmeleri uzun olmayan bir süre sonra ciddi ücret ve hak kayıpları izlemiştir. Bu istikrarsız süreç, bu nedenden dolayı sınıfın bu kesimlerinde ciddi bir tutuculaşma yaratmamıştır, aksine, başta metal, petro-kimya ve maden işçileri olmak üzere, sınıf mücadelesinin başını bugüne kadar büyük ölçüde sınıfın bu kesimleri çekmiştir. Örgütlenme ve mücadele gelenekleri açısından sınıfın en gelişkin kesimleri yine bu sektörlerde çalışan işçilerdir. Eğer bugün bu sektörlerde nisbi bir sessizlik hüküm sürmekteyse, bunun nedeni, sınıfın bu kesiminin "ayrıcalıklı" olması değildir. Önderliksizken ve yeterli bir ön mücadele hazırlığı yaşanmamışken, çok sert bir sermaye saldırısı ile yüzyüze kalınmış olması, başka bazı faktörlerle de birleşerek işçi sınıfını bir paralizasyona, atomize davranışa sürüklemiştir. İşçi sınıfının bu kesiminin de, büyük çoğunluğuyla kapitalist saldırıdan büyük zararlar gördüğü son derece açık bir olgudur.

Sınıfa güvensiz tüm yaklaşımların vaaz ettiklerinin aksine, bugün öncü sektörlerin devrimci mücadeleye kanalize edilebilme olanakları küçümsemeyecek kadar fazladır. Yalnızca bu sektörlerde çalışan işçilerin son bir yıl içinde yaşam koşulları yarı yarıya kötüleşmiş bulunduğu için değil. Kriz içindeki sermaye düzeni, başta bu kesimler olmak üzere işçi sınıfının karşısına bir dizi yeni saldırıyla çıkmaya hazırlanmaktadır. Önümüzdeki 700 bin işçiyi ilgilendiren TİS süreci, bu yeni sermaye saldırılarının somutluk kazanacağı bir süreç olacaktır. Stratejik öneme sahip bu sektörlerin harekete geçirilmesi, sınıf mücadelesini yeni bir düzeye ulaştırmak açısından kritik bir öneme de sahiptir. Son süreçteki bir dizi gelişme bize, küçük işletmelerde ve semtlerde yaşanan mücadelenin yalnızca imkanlarını değil, aynı zamanda sınırlarını da göstermektedir. Bu eylemler, sürece işçi sınıfının damgasını vurmasını sağlayamamakta, işçi sınıfının gücünü yansıtamamakta ve tüm emek cephesini birleştirmekte yetersiz kalmaktadır. Oysa tüm bu açılardan, sınıf ve emekçi hareketi üzerinde öncü sektörlerin büyük bir etkisi ve kuvveti olacaktır.

Tüm bu anlatılanlar, militan bir sınıf hareketliliğinin yaratılması görev bakımından üç önemli olguya işaret etmektedir. Birincisi, öncü sektörlerin militan bir mücadeleye kanalize edilmesi sınıf mücadelesinin geleceği açısından son derece belirleyicidir. İkincisi, bütün olgular bu sektörleri militan bir mücadeleye kanalize etmenin son derece güçlü olanakları olduğunu ortaya koymaktadır. Üçüncüsü, bunu başarabilmek bu konuda kesin bir açıklık içinde olmakla ve bu görev alanını karartan her türlü liberal ve popülist önyargı ve yaklaşıma karşı kesin bir mücadele yürütmekle mümkündür.

Kamu Sektörü, Türk-İş ve Bir Kez Daha Toplu Sözleşme Dönemi

- Gerçek oyun toplu sözleşme masasındaki satış değildir. Asıl oyun, bugün, o çok "sert", "işçici" söylevlerle başlamıştır bile. Sorun sertliğin sahteliğinde olduğu kadar, sınıfın bütün dikkatini ücret sorunlarına toplayarak, sahte bir çözüm yolunda yarattığı yanılsamadır da. Hain bürokratlar işçilerin dikkatini sadece ücretlere yoğunlaştırmaya ve her toplu sözleşme döneminde olduğu gibi, KİT işçisinin mücadelesini "ücret" talebine kilitlemeye çalışıyorlar. Oysa, onlar da pekala biliyorlar ki, sokaklarında işsizliğin kol gezdiği bir ülkede, işçi sınıfı, işsizliğe ve onu yaratan sisteme karşı mücadele etmeksizin, ücretleri yükseltme olanağı elde edemez.

Kamu İktisadi Teşekkülleri bir toplu sözleşme dönemine daha girdi. Doğal olarak Türk-İş de yeni bir oyun sezonuna...

Bu, elbette ki piyasaya yeni sürülmüş bir oyun değil. Yıllardır oynanmakta. Önce Türk-İş başkanı "sert" açıklamalar yapar. "İşçiyi dilenci yerine koyuyorlar!", "Bu zam asla kabul edilemez!", "İşçiyi sokağa dökeriz!", "Genel eyleme gideriz!", "Hükümeti şarsarız!" vs. vs... İşçinin bütün dikkatleri ücret sorunlarına toplanır. İki eylem yapınca iyi bir zam koparılacağı izlenimi yaratılır. Derken söylemdeki sertlikler olabildiğince yumuşatılarak düzenlenen eylemlerle biriken öfke yavaş yavaş boşaltılmaya çalışılır. Yürüyüşler, sloganlar, daha da olmazsa, evde ya da işyerinde oturarak geçirilen "genel eylem"lerle potansiyel eritildikten sonra da imzalar atılır. Kabul edilen, oldukça düşük bir zamdır. İşçiler, "yine satışa geldik" diye yakınırlar. Ama, bir kez olan olmuş, "iş barışı" sağlanmıştır.

Ne var ki, oynanan gerçek oyun toplu-sözleşme masasındaki satış değildir. Asıl oyun, bugün, o çok "sert", "işçici" söylevlerle başlamıştır bile. Sorun sertliğin sahteliğinde olduğu kadar, sınıfın bütün dikkatini ücret sorunlarına toplayarak, sahte bir çözüm yolunda yarattığı yanılsamadır da. Bu hain bürokratlar işçilerin dikkatini sadece ücretlere yoğunlaştırmaya ve her toplu sözleşme döneminde olduğu gibi, KİT işçisinin mücadelesini "ücret" talebine kilitlemeye çalışıyorlar. Oysa, onlar da pekala biliyorlar ki, sokaklarında işsizliğin kol gezdiği bir ülkede, işçi sınıfı, işsizliğe ve onu yaratan sisteme karşı mücadele etmeksizin, ücretleri yükseltme olanağı elde edemez. İşte sermaye sınıfı da tam bu nedenle, işçi sınıfını öncüsüz, örgütsüz ve suskun, her türlü saldırıya kölece boyun eğen bir sürü haline getirmek için çeşitli saldırı aracına başvurmaktadır. Sefalet ücretleri de, sıfır ve eksi zam dayatmaları da bu aynı hedefe yönelik saldırıların sadece birer sonucudur. Sermaye, kendisi için son derece elverişli sömürü koşulları ya-

ratan bu sonuçları elde edebilmek için, yıllardır, özelleştirme, taşeronlaştırma, işten çıkarma, sendika yasalarında yeni düzenlemeler, memur sendikalarının kapatılması, düşüncenin suç sayılıp cezalandırılması, devrimci basına yönelik devlet terörü, işkence, infaz ve kaybetmelerle devrimci öncünün yokedilmeye çalışılması, Kürt ulusunun sömürgeci bir imha savaşıyla susturulmaya çalışılması, yüksek enflasyon ve zamlarla ücretlilerin yaşam standardının hızla düşürülmesi gibi uygulamalara başvurmuş ve başvurmaya devam etmektedir. Saldırı araçlarına dikkat edilirse, çoğunluğunun sermaye devleti eliyle ve ülke genelinde uygulanan biçimler olduğu görülecektir.

Sermayenin bu örgütlü saldırısı karşısında işçi sınıfı bugüne dek örgütlü ve genel bir yanıt verememiştir. Özelleştirme ve toplu tensikatlar, bir devlet politikası olarak, yaygın bir biçimde uygulamaya konduğu halde, bu ikisine karşı mücadelede, özelleştirilen ya da tensikata gidilen işletmenin işçileri yalnız bırakılmış, sonuçta bir kaç istisna dışında, yenilgiye mahkum edilmiştir.

örgütlü yani bir sınıfı partisi öncülüğünde yanıt vermeli-dir.

Sendikal ihaneti altedecek güç, politik bir sınıf hareketidir. KİT işçileri de, bu toplu sözleşme döneminde, Türk-İş'in ihanet politikalarını boşa çıkarmak için, mücadeleyi tabandan örgütlemeli, sendikaları kendi özgüçlerine güven üzerinden zorlamalıdır. Sadece toplu-sözleşme ve ücret sorunlarına karşı değil, ama bu sorunları da yaratan sermaye düzenine ve düzenin içinde bulunduğumuz dönemdeki toplu saldırılarına karşı mücadele komiteleri, her işletmede ve en kısa zamanda oluşturulmalıdır. Bu komitelerin oluşumunda dikkat edilmesi gereken temel konulardan birisi, sendikaların güdümünden uzak olmasıdır. Ve elbette ki, bunlar, en güvenilir, en bilinçli işçilerden oluşmalıdır. Mücadele ne kadar yükseltilir ve genelleştirilirse, kazanımın o kadar fazla olacağı unutulmamalıdır. KİT işçileri, toplu sözleşme metinlerine, özelleştirmeye, taşeronlaştırmaya, tensikata vb. ne karşı maddelerin konmasında mutlaka ısrarcı olmalıdırlar. Eylemler, grev ve direnişlerle dayanışma eylemlerine dönüştürülmeli, bu dayanışma yaygınlaştırılmalıdır. "Tansu'nun Amerika'ya gitmesi" işçileri iktidara taşıyacak bir olay değil, aksine, sorunu komikleştirerek hafifleten bir boş söylemdir. İşçi sınıfının iktidar talebi, en uygun biçimiyle, "Sermaye Mezara, İşçiler İktidara!" sloganında dile getirilebilir. Gene, geçmiş toplu sözleşme döneminin temel sloganlarından biri olan "İşçi-Memur Elele, Genel Greve!" sloganı, memur sendikalarının kapatılmaya, işçi sendikaları yasasının daha geri hükümlerle değiştirilmeye çalışıldığı bu günlerde çok daha yakıcı hale gelmiştir. KİT eylemlerine, kamu hizmet sektörlerinde memur kadrosuyla çalıştırılan bu 2 milyona yakın ücretli-emekçi de çekilmeye çalışılmalı, memur sendikaları bu yönde zorlanmalıdır.

Eylemlerde öne çıkarılması gereken temel taleplerden biri de, sermayenin silahlı güçlerine ve yargısına karşı mücadele olmalıdır. Bilindiği gibi, son

aylarda hemen her greve direnişe polis ya da jandarma saldırısı olağanlaştırılmaya çalışılıyor. Şişli Belediye direnişinde, Aras Kargo'da, Polisan'da olduğu gibi, işçiler toplu olarak gözaltına alınıyor, tutuklanıyor, suçlu muamelesine tabi tutularak yargı karşısına çıkarılıyor vb. Önce devrimcilere, aydınlara, bilim adamlarına, ardından sendikacılar ve öncü işçilere, şimdi de direnen tüm işçilere yöneltilen bu saldırılar, işçi sınıfını örgütsüzleştirmenin, dolayısıyla köleleştirmenin araçlarıdır. İşçi sınıfı "düşünce suçu"na karşı çıkmalı, "Sınırsız düşünce, söz ve örgütlenme hakkı!" istemelidir.

Ve nihayet, işçi sınıfı, Kürt ulusunun imhasını hedefleyen sömürgeci savaşa derhal son verilmesini istemelidir. Bunu sadece, savaşın giderleri ücretlerden karşılandığı için değil, ama bizatihi politik nedenlerle yapmalıdır. Bugün Türkiye işçi sınıfı, pek çok konuda sermaye sınıfının ve devletin, emek düşmanı yüzünü görmekte zorlanmazken, Kürt sorunu söz konusu olduğunda, sermayenin sovenist propagandalarının da etkisiyle, insanlık suçlarına karşı suskun kalabilmektedir. Busavaşı süresince, "teröre karşı mücadele" adı altında, sivil halka, yoksul Kürt köylülerine karşı işlenen insanlık suçlarına duyursuz kalabilmekte, toplumun en ileri sınıfı olmanın en temel gereklerini yerine getirmekte zorlanmaktadır.

Oysa, işçi sınıfı, emek-gücü sömürsünü doğrudan yaşamın getirdiği bilinçle, burjuva toplumun en ileri ve sonuna kadar devrimci tek sınıfıdır. İşçi sınıfı içinde barındırdığı bu politik potansiyel ile verili durumu arasındaki mesafeyi kapatmak, toplumsal yozlaşmanın ve çürümenin önüne geçebilmek için, bir an önce bu politik bilince ulaşmak zorundadır. KİT işçileri, mücadele sloganlarının arasına, "Kahrolsun Sömürgecilik, Eşitlik, Özgürlük, Gönüllü Birlik!" şiarını almalıdırlar. Bu şiar, işçi sınıfının ulusal sorun karşısında ikili görevinin en özülü ifadesidir. Ulusların özgürlüğü savunulmadan, işçilerin birliği gerçekleştirilemez. Türkiye işçi sınıfı, her ulustan, her cinsten, her inançtan işçilerin birliğini ve sermayeye karşı mücadelesini örgütleyebilmek için, her türlü baskı ve sömürüye karşı çıkmak zorundadır.

**Kurtuluş Yok Tek Başına!
Ya Hep Beraber,
Ya Hiç Birimiz!**

Adana Eğitim-Sen Kongre Süreci; Seçim Reformistlerin, Gelecek Bizim!

Eğit-Sen ve Eğitim-İş, devletinkonfederasyon dayatmasının akabinde masabaşı birlik hesapları çerçevesinde biraraya gelmişlerdi. Eylemde birliğin hiç gerçekleşmediği ve Eğitim-İş kanadının alanlardan öcü görmüş gibi uzak durduğu biline biline iki sendika birleşip Eğitim-Sen'i oluşturmuşlardı.

Adana'da da yönetimler masa başında paylaşıldı. 4 Eğitim-İş'li, 3 Eğitim-Sen'li yönetici birleşip başkanın Eğitim-Sen kanadından olduğu bir yeni yönetimle Eğitim-Sen oluşturuldu.

Bu birleşmenin sonrasında kamu çalışanları mücadelesinde Eğitim-Sen olumsuz ve geri tavırlarıyla KÇSKK içerisinde nitelik ve aktivite olarak en gerilere kaydıldı.

KÇSKK tarafından daha sonra yurtseverlik gerekçeleriyle ertelenen 30-31 Mart iş bırakma eylemine katılmama; 6 Mayıs'ta yalnızca Eğitim-Sen'in düzenlediği, cılız, anlamsız, niteliksiz ve yasak savma niteliğindeki, genel merkeze yönelik haklı tepki ve eleştirileri kırmaya yönelik yapılan Ankara mitingi, bu gerilemenin yalnızca birkaç göster-

gesidir.

İşte böyle gelişmelerin ardından, 24 Haziran'da Adana Eğitim-Sen 1. Olağan Kongresi yapıldı.

Konre hazırlıkları Mayıs ayı içerisinde yapılan delege seçimleri öncesinden başladı. Bazı grup ve çevreler, mücadeleciler, devrimci üyeleri değil, kendisine oy verebilecek insanları delege seçtirmek için burjuva politikacılarına taş çıkartacak bayağılıklar sergilediler. Başkalarının yerine aidaat ödemeler, naylon üye kayıtları, ideolojik-politik yaklaşımlar yerine feodal, ahbapçavuş ilişkiler vb... Bütün bunları yaparken yöne-

timde olmanın avantajlarını da kullanmayı ihmal etmediler tabii.

Bu yönetimi ele geçirme ya da başkalarına kaptırmama yarışı içerisinde dört ayrı oluşum (platform) ortaya çıktı. Bunlar;

- * Eğitimcilerin Demokratik Yapılanması grubu (Eğitim-İş)
- * Eğitim-Sen'li Eğitim Emekçileri (Yeni dönem liberalleri)
- * Birleşik Sosyalist Alternatif Grubu (BSP, İP, Yurtseverler)
- * Devrimci Demokrat, Sosyalist Eğitim Emekçileri (Atılım, Kızıl Bayrak, Kurtuluş, Yön)

Bu oluşumlardan içinde yer aldığımız Devrimci Demokrat-Sosyalist Eğitim Emekçileri platformu seçimlere 20 gün kala ortaya çıkmış, diğerleri seçimlerden iki ay önce çalışmalarına başlamışlardı.

Bizim bir platform olarak ortaya çıkışımız bir ihtiyacın gereği, geç kalışımız ise kendi cephemizden çok açık bir zaafımızdır.

Eğitim-İş grubu bizleri aşırı uç ve yasadışı örgüt uzantıları gibi görüp sürekli böyle bir propaganda ile en geri kitlenin bilincine hitap ederek yükselme hesaplarıyla hareket etti. Eğitim-İş grubu adeta devletin içimizdeki ajanları gibi faaliyet yürüttüler. Platform olarak çıkarttıkları program bunun açık kanıtıdır.

Yeni dönem liberalleri ise tam bir ikiyüzlülükle hareket ettiler. Kendi aralarında toplanıp bir kurul oluşturup, sonrasında devrimci demokrat-sosyalist insanlara ve gruplara çağrı yapıp, herkesi oluşturdukları kurula tabii kılmaya çalıştılar. Doğal olarak insanlar kendilerini temsil etmeyen bir kurula tabii olamazlardı, olmadılar da. Bizler her ne kadar eşit koşullarda birlikte hareket etmekten yana tavır alıyordusak da, kar etmedi. Liberaller bildiklerini okudular. Kendilerini, "biz bir grup değiliz, Eğitim-Sen'li eğitim emekçileriyiz, bütün kitleyi kucaklıyoruz" gibi demagogilerle gizlemeye çalıştılar. Fakat bu pek tutmadı, süreç içerisinde oyuna getirildiklerini, samimiysiz tutumları gören insanlar birer-ikişer kopmaya başladılar.

Birleşik Sosyalist Alternatif grubu ise tutarsızdı. Yurtseverlerin o grupla ortak hareket etmesi ise tam

birçelişki idi. İhanet şebekesi İP'lilerin yer aldığı bir platformda olamazdı.

Sonuçta bütün bu yanlışlara ve hatalara vuracak cesareti, cüreti, sendikamücadeleyisınıf hareketinin bir bileşeni yapma iddiasıyla hareket edecek insanlar, siyasi çevrelerle biraraya gelip platformumuzu oluşturduk. İlk iş olarak da aşgari düzeyde de olsa üzerinde anlaşabileceğimiz, sendikal mücadeleye bakışımızı ifade eden dokuz sayfalık bir program taslağı kaleme aldık. Bu taslağı geniş katılımlı bir toplantıyla üyelere sunduk. Daha sonra da programa son halini vererek imkanlarımız ölçüsünde çoğaltıp dağıttık.

Bunun üzerine yeni dönem liberalleri, bizim programımız çıkana kadar bir sayfalık ekonomik-demokratik talep içeren "mücadele programı" nı rafa kaldırıp güya daha geniş kapsamlı bir program hazırladılar. Programları genel olarak ekonomik-demokratik mücadeleyi içeriyor politik boyutu hiç göze carpmıyordu.

Daha sonra Eğitim-İş grubu ile Birleşik Sosyalist Alternatif grubu da birer program hazırlayıp sundular.

Bu programlar da düzen içi çözümlere kendisini hapsedmiş liberal-reformist bir içeriğe sahiptiler. Ne Kürt sorunu, ne ülkenin içinde bulunduğu nesnel koşullar, ne sınıf dayanışması, ne de devrimci mücadele perspektifi...

Son tahlilde kapitalist devletin ve düzenin savunucusu olduklarını programlarıyla da kanıtlamışlardır. 20 Mayıs'tan sonra asılması gereken delege listesi 13 Haziran'a kadar asılmadı. Yeni dönem liberalleri ile Eğitim-İş'ten oluşan yönetim, delegelerle görüşmemizden korktuğu için olacak, sudan gerekçelerle son dakikaya kadar delegelerin listesini ilan etmediler. Bu hem tüzük açısından, hem de ahlaki açıdan büyük bir sorumsuzluktur.

Seçim yaklaştıkça, bizim dışımızdaki platformların 3 senden 5 benden gibi ittifak arayışları yoğunlaşmaya başladı. Yeni dönem liberalleri bütün platformlala aynı anda görüşüp herkesi birden idare etmeye ve samimiysiz ittifak teklifleriyle tabanını oyalamaya çalışıyordu.

Biz ise ittifak konusunda son derece nettik. Ve programımızla insanlara şu çağrışı yaptık: "Biz Devrimci Demokrat-Sosyalist Eğitim Emekçileri platformu olarak, programımızda sunduğumuz temel ilkelere dokunulmaksızın, ülke gerçeklerini bir an bile gözden kaçırmadan kamu çalışanlarının mücadelesini ve kazanımlarını doruğa çıkarmak için en militan, en kararlı bir tarzda hareket etmeye ve bu uğurda bedeller ödemeye hazırız. Bu doğrultuda düşünen herkesle platform olarak da ittifaklardan yanayız."

Bu arada 17-18 Haziran Ankara mitingine (oturma eylemine) platform olarak katıldık. Katılabileceğimiz insanlarla da katına çabası içinde olduk.

Adana'ya döndükten sonra da Adana'daki eylemlere aktif olarak katıldık. Aynı gün delege toplantısı yaptıkları sırada (biz DYP önünde oturma eyleminde iken) bu liberalleri temsil eden bir şahıs, bizleri ve bizim platformumuzu "karşı-devrimci" ilan etmiş, uluorta devrimci olmadığımızı söylemiş. Eylemden kaçarak delege avcılığı yapanların bu tür seviyesiz saldırılarını muhatap almadık, almıyoruz. Fakat, seçimlere üç gün kala hızlanan ilkesiz ittifak arayışlarına, bizim platformdaki bir-iki çevrenin de karışması üzücüydü.

Arkadaşlarımıza hep şunu söyledik; "Bu sefer kaybedebiliriz. Ama geleceğe daha güçlü, daha nitelikli çıkarız. Yanlışlara ve hatalara ortak olarak bir yerlere gelme hesabıyla hareket etmek bizi geriletir, liberal reformist kanadın ise beslenmesine olanak tanır. Şu an azınlıkta olan devrimci mücadele platformumuz güçlendikçe liberal reformistler yokoluş sürecine girecektir. İşte asıl başarı budur."

Sonuçta yeni dönem liberalleri tek liste, Birleşik Sosyalist Alternatif ve Eğitim-İş grubu birleşip, tek liste halinde çarşaf listeye yazılarak seçime girdiler.

Yeni dönem liberalleri kendilerinden emindiler. Hesaplarına göre kesin kazanacaklardı. Bizim için ise en fazla 8 ile 13 arası oy alırlar diyorlardı.

Konuşmamızı istemiyorlardı. Toplam 16 konuşmacı vardı. Konuşmaların üç dakika ile sınırlanmasına bu liberal beyler ve hanımlar tam destek verdiler. İtirazımız bu durumu değiştirmeye yetmedi.

Yine de çok kısa da olsa, acımasızca, ama hakaret etmeden yaptığımız eleştirilerden nasiplerini aldılar. Daha önce platform olarak hazırladığımız bildirilerimizi herkese dağıttık ve ilgiyle okunduğunu gördük.

Sonuçta biz ortalama 23 blok oy aldık. Yeni dönem liberalleri 1 yönetim, 4 genel merkez delegeliği olarak hezimete uğradılar Eğitim-İş ve BSA çevresi ise 6 yönetim, 8 genel merkez delegeliği olarak seçimi kazandılar.

Mücadele Çizgimiz; Sınıfa Karşı Sınıf, Kapitalizme Karşı Sosyalizmdir!

... Bizim, bütün kamu emekçileri de dahil olmak üzere, eğitim emekçileri için savunduğumuz mücadele yolu şudur; sosyalist eğitim emekçileri, grevli TİS'li sendika talebi için, eğitim emekçilerinin bütün ekonomik ve demokratik hakları için uzlaşmaz ve militan bir mücadele yürüteceklerdir. Eğitim emekçilerinin çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirmeyi, sömürüyü sınırlamayı ve maddi-manevi acıları hafifletmeyi sağlayacak bütün taleplerini savunacak ve bunun mücadelesini, kavgasını vereceklerdir.

Ancak ekonomik-demokratik haklar için mücadele, işçi-işsiz tüm emekçi sınıfının genel direniş ve Kürt halkının özgürlük mücadelesine destek görevlerinden, kapitalist saldırıya karşı direniş görevlerinden kopartılmaz. Çünkü kamu emekçilerine yönelik saldırı, işçi sınıfını ve Kürt halkını hedefleyen kapitalist saldırının bir parçasıdır. Bu saldırı ancak işçi sınıfının ve Kürt halkının ortak ve genel direnişi ile geri püskürtülebilir. Bu yüzden sosyalist eğitim emekçileri, eğitim emekçilerinin mücadele programlarını ve mücadele çizgilerini, sadece sınıfın genel direnişi ve Kürt halkının özgürlük mücadelesine destek görevleri ile sınırlamamız. Mücadele çizgimiz SİNİFA KARŞI SİNİF, mücadele programımız ise, KAPİTALİZME KARŞI SOSYALİZMDİR. Bu gerçeği görülmeli ve bu temel görev kavranılmadıkça ve düzenin ufkunu aşmayan, sosyalizme doğru ilerlemeyen bir sınıf hareketi yaratılmadıkça, ileriye doğru bir tek devrimci adım atılamaz.

Sadece çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirmeyi, sömürüyü sınırlamayı ve maddi-manevi acıları hafifletmeyi amaçlayan bir perspektif ve bilinç, hak dileyici, icazetçi, uzlaşmacı ve şikayetçi bir ruh haline besler. Bu sınıfı zehirleyen hareketi düzen içi kanallara akıtan bir zemin ve platformdur. Ve düzen içi bir politik konumu ifade etmektedir.

Eğitim emekçileri hareketinin bugünkü sorunu, devrimci önderlik ve devrimci bir örgütlenmeden yoksunluk sorunudur. Sosyalist eğitim emekçileri, buldukları alanda, yukarıdaki mücadele programı ve mücadele çizgisi temelinde bu sorunları gözeterek harekete müdahale edeceklerdir.

Sosyalist eğitim emekçileri, KÇSP ve sendika merkez yönetimlerinin çoğunluğuna hakim olan reformist, yasalıcı, icazetçi, ufusuz, ruhsuz anlayış ve pratiklere karşı tabanın dinamiklerine ve güçlerine dayanarak, onun üzerinde yükselerek uzlaşmaz, kararlı bir mücadele vereceklerdir. Bu mücadele programı ve çizgisine sahip çıkan, bedel ödemeye hazır olan sosyalist eğitim emekçileri böyle bir devrimci önderliğin oluşturulması yolunda kavgaya hazır olan bütün devrimcilerle güçlerini birleştirmeye ve ortak platformlar yaratmaya çalışacaklardır...

Adana-Sosyalist Eğitim Çalışanları

Şişli İşçisi Mücadelede Israr Etmelidir

Şişli Direnişi'nin kararlı ve güçlü başlangıcında en büyük rolü, atılan işçilerle birlikte atılmayan işçilerin tamamına yakınının iş bırakması oynamıştır. Şişli işçisi en önemli kararını greve çıkarken vermişti. "Ya hep beraber, Ya hiç birimiz!" Fakat direnişin başarısı için başlangıçtaki kararlılık süreci boyunca yükselen bir mücadele ivmesiyle birleşmesi gereki-yordu.

Eylemin başlamasıyla birlikte, devrimci işçilerin de içinde bulunduğu geniş bileşenli eylem komitesi oluşturuldu. Böylesi bir eylem komitesi, başta eylemin kaderini sendika bürokratlarına teslim etmemek üzere, bir dizi önemli olanaklar barındırıyordu. Temizlik işçilerinin dışı dış bir kavgaya hazır militan karahlıkları ile birlikte ele alındığında, tüm bu olumluluklar Şişli direnişinin gücüne işaret ediyordu. Şişli direnişinin sahip olduğu olanaklar, süreklilik taşıyan etkin politik müdahalelerle ve devrimci bir önderlikle birleştirilebilseydi direnişin başarısızlıkla sonuçlanmasının da önü alınmış olacaktı.

Ne var ki Şişli direnişi başından itibaren olumluluklarının yanısıra bir dizi zaaf da taşıyordu. Sınıf mücadelesinde sonuç alıcı kazanımlar elde etmek için geçmiş zaafardan öğrenmek temel bir kuraldır. Şişli direnişinin sürecine dönüp bakmak bu açıdan da gereklidir:

900 Şişli Belediyesi işçisinin başlangıçtan itibaren greve katılmasına rağmen, grev alanında kalan işçi sayısının düşüklüğü ve giderek azalması direnişin kırılmasında büyük bir rol oynamıştır. Sürdürülen direnişin tüm eylemci işçilere aynı oranda maledilememesi iki temel nedene dayanmıştır. Birincisi, eylem komitesinin direnişteki işçilere greve çıkmanın grev ilanıyla başlayıp bitmediğini, kavganın bizzat mücadele alanlarında örüldüğünü kavratmak için yeterli çabayı harcamamasında ifadesini bulmuştur. Eylem komitesi işçilerin verili geri bilincine hitap eden politikaları aşamadığı içindir ki, direniş kendi dar çerçevesi içerisinde hapsolme akıbetiyle yüzyüze kalmıştır.

Yengilgide birincisi kadar belirleyici olan ikinci olgu, sendikanın işçiler üzerindeki denetimi olmuştur. Sendikanın uzlaştırıcı, reformist ve pasifist zihniyetiyle işçiler üzerinde kurduğu etkinlik kısa sürede bir bütün olarak direnişin

üzerine çökrelebilmştir. Sendika bürokrasisi her zamanki sinsi politikalarını Şişli'de de işletti. Eylem komitesinde bulunan devrimcilerin etkinliği, sendikanın direnişteki militan çıkışlara cepheden saldırmamasının önüne geçmiştir. Bu ise sendikayı, eylemliliğin içini boşaltıp koflaştırma uğruna daha ince taktikler izlemeye zorlamıştır. İşçilerin geri bilincinin kuyruğuna takılan eylem komitesinin tavrı, sendikanın bu tutumunun etkin bir tarzda teşhir edilmesinin olanaklarını büyük ölçüde daraltmıştır...

Direnişin akışını değiştirebilecek en kritik anlarda dahi sendika bürokratlarının hakimiyeti kırılmadığı içindir ki, belli bir aşamadan sonra mücadele süreci yokuş aşağı işleme başlamıştır.

Oysa Şişli işçisi, Haziran'da yürüyüş için yola çıkıp polis barikatıyla karşılaştığında eylemin geleceği üzerinde belirleyici olan bir safhaya da varılmıştır. Direniş ya durgunluğu aşarak pasifizmi kıracaktı ya da vasatlığa teslim olarak sönmeye yüz tutacaktı.

Sendikacılar önce militan bir mücadeleye hazır Şişli direnişçilerini uzun bir süre polis barikatının karşısında bekleterek, öfkenin sıcaklığını soğutmaya çalışmıştı. Bunda başarısız olunca ise, ettenduar örmüş polis'i yarmak isteyen taban basıncı karşısında "Bir kez daha deneyeceğiz" demek zorunda kaldılar. Direnişçilerin kurduğu barikatın polisin saldırısı karşısında savunulamaması üzerine sendikacılar İP/Aydınlık çevresinin de desteği ile, işçiler arasında doğan moralsizliği, devrimcilere karşı bir saldırı zeminine dönüştürmeye çalıştılar. Fakat işçiler, ilk anki şaşkınlık geçtikten sonra, yani başında çatışan, yaralanan kararlı devrimcileri bağışlarına basmakta tereddüt göstermediler.

Şişli direnişçilerinin yüzyüze kaldığı devlet terörü, sermayenin işçi sınıfına saldırılarının ulaştığı olduğu boyutu gözler önüne sermektedir. Geline aşamada sermaye devletinin işçi ve emekçi sınıflardan yükselen en ufak bir hak talebine dahi tahammül-

süzdür.

Gözaltı saldırısının ardından, mahkemeye verilen tutuklama kararıyla burjuvazi bir kez daha işçi sınıfına yönelik azgın devlet terörünü onaylayıp tescil edildi. 109 kişiden 88 tutuklanarak tüm işçi sınıfına gözdağı verilmek istendi. Tutuklama kararının yalnızca öncülere değil direnişe katılan diğer işçileri de kapsamı, burjuvazinin giderek saldırı oklarını ayırım yapmaksızın geniş işçi-emekçi yığınlarına yönelttiğinin kanıtı olmuştur.

Şişli direnişçilerinin tutuklanmasına karar veren aynı mahkeme heyeti, daha bir gün önce, Okmeydanı mahallesi direnişçilerine karşı benzer bir uygulamayı devreye sokmuştur. Nasıl ki Okmeydanı mahallesi eylemcilerinin tutuklanmasıyla asıl amaçlanan tüm Okmeydanı emekçi halkını sindirmekse, aynı şekilde Şişli mahkemesiyle hedeflenen de geniş işçi ve emekçi kesimleri baskı ve tehditle mücadeleden yıldırmaaktır.

Burjuvazi Şişli direnişine bu saldırısı nezdinde tüm işçi sınıfına gözdağı vermiş, so-

pasını göstermiştir. Ancak işçilerin tutukluluk halinin daha fazla uzaması durumunda, sermayenin silahı ters tepbilirdi. Zindanda devrimci ve komünistlerle aynı ortamı omuz omuza paylaşan işçilerin, devrimcilerle ve devrimci fikirlerle kaynaşmasından ürken sendika, beşinci günün sonunda işçileri kefaletle serbest bıraktı. Ancak bu kısa süre içerisinde dahi, komünistlerle işçiler arasında sıcak bağlar kurulmasını engelleyemediler.

Bir yanda bu gelişmeler sürerken, diğer yanda Bayram Meral ve Fuat Alan bürokratları yangından mal kaçıracasına işverenle pazarlık masasına oturdular. Şişli direnişinin satışını belgeleyen utanç verici bir metine imza atan bu hain bürokratlar, bir kez daha sermayenin emek cephesine karşı giriştiği her türlü saldırının arkasında olduklarını ortaya koydular. Satış sonrasında 368 işçi işten atıldı.

Sendika bürokratları, atılanların listesinin açıklanması sırasında dahi yüzsüzce davranmakta bir sakınca görmediler. Şube başkanı Hıdır Gülççek, liste okunurken dahi hala: "Bu yanlış liste, eski listeye karışmış" diyerek oyalama ve kafa karıştırma çabasını sürdürüyordu. Listenin açıklanmasının ardından sendika: "Atılmayanlar işbaşı yapacak, atılanlar kendi aralarında durumu değerlendirecekler" diyerek her zamanki ertelemeci tavırlarını ortaya koymuştur.

Daha sonra yapılan toplantılarda, sendikanın inisiyatifinde İP'li reformistler ve yeni liberallerden seçilen bir eylem komitesi oluşturuldu. Bir yandan eylem hallaç pamuğu gibi dağıtılırken, diğer yandan da bu gidişata uygun olarak eylem komitesinden çok "eylemi bitirme komitesi"ni andıran bir komite kurulmuştur.

Şişli direnişinin işçi sınıfına mesajı net olmuştur. Sermaye, tüm işçi ve emekçi sınıflara yönelttiği saldırısını, mevzi direnişlere karşı dahi topyekün ve tüm zor aygıtlarıyla sürdürmektedir. Topyekün saldırıya topyekün karşı saldırıyla yanıt vermek önümüzde duran en önemli görevdir. Şişli işçisinin direnişi işverenin ve sermayenin rahatını kaçırmaya yetmiştir. Sermayeyi yenecek olan, aktif bir sınıf dayanışması üzerinde yükselen, kendi öz gücümüze dayanan bir örgütlülükle örülen ve devrimci bir önderlik altında yürüyen tüm işçilerin birliği olacaktır!

Sermayenin Saldırılarını Boşa Çıkaralım!

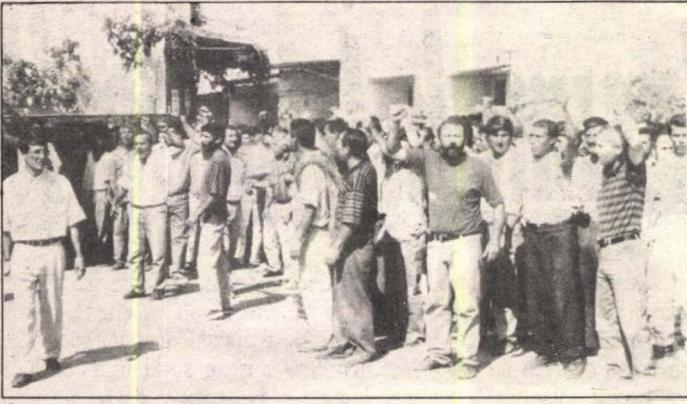
Gülay Atıg, taşeron müteahhite olan ödemelerini de yapmadığından Belediye hizmetleri büyük oranda aksamış durumdadır. G. Atıg, rahatsızlık verici bu durumdan bir an önce kurtulmak istiyor. Bunun için işlerine son verdiği işçilere göz kırpyor. Bunu yaparken bir taşla iki kuş vurmak niyetinde. Yani Atıg, hem ihtiyacı olan nitelikli ve ucuz işgücünü karşılamış olacak, hem de direniş sırasında kendisine yönelik öfkeyi bu şekilde dindirecek.

Belediye işçileri sermaye devletinin bu uşağının oyununa gelmemelidir. Atıg'ın kendilerine dayattığı "İsteğim işçiyi alırım ya da almam. Ayrıca, paralarınızı da yıllar sonra belki alırsınız" türünden içten pazarlıklı kirli oyunlarına alet olmamalıdır. İşverene karşı "Ya hep beraber, Ya hiç birimiz" diyerek, direnişi tekrar toparlamalı, başta kendi çalışma arkadaşlarını ve diğer sınıf kardeşlerini mücadeleye çağırmalıdır.

Öncü işçiler, inisiyatifi kendi ellerine almalı ve her fırsatta sendika bürokrasisinin ihanetçi-uzlaşmacı yüzünü çalışma arkadaşlarına, diğer sınıf kardeşlerine göstermelidirler. Ve yine hiç bir durumda ihanetçi-uzlaşmacı sendika bürokratlarının inisiyatifi ele almalarına fırsat tanımamalıdır.

Direnişçi işçiler; ki, kendi öz deneyimleriyle bunu büyük oranda bilince çıkarmış bulunuyorlar, sömürgeci sermaye devleti TC'de, en ufak bir hak kırıntısının dahi dışı dış bir mücadele sonucunda ancak kazanılabileceği gerçeğini unutmamalıdır. Oysa ki biz, 'kırıntı değil, dünyayı istiyoruz.'

**Katil Devletten Hak Dileme!-Hak ve Özgürlükler için Mücadeleyi Yükselt!
Kurtuluş Yok Tek Başına!-Ya Hep Beraber, Ya Hiç Birimiz!**

Ambar İşçilerine Polis Kuşatması

İzmir'deki kargo taşımacılığının merkezi durumundaki Pınarbaşı Ambarlar Sitesi'nde sermaye düzeni yeni uygulamalara soyundu. 6 Temmuz günü saat 14.00'de 200'ün üzerinde çevik kuvvet panzeriyle siteyi kuşatmaya aldı. Giriş kapısında kontrolü ele geçiren kolluk kuvvetleri bazı işçilerin girişine engel oldu, gişe ve nizamiye görevlisi işçileri tartakladı.

Geçmiş süreçte polisin bulunmadığı bölgeye bir anda böylesi bir kuşatmayı gerektirecek bir çok neden vardır. Bunlar öncelikle şu şekilde sıralanabilir; TÜMTİS sendikasına üye olan işçilerin TİS sürecinde olması. Burada çalışan işçilerin sınıf kardeşleriyle dayanışmada örnek teşkil etmeleri. Mücadele ile kazanılmış haklarına militan bir tarzda sahip çıkmaları. Bugün devlet terörüyle ambarlar işçisine verilecek gözdağı, sermaye düzeninin ambarlardaki temsilcileri kadar diğer kapitalistlerin de doğrudan çıkarlarını ilgilendirmektedir.

Kuşatmanın 2. günü sendika yönetim kurulu üyesi ve işyeri temsilcilerinin de içinde bulunduğu 7 kişinin işine, bizzat kolluk kuvvetlerinin müdahalesiyle son verildi. Düzenin kolluk güçleri ayrıca onar kişilik gruplar halinde devriye gezip, panzerlere manevralar yaptırıp işçiler üzerinde psikolojik üstünlük kurmaya çalışıyorlar. Tüm bu fiziki ve psikolojik baskıların üzerine TÜMTİS sendikası İzmir şube başkanı Şükrü GÜNSİLİ Amsarlar Sitesi'nde bir basın açıklaması yapmak üzere çağrı yaptı. 13 Temmuz 1995 günü saat 10.00'da Ambarlar Sitesi'nde yapılan basın açıklamasına çeşitli sendikaveDKO'lerden katılanların yanı sıra, TÜMTİS sendikası Genel

Başkanı Sabri Topçu da bulundu.

Saat 10.00'a yaklaşırken etrafta sesizlik hakimdi ve işçiler görünümüyordu. Birden sloganlarla üç koldan ilerleyen işçiler görünmeye başladı. İşçiler, "İşçiyiz haklıyız kazanacağız", "Yaşasın işçilerin birliği", "Kahrolsun işçi düşmanları", "Yaşasın iş, ekmek, özgürlük mücadelemiz" sloganlarını atarak basın toplantısının yapılacağı yere ikisatış bırakarak geldiler. Bu anda kolluk kuvvetleri ne yapacaklarını şaşırıldılar ve alandan uzakta beklemekte yarar gördüler. İşçilerin militan tutumla sayesinde olmuştu bu. Sloganlar sürüyordu; "İşçi memur elele genel greve", "Bizleri köle esir yapamazlar". Basın açıklamasının Sabri Topçu tarafından okunmasının ardından şube başkanı Şükrü GÜNSİLİ, kazanılan haklarının geri alınmaya çalışıldığından söz ederek, buna izin verilmeyeceğini belirtti. Türk-İş bölge temsilcisi Mustafa Kundakçı ve DISK bölge temsilcisi Musa Çam, sınıfın militan tutumunu ve meşruluğunu hiçe sayan ve yasal çerçeve içinde meşruluk arayan, kolluk güçlerinden iyi davranmaları yönünde ihsan bekleyen konuşmalar yaptılarsa da, gereken yanıtı almakta gecikmediler; "İşçiye kalkan eller kırılacak".

Düzen ve düzenin ambarlardaki kolluk güçleri saldıklarında cevaplarını alacaklardır. Ambar işçisinin geçmiş mücadele deneyimiyle birlikte mevcut durum da bunun potansiyelini fazlasıyla içeriyor. Herşey öncü müdahaleyle potansiyeli güce çevirmeye bağlıdır!

Sermaye Mezara, İşçiler İktidara!

Kızıl Bayrak İzmir

RETRANS İşçileri Direniş Devam Ediyor Gücümüz, Örgütlülüğümüzdür!

Retrans, sermayesi bir İngiliz kapitalistine ait bir taşımacılık firması. Bu firmada halihazırda taşeron işçiler çalışmaktadır. Kendi bünyesinde yıllardır çalışan işçiler ise sendikalaşma faaliyetleri nedeniyle kapı dışarı edildiler. Retrans'ta sürekli çalışan işçi sayısı 140-150 civarında. Bunların 20'si kadınlardan oluşuyor. Fakat işin yoğunluğuna bağlı olarak işçi sayısı 200-250 civarına ulaşabiliyor. Kadrolu olarak görünen işçilerin hemen hiç biri sigortalı bile değil. Bu işçilerden 50 tanesi kağıt üzerinde sigortalı görünse de sigortaları ödenmemiş. Günde 12-16 saat çalışan işçilerin ellerine, çeşitli kesintilerden sonra ayda 4 milyon ancak geçiyor. Firmada keyfi baskı ve sömürü uygulamaları hadsafhada. Öyleki erkek ve kadınlar birbirleriyle görüştürülüyor. Kadın işçilerin birbirleriyle konuşmaları işten uzaklaştırılmalarına yeterli sebep oluşturuyorvb... İşveren keyfi olarak "*Ben çağırana kadar işe gelme!*" diyebiliyor.

İşçiler, öğle yemeği hariç, hiç ara vermeden köle gibi çalıştırılıyor. Gözünü kâr hırslı bürümüş işveren insan emeğini son damlasına kadar sömürmenin sınırını zorluyor. İşverenin, iş kazası geçiren bir işçinin ücretini yarıya indirip, "*Bu parayı hak etmen için daha fazla çalışmalısın*" sözleri, bunun en canlı örneklerinden biridir. Kısacası, işçilerin üzerinde muazzam bir emek sömürüsü ve baskı söz konusudur.

Tüm bu uygulamalar karşısında haklarını alabilmek ve savunabilmek için harekete geçen bir avuç işçi, sendikal örgütlenme faaliyetini başlattılar. Sendikalaşma çalışmasının önüne geçmek isteyen işverenin yoğun baskısı Retrans işçilerinin mücadele kararlılığını perçinlemiştir. O güne kadar sendikalaşmadan geri duranlar da dahil, tüm işçiler, eksiksiz olarak sendikal örgütlülüğe katıldılar. Ancak bir örgütlenme ile ilk defa karşılaşan işçiler deneyimsizliklerin tüm zayıflıklarını taşıyorlar. Buna rağmen, işverenin sendikalaşmanın başlamasıyla devreye soktuğu "böl, parçala, yönet!" taktikini boşa çıkarmayı başarıyorlar. İşverenin, yalan ve tehditleri,

sendikanın yarar değil zarar getireceğini, sendikadan istifa etmeleri durumunda işe devam edebilecekleri sözleri de sonuç vermeyince 140 işçinin işine son verildi.

İşçiler bu saldırıyı cepheden bir karşı koyuşla yanıtlıyorlar. Firmanın bahçesini işgal edip araç giriş çıkışını engelliyorlar. Direniş çadırlarını kuran işçilerin kararlılığı karşısında paniğe kapılan işveren, sermaye düzeninin bekçilerini yardıma çağırıyor. Eli kanlı kolluk güçleri, işçilerin orduya yönelik bilinç bulanıklığından ve askerinin "halk çocuğu" imajından yararlanarak direnişi kırmaya çalışıyorlar. Fakat bu yöntemle de başarı sağlayamayınca, 10 Temmuz sabah saat 03.00'da direniş yerine saldırarak 65 işçiyi gözaltına alıyorlar. İşveren, kolluk güçleri ve vali elele vererek ve kaba şiddette başvurarak işçileri firma bahçesinden dışarı atıyorlar.

İşçiler karşı karşıya kaldıkları bu şeytan üçgeni şahsında düzenin gerçek yüzünü de görmüş oldular. Mücadelelerini daha da kararlı bir biçimde ve tam katılımla, şimdilik firma kapısında kurdukları direniş çadırlarında sürdürüyorlar.

Devrimci basının direniş destek vermesinden oldukça memnun olan işçilerle, Kızıl Bayrak'çı komünistler olarak sıcak bir diyalog kurduk. İşçiler bir örgütlülükle ilk defa tanışmanın yanısıra, devrimci basın ve sınıf kardeşlerinin ziyaretlerinde somutlanan sınıf dayanışmasıyla da ilk kez karşılaşılıyorlar. Ancak direnişçilerin ilk şaşkınlığı kısa sürede yerini büyük bir coşkuya bıraktı. Tuzla-Deri işçileri ve Polisan işçilerinin ziyaretlerinin Retrans direnişinde yarattığı itilim ve kararlılık, sınıf dayanışmasının örgütlenmesinin yakıcı önemini bir kez daha göstermektedir.

Biz komünistler, sınıfla buluşabilmek ve kuvvetli bağlar kurabilmek için her zamankinden daha yoğun çalışmak, sınıfa yönelik politik faaliyetlerimizi ve müdahalelerimizi artırmakla birlikte, sınıf dayanışmasının örgütlenmesine pratik olarak öncülük etmek yükümlülüğüyle de yüzyüzeyiz.

Kavgayı Yükselt, Gücünü Birleştir!

Eminönü Direnişi'nin kaderini işçiler belirleyecek: YA MİLİTAN MÜCADELE, YA TESLİMİYET!

Eminönü Belediye işçisinin iki aydan fazla bir süredir devam eden direnişi kararlılıkla sürüyor. Ancak geçmiş süreç, direnişi ilerletmemiş aksine bugün artık durgun bir bekleyiş safhasına ulaştırmıştır. Eylemin pasif bir direniş çizgisinde kalmasından güç alan işveren daha da pervasızlaşmıştır. Öyle ki, belediye binasından direniş alanına: "*Sizleri oyalıyorlar, işe almamayasınız, bankaya isminize yatırılan tazminatlarınızı alın.*" türünden çağrılar içeren bildiriler atmaya dahi cesaret edebilmiştir.

Geçtiğimiz hafta içerisinde işverenin sendikayla yaptığı iki görüşme de sonuçsuz kaldı. İşveren bu görüşmelerde direnişin olumsuz gidişatından cesaret alarak, kendi taleplerini dayatma yoluna gitmiştir.

Eminönü işçisi, kısa sürede üzerindeki ölü toprağını atmalı, sonuç alıcı aktif ve militan eylem biçimlerini devreye sokmalıdır. Üretimin tümüyle durdurulması ve çalışan işçilerin direnen sınıf kardeşlerinin safında mücadeleye katılması için çabalar yoğunlaştırılmalıdır. Üretimi

sürdüren işçiler sınıfa ihanette ısrar ettikleri takdirde, daha sert tedbirlerle uyarılmalıdır.

"*Ya Hep Beraber, Ya Hiç Birimiz!*", "*Ya Dişe Diş Militan Mücadele, Ya Teslimiyet!*"... süreç, kazanmanın başka yolunun olmadığını tüm açıklığıyla göstermiştir.

İçlerinde 3 sendikacının da bulunduğu 7 direnişçi, direnişin 67. gününde ölüm orucuna yatmış bulunuyorlar. Ölüm orucunun, atılan tüm işçiler geri almaya kadar süreceği belirtildi.

En meşru hakları uğruna, eşleri ve çocuklarıyla birlikte direnen Eminönü işçisi, sermayenin uşaklarına haddini bildirmelidir. Üzerlerine pazarlık edilemeyeceğini bizzat direnişi daha kararlı, militan ve sonuç alıcı eylemlerle sürdürerek göstermelidirler. "*Kırıntı Değil Dünyayı İstiyoruz!*" şiarıyla, kaderlerini kendi ellerine almaldırlar.

**Kahrolsun Sermayenin
Faşist Diktatörlüğü!
Yaşasın Sosyalizm!**

"Bize dipçik sallayan, dostumuz olamaz!"

Bir işçi-emekçi yatağı olan Gebze ardı ardına işçi direnişlerine sahne oluyor. Polisan ve Retrans'ta düzenin kolluk güçleriyle yüzyüze gelen işçiler, bazı temel gerçekleri bizzat sıcak çatışmaların içinde öğreniyor.

Eylemin başlangıcında işçiler ve onların yakınları, işçilerin karşısında barikat kuran jandarmaya: "*Sizler de bir ana evladısınız, halk çocuğusunuz, biz burada hakkımızı arıyoruz, bizi engellemeyin*" diyerek derhalelerini anlatmaya çalışmışlardı. Fakat jandarma dipçiklerin erkek, kadın, çocuk tanımadığını bizzat kendi gözleriyle görmeleri uzun sürmedi. Karşılarına dikilen "halk çocuğu" nun gerçekte sermayenin uşağı olduğunu anlamaları zor olmadı. Her iki direnişte de işçilerin çatışmalarından sonra dile getirdikleri, asıl düşmanlarını bu mücadele içerisinde tanıdıklarını ortaya koyuyor. İşçiler artık, "*... bizim düşmanımız bu düzen ve bu düzenin bekçi köpekleridir*" diyebiliyorlar.

Polisan'da yaşanan çatışmadan sonra yaşlı bir kadın sözü alıyor: "*Ben oğlumu askere göndermiyorum, doğru gerillanın yanına gönderceğim.*", daha gençten bir diğeri ona katılıyor: "*Bunlar bizim düşmanımız, bize dipçik sallayan bizim dostumuz olamaz.*"

Sıcak mücadele işçilerin öfkelerini bilemiş, bilinçlerini keskinleştirmiş. Artık Retrans işçileri: "*Yaşadığımız bu çatışma hepimize çok şey öğretti. Jandarmaya sıcak bakan halk, onun da bizim düşmanımız olduğunu mücadelenin sıcaklığında öğrendi.*" diyerek, bundan böyle mücadelelerini daha büyük bir kararlılıkla sürdürebileceklerini söylüyorlar.

Polisan Direnişini Zafere Taşımak İçin İleri!

Polisan direnişi, Dilovası'nın mahkum edildiği çürütücü karanlıkta çaktığı kıvılcımla, üç ayı aşkın bir süredir sermayenin uykularını karmaya devam ediyor.

Gebze-Dilovası gibi bir sanayi bölgesinde militan bir direnişin, yaygın bir grev dalgasının başlangıcı olabileceğini bilen sermaye devleti için Polisan direnişinin sonucu büyük bir önem taşıyor. Direnerek kazanıma ulaşmış bir Polisan örneğinin, başta yakın çevresi olmak üzere, tüm Dilovası ve Gebze işçileri için nasıl bir umut ve moral kaynağı olacağı düşünülürse, sermayenin her yolu deneyerek buradaki direnişi kırma çabası daha iyi anlaşılır.

Sermaye devletinin işçi direnişlerine yönelik son dönem politikası bellidir. "Benim çizdiğim sınırlarda kalırsan istediğin kadar 'diren', ancak başkaldırmaya ve gerçekten direnmeye kalkarsan başını ezerim" cümlesinde ifadesini bulan bu politika Polisan direnişinin her safhasında kendini göstermiştir. Bu politikanın uygulanabilmesi için sermaye

devletinin elinde sendika bürokrasisinden jandarmaya kadar bir çok araç var.

Polisan işçileri karşılarında önce sendika bürokratlarını buldular. İcazetçi, pasifist ve uzlaşmacı politikalar ile eylemi kontrol altına tutmaya çalışan bu hainler, 17 Nisan'da direniş yaftasıyla, 15 Mayıs'a dek süren bir eylemsizlik süreci başlattılar.

17 Nisan "yasal" grev döneminde Polisan, Pimaş ve Marshall'da eşgüdümlü süren grev, sendika bürokrasisinin başarılı manevralarıyla pasif ve uzlaşmacı bir görünüm sergiledi. Aynı işkolunda ve birbirine mesafeleri 10-15 dk. olan bu fabrikaların direnişleri tek bir potada birleşerek ortak bir direniş hattına dönüşme potansiyeli taşıyordu. Ancak, bu potansiyel sendika bürokratlarının icazetçi ve uzlaşmacı tavrı sonucu değerlendirilemedi. İkışer gözücü, birer dövizle grevler sürerken, bir yandan işverenler taşeron işçiler çalıştırarak üretime devam edebildi.

Sınıfın en geri bilincini veri kabul ederek onun üzerinden politika üreten Petrol-İş bü-

rokratları direnişin başından beri hep işçinin önünde set oldu. "İşçilerin henüz eyleme hazır olmadıkları, eylemleri zamana yaymak gerektiği" sözlerini ağızlarına dolayan bu bürokratlar, işçilerin en kararlı anlarında bile geriletici bir rol oynadılar. Direnişin hiçbir aşamasında üretimi durdurmak gibi bir niyete sahip değildiler. Bunu açık açık ifade etme yüzüstülüğünü bile gösteren bu hainler, direnişin zamana yayılıp pasif eylemler içerisinde boğulmasını hedeflediler. Bu politikalarını özellikle 15 Mayıs'a kadar zorlanmadan hayata geçirebilen sendika bürokrasisi, tam da bu tarihten sonra, kendi ifadeleri ile "Paçalarını kurtarma" derdine düştüler. Aynı dertle tezgahladıkları göstermelik eylemler ve dayanışma vurgusunun için boşaltılmaya çalışıldığı "Dayanışma Gecesi" gibi etkinliklerle eylemi kontrol altına tutmaya çalışıyorlar.

15 Mayıs ve sonraki süreç, komünistlerin mücadele dinamiklerini maddi bir kuvvet haline dönüştürmek doğrultusunda ilk öncü adımlarını attığı ve ilk anlamlı bağları kurduğu

dönemi ifade ediyor. Yıllardır emeğinin, onurunun ve geleceğinin bu iğrenç kölelik düzeninin çarklarına aktıldığını sınıf güdüsüyle hisseden Polisan işçisi, sözkonusu dönemde tüm kurumlarıyla sermaye devletinin sınıf düşmanı yüzüne tanık oldu. Sadece Polisan patronu Necmettin Bitlis'le değil, bir bütün olarak sermaye sınıfının çıkarlarını savunan devletle ve onun koca bir militarist aygıtıyla, jandarması, siyasi polisi ve JİTEM'iyle, sermayenin yasaları ve mahkemeleriyle karşı karşıya olduğunu anladı.

Direnış bugün bir yol ayrımına gelmiştir. Ya sendika bürokrasisinin icazetçi, uzlaşmacı önderliğinde zamanla çözülen bir grev, ya da öncü işçilerin kuracağı komitenin önderliğinde komünistlerle birleşerek ilerleyen bir direniş hattı. Direnişi zaferle taçlandırmak için;

1. Direnişçi işçiler kendi aralarında güvenilir, militan ve kararlı arkadaşlarından oluşan bir eylem komitesi oluşturmak ve sendikanın direniş üzerindeki yönlendiriciliğini kırmak zorundalar.

2. Sadece Polisan direnişinin değil, sürmekte olan tüm direnişlerin ve nihai olarak tüm işçi sınıfının kazanımı için aktif sınıf dayanışmasının örgütlenmesi gerekir. Mevcut direnişlerin birleştirilebilmesi, diğer fabrikalarda dayanışma grevlerinin örgütlenmesi ve sermayenin saldırılarına sınıf cephesinden topyekün militan bir yanıtın verilebilmesi gerekir. Polisan işçisi sınıf dayanışmasına özel bir önem vermeli, dayanışmayı inşa edebilmek için aktif olarak çalışmalıdır. Bunun için bir dayanışma komitesi kurma ve çeşitli araçlarla bunun aktif çalışmasını yapma yoluna gitmelidirler.

Kurulacak olan dayanışma komitesi aynı zamanda, Dilovası ve diğer emekçi mahalleleri ile dayanışma örgütlemek için de aktif olarak çalışmalıdır.

3. Fabrikada üretimin tam olarak durdurulabilmesi, mal giriş çıkışlarının önlenmesi için fabrika önünde aktif bir direniş örülmelidir. Taşeron işçilerinin ve nakliye kamyonların giriş çıkışlarını engellemek için fabrika giriş barikatlarla kapatılmalıdır.

4. Polisan işçileri, yalnızca Polisan patronuna karşı mücadele etmedikleri bilinci ile sermaye devletinin saldırılarına maruz kalan tüm ezilen kesimlerin taleplerini sahiplenmelidir. Kardeş Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı yürütülen kirli savaşa, yargılı-yargısız infazlara ve gözaltında kayıplara karşı bir tavır almalı. Sermayeye karşı mücadele eden bu güçlerle dayanışmanın ve birleşebilmenin yolları bulunmalıdır.

Polisan işçisi, biriktirdiği deneyimlerin kendisine kazandırdığı bilinç açıklığını ve sınıf bakışını kullanmak zorundadır. Öfkesini, tam da barbarlığa, kapitalist düzenin kendisine yöneltilmesidir. Kuşandığı iktidar perspektifiyle, burjuvazinin egemenliğine karşı sınıfın öncülüğünü taşıyarak bir cephe açması, sınıfın bir bütün olarak sermayenin karşısına dikilmesinin ilk adımlarını örecektir. Gerçek zafer bu sefil sömürü düzeninin son bulmasıdır. Gerçek zafer sosyalizmdir! İşçi sınıfının öncü müfrezeliğinde sınıfların ortadan kalktığı, sınıfsız, özgür bir toplumdur, özel mülkiyetin egemenliğine son vermektir.

**Yaşasın Polisan direnişimiz!
Yaşasın Birleşik-Militan
Sınıf Dayanışması!**

**Kurtuluş Yok Tek Başına!
Ya Hep Beraber, Ya Hiç Birimiz!**

Ne Bizi, Ne de Polisan Direnişçilerini Mücadeleden Alıkoyamazlar!

Üç ayı aşkın bir süredir devam eden Polisan grevi, kitle hareketliliğinin yeni bir ivme kazandığı bu dönemde özel bir yer sahiptir. Polisan'ın bulunduğu Gebze-Dilovası'nda sanayi bölgesinin büyüklüğünü ve buralarda çalışan binlerce işçinin maruz kaldığı sömürü koşullarını da göz önüne alırsak direnişin önemi biraz daha anlaşılır. Bu bölgede gelişebilecek militan bir direniş, sınıf dayanışmasını örgütleyebildiği ölçüde yaygın bir grev dalgasının ilk kıvılcımı olabilir.

Komünistler sürmekte olan mevzi direnişlere geçmişten çıkardıkları deneyim ve dersler ışığında ve yeni dönemin ihtiyaçları üzerinden müdahalelerde bulundular/bulunuyorlar. Bu müdahalelerin temel ekseninde **Sınıfa Karşı Sınıf-Kapitalizme Karşı Sosyalizm** şiarı altında sınıf dayanışmasının örgütlenmesi sorunu yer alıyor.

Polisan direnişine yönelik "**Kurtuluş Yok Tek Başına, Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz!**" sloganı etrafında örgütlediğimiz faaliyetimiz de bu eksene oturuyor. Özellikle 15 Mayıs günü fabrika önündeki çatışmada yönlendiriciliğimiz, Polisan işçileri ile aramızda ilk ilişki kanallarının kurulmasında etkili oldu. Çevre fabrikalara ve emekçi semtlere, Polisan'la dayanışma örgütlemeye yönelik çalışmalarımızla sürekli, militan ve kararlı politik faaliyetimiz bu kanallardan genişlemesini kolaylaştırdı. Direnişin özgül sorunlarından, sınıf hareketliliği için taşıdığı dinamiklere kadar birçok temel konuda Polisan işçisine politikalarımızı taşımakta zorluk çekmedik. Direnişteki var-

lığımız ve politik etkimiz henüz istenildiği düzeyde olmasa da, bugün geldiği düzey komünistlerin daha etkin çalışmaları ve yönelimleri açısından anlamlı bir zemin yaratmıştır.

Bizim özeldir Polisan, genelde de Gebze-Dilovası'ndaki politik varlığımız ve etkinliğimiz sadece işçi sınıfı cephesinden yankı bulmadı. Tam tersine sınıf düşmanlarımız dabizim politik faaliyetimizin etkisi üzerinden bu bölgede bize karşı özel bir yoğunlaşma başlattı. Özellikle 15 Mayıs direnişinden sonra Polisan Direnişçilerine yönelen açık devlet terörünün bir ucu da biz yöneldi. Bu, işçilere yönelen terör politikasının sadece bir uzantısıdır. Sınıf devrimcilerine uygulanan tüm baskılar özünde sınıf hareketliliğine vurulmak istenen prangalardır. Polisan'da bize yönelen devlet terörü de aslında Polisan Direnişine yönelmiş bir saldırdır.

6 Temmuz günü Polisan işçileri dışarıda jandarma ile çatışıp gözaltına alındığı sırada, dört Kızıl Bayrak çalışkanı da işkenceli beş günlük bir gözaltının ikinci gününde yediler. Yoldaşlarımıza Polisan'a yönelik çalışma yapmamaları yönünde baskı yapan ve tehditler savuran sermayenin köpekleri, özellikle direnişe ve direnişteki işçilere yönelik sorular sormuşlar. Böylece asıl niyetlerinin Polisan grevini bitirmek olduğunu ve bunun için de işçilerle birlikte komünistlere de yönediklerini göstermiş oldular. Ancak komünist direniş tavrı karşısında umduklarını bulamadan yenilgiye uğrayan düşman, ne bizi ne de Polisan işçilerini yollarından alıkoyamadı, alıkoyamaz.

Polisan Direnişiyle Dayanışma Gecesi Yapıldı Ya Hep Beraber, Ya Hiç Birimiz!

14 Temmuz Cuma günü, üç aydır direnişte olan Polisan işçileriyle dayanışma gecesi, Gebze Kapalı Spor Salonu'nda, yapıldı. Dayanışma amacıyla 8 bin biletin satıldığı geceye yaklaşık 3 bin kişi katıldı. Organizasyonunu Gebze Sendikalar Birliği'nin üstlendiği geceye sanatçı olarak Ferhat Tunç katıldı.

Bu dayanışma gecesi uzun süre önce planlanmış ve çalışmalarına başlanmıştı. Başlangıçta sendika, böylesi bir gecenin düzenlenmesine ayak diremişti. Fakat komünistlerin aktif sınıf dayanışması doğrultusundaki propagandaları ve yürüttükleri devrimci çalışma sonucunda, Polisan işçilerinin tabanından bir basınç oluştu. Bu basıncı göğüsleyemeyen sendika geceyi düzenlemek zorunda kaldı.

Polisan direnişini pasif ve uzlaşmacı bir mecradutumaya çalışan sendika, istemeye istemeye düzenlediği bu geceyi de bir konsere indirgemek çabasıydı. Komünistlerin etkinliğinde geçebilecek politik bir geceden duydukları korkuyla, direniş süresi boyunca ele verdikleri devlet güçleriyle bir kez daha uzlaştılar. Geceyi apolitikliğe mahkum etmek ve sınıf dayanışmasının içeriğini boşaltmak için ellerinden geleni ardına koymadılar. Gecenin yapılacağı salondaki sivil it sürülerinin rahatça hareket etmesinden tutun da, programın planlanmasına kadar her şey bu duruma uygun hazırlandı. Gecenin yapılacağı gün ve saatin tespiti bile sendikanın geceyi boğuntuya getirme kaygısının kanıtıdır. Cuma günü 20.00 de yapılan bir geceye, Gebze dışından katılacak işçi ve emekçilerin çoğunun gelmeyeceği açıktı. Öyle de oldu.

Salonun girişinde yapılan yoğun polis araması, bu esnada ve gecenin ilerleyişlerinde Kızıl Bayrakçı komünistlerin bir kaç defa gözaltına alınmaya çalışılması, salonda kamera ile dolaşan sivil polislerin açık açık çekim yapması, devlet terörünün tüm bu inceltilmiş biçimleri genelde geceye katılanlara gözdağı vermek, özelde ise komünistlerin faaliyetlerini engellemek amacıyla taşıyordu.

Giriş konuşmalarından ve bir kaç mesajın okunmasından ardından başlayan Ferhat Tunç konserinin hiç ara verilmeksizin sürdürülmesi ve son şarkı bitir bitmez gecenin tam bir boğuntu içinde apar topar bitirilmesi tek

bir amaca yönelikti: İşçilerin taleplerini boğuntuya getirmek, devrimci ve komünistlerin slogan, konuşma ve mesajlarıyla gecenin politik-militan bir atmosferde seyretmesinin önünde engel olmak.

Gecenin atmosferini olumsuz etkileyen tüm bu faktörlere biz komünistlerin müdahale çabası olduysa da, *Kızıl Bayrak* olarak katılımımızın istenen düzeyde olduğu söylenemez. Giriş sırasında yaşanan bazı aksilikler ve bizim organizasyon eksikliklerimiz yüzünden geceye dönük hazırladığımız materyallerin önemli bir kısmını içeriye sokamadık. Bu planladığımız politik müdahalemizi zayıflattı.

Gecede; "Kurtuluş Yok Tek Başına! Ya Hep Beraber Ya Hiç Birimiz!" sloganının yazılı olduğu Kızıl Bayrak imzalı pankartımız, Polisan işçileri ile dayanışma için hazırladığımız kartpostallarımız, yaka kartlarımız ve sloganlarımızla yerimizi aldık.

Kısıtlı müdahale ola-

naklarına ve gece organizasyonundaki tüm olumsuzluklara rağmen politik bir etki yaratabildik. Özellikle Polisan ve İPRAGAZ işçileri ile buluşabilmeyi ve ortak sloganlarla birleşebilmeyi başardık. Direnişçi işçiler üzerindeki etkimizi somutlamayı ve onlarla sıcak ve dolaysız bir yakınlaşmayı gerçekleştirdik.

Sınıf dayanışması bu tür gecelere bilet alarak ya da satarak maddi yardım toplamak, geceye gelip kuru kalabalık yaratmak değildir. Bu tür geceler, işçi sınıfının güç birliği için moral birer sıçrama tahtası haline getirildikleri, ortak bir direniş ruhu ve bilincinin örülmesine hizmet ettikleri oranda anlamını bulur.

Polisan'la dayanışma bir geceye indirgenemez. Tersine böylesi bir etkinlik ancak fabrikalardan, işyerlerinden yükselteceğimiz aktif dayanışma eylemleri ile birleştirildiğinde sonuç alıcı olacaktır.

Tam da bu nedenle, geceye katılan ya da katılmayıp sadece bilet alan işçi ve emekçi kitlenin

Ferhat Tunç: Devrimci Duyguların Sömürüsü Üzerinden Yükselen Bir "Sanatçı"

Polisan işçilerinin dayanışma gecesine sanatçı olarak katılan Ferhat Tunç sendika bürokrasisi ve devlet için son derece isabetli bir seçimdi. Devrimci değerlerin tacirliğini yapan bu sanatçı, geceyi boğuntuya getirmek için sendika bürokrasinin istediği her şeyi yaptı. Sahnede kaldığı süre içerisinde sloganlar ya da konuşmalar için hiç bir şekilde müziği durdurmadı. Şarkılarını ardarda sıralayan, atılan sloganları keserek hemen parçaya başlayan Tunç, geceyi de yangından mal kaçırır gibi sonlandırarak görevini tamamladı.

Bu geceye çıkmak için aldığı yüz milyonlara rağmen, grev gözçüsü önlüğü ile sahneye çıkmak yüzüzlüğünü gösteren Ferhat Tunç, bir grevin ve dayanışmanın ne anlama geldiğini elbette bilir. Ama O, bu kavramları sadece devrimci değerlerin için boşaltarak yaptığı müzikleri pazarlamak için kullanmayı tercih etmiştir. Reformist bürokratların "dayanışma" gecesini içi boş bir konsere çevirme çabaları ile Ferhat Tunç'un ticari kayguları biraraya gelince, gecenin afişlerinin sadece Tunç'un koca bir fotoğrafından oluşması mümkün olabilmıştır. Burada Ferhat Tunç'un elinde kalan eski konser afişlerini Polisan direnişi ile dayanışma gecesi için ücretsiz olarak sendikaya hibe etmesi dikkat çekicidir. Polisan işçilerinin direnişine destek adı altında bir sanatçının kolay yoldan, üstelik de üste para vererek reklamı yapılabilmıştır. Alan ve satanın memnun olduğu bu türden alışverişlerin kendileri için ne anlama geldiğini Polisan ve tüm Gebze işçileri bilmelidirler. Ferhat Tunç'un Polisan işçilerinin gecesine çıkmak için aldığı yüz milyonlarca lira ile "grev gözçülüğü" yapmaya devam etmeyeceği açıktır.

Ferhat Tunç gibi yıllardır devrimci değer ve duyguların sömürüsü üzerinden ün yapan tüccarların gerçek yüzünü görmek ve bu sömürüye dur demek zamanı gelmiştir. Tunç gibi çıkarıcı ve iki yüzlü "solcu" sanatçıların yerine, işçi sınıfı ve emekçilerle dayanışmada, devrimci değerleri temsil etmede ve devrime olan inançta çok daha ileri olan devrimci müzik gruplarına gözlerimizi dikmeli, bizim için yaptıkları dolaysız, çıkarsız ve gerçek devrimci müziği izlemeli ve her türlü sınıf eylemimizde onları misafirimiz olarak görmeyi istemeliyiz.

ve kazanımlarımızın gasp edilmesi, işten atılmalar, sıfır zamlar, taşeronlaştırma, devlet terörü... tüm bunlar işçi sınıfına yöneltilen saldırılardır. Sermayenin saldırılarını göğüslemek, kazanımlarımızı korumak ve genişletmek ancak, militan bir karşı saldırı ile mümkündür. Bugün zafere giden tek yol; kavgamızla ileri çıkmak, diğer direnişlerle dayanışma bayrağını yükseltmek ve birleşik bir mücadele hattı örmektir.

Dayanışma gecesinin ortaya çıkardığı tablo bile gösteriyor ki; sermaye devleti, işçilerin bir gece için dahi bir araya gelmesi karşısında korkuya kapılıyor. Sınıf dayanışmasının ve sınıfın politik eylemliliğinin yaratacağı dinamiklerin önüne geçebilmek için çırpınıyor. Diğer yandan, burjuva düzeninin içimizdeki uzantıları, reformist sendika bürokratları da boş durmuyorlar. Bir dayanışma gecesinin bile gerektiği gibi geçmesinden ve politik bir havaya bürünmesinden çekinen sendika bürokrasisinin direnişimiz üzerindeki etkisini kırmak zorunluluğu ile yüzyüzeyiz. Kendi paçalarını kurtarma derdindeki bu hainlerin daha fazla bize engel olmalarına izin vermeyelim. Kendi koltukları, çıkarları ya da en iyi ihtimalle reformist anlayışları yüzünden bizi sermayeye satmaktan çekinmeyen sendika ağalarını mücadelemizin önünden süpürüp atmak ve kendi kaderimizi kendi ellerimize almak zamanı gelmiştir.

Kapitalist devlet ve onların bin türlü silahlı/silahsız uşağı, bugün Dilovası ve Gebze işçi sınıfının eylemli dayanışmasından ölesiye korkuyorlar. Çünkü onların yaratacağı kıvılcımın tüm ülkeyi bir anda saran bir ateş topuna dönüşebileceğini biliyorlar. Korkuyorlar, çünkü bu ateş topunun kendilerini yutacak bir devrim yangınına dönüşebileceğini biliyorlar...

**İşçilerin Birliği
Sermayeyi Yenecek!
Kurtuluş Yok Tek Başına!
Ya Hep Beraber,
Ya Hiç Birimiz!**

Anayasa Değişikliği Tartışmaları:

"SİVİLLEŞME" OYUNU

Faşist Sermaye Devletin Yeni Bir Saldırısı:

BUHRAN YÖNETİM MERKEZİ

Milli Güvenlik Kurulu'nun (MGK) başkanlığında ve bünyesinde kurulmaya çalışılan Buhran Yönetim Merkezi, kanunsuz grev, iş bırakma eylemleri, etnik, dini ve mezhepsel farklılıklardan kaynaklanan olaylar, iltica ve büyük nüfus hareketleri, ağır ekonomik bunalımlar gibi durumlarda devreye girecek olan bir merkez olarak lanse ediliyor. Devlet bu tür bir merkez kurulmasına, karasuları ile ilgili olarak Yunanistan'la çıkan sorunlar ve Gazi olaylarının deneyimini değerlendirerek karar vermiş. Bu merkezin sıradan bir devlet kurumu olmadığı çok açık. Gazi direnişinin devlete bıraktığı deneyimlerin yorumlanış tarzı da bunu gösteriyor. Açık ki merkez, işçi ve emekçilere karşı siyasal zoru çok daha açıktan uygulayabilmek için kuruluyor. Üstelik de bu zoru "Buhran Yönetimi" adı altında meşrulaştırarak.

Önümüzdeki dönemde, faşist sermaye devleti tarafından sürdürülen baskıların, işkencelerin, gözaltında kaybedip katletmelerin ne derece artacağını yukarıda sayılan maddeler en iyi bir şekilde özetlemektedir. Böylece sermaye devleti, grevlere ve işçi direnişlerine en kısa zamanda ve vahşice saldırmayı amaçlamaktadır. Hedeflenen Kürt halkının devrimci başkaldırısını, alevi kitlelerin politikleşme sürecinin hızlanmasını, baskı, zulüm ve terörle durdurmak; Kürdistan'dan halkı daha çok göçe zorlamak, köyleri yakmak, Kürdistan'ı insansızlaştırmaktır. Düzen, 12 Ocak kararlarını, 5 Nisan paketlerini dayatıp zorla uygulamayı, işçi ve emekçileri daha çok sömürmeyi istemektedir. Çünkü, grevler ve işçi direnişleri hızla artmakta; Kürt halkı devrimci seçenekte direnmekte; militan mücadele eğilimi işçi ve emekçiler içinde hızla güçlenmekte; teknelci burjuvazinin yapısal krizi hızla derinleşmektedir.

Sermaye devletin kendisi de yapısal krizinin derinleşeceğini kabul etmiştir. Buhran Yönetim Merkezi bunun ifadesi, açık bir kanıttır. Sermaye krizden çıkabilmek için faturayı işçi ve emekçilere çıkartmak peşindedir. Bunun için daha çok terör uygulamak, daha çok kan dökmek zorundadır. MİT, Genelkurmay, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, bazı bakanlıkların müsteşarlığı vb. kurumlar Buhran Yönetim Merkezi'ne tabi kılınmıştır. Elbette ki MGK yönetimi terörünü koordineli ve sistemli bir şekilde uygulayabilsin diye. Ayrıca yine bu merkeze bağlanan TRT, Basın-Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü, Anadolu Ajansı gibi medya kurumları aracılığıyla düzen faşist uygulamalarının içyüzünü saptırmaya ve gizlemeye çalışacaktır.

Türkiye'de parlamenter sistem olduğu iddia edilir. Halkın oylarıyla seçilen milletvekillerinin halktan alınan vekaletle ülkeyi yönettiği söylenir. Buna karşın devletin en büyük ve güçlü kurumu sayılan TBMM son 20-25 yıldır MGK'nın hiç bir önerisini geri çevirmemiştir. Hepsini onaylamış, yasalastırılmıştır. Kurulan Buhran Yönetim Merkezi ile devletin iç yüzünü örten parlamenterist maske düşmüş, gerçek yüz görünmüştür. Bu yüz MGK yüzüdür. Bu yüz faşist sermayenin ve uşaklarının yüzüdür.

Anayasalar devletlerin temel yapısını ve bu yapının başlıca işleyiş kurallarını gösterir.

Egemen sınıfın çıkarlarını temsil eden anayasa hareketlerinin başlangıcı da sınıf mücadelesinin bir evresidir. Burjuvazinin, kendisini egemen bir güç olarak kabullendirmeye başlaması ile birlikte, bu egemenliğini pekiştirecek ve koruyacak kurumlar ve kurallar koymak amacıyla başlattığı anayasacılık hareketi, güç dengelerine göre değişikliklere uğrayarak süregelmiştir.

Sınıfsal karakteri nedeni ile hemen tüm anayasalar, toplumsal dengelerin bozulduğu zamanlarda yapılmış ya da değiştirilmiştir. Kimi zaman İngiltere'de olduğu gibi yazılı bir metni olmamasına ve yasalardan farklı güvencelere de sahip olmasına rağmen kolayca değiştirilememesinin sebebi de budur. TC anayasası da temsil ettiği sermaye sınıfının çıkarlarını, haklarını, ülkülerini düzenler ve köklü değişiklikler yapılması için toplumsal bir alt üst oluş gereklidir. Bugünkü anayasa değişikliği tartışmalarını da bu çerçevede değerlendirmek gerekir. Sözkonusu olan köklü bir değişiklik değil, burjuvazinin yaşadığı siyasal ve ekonomik sıkışmışlığın baskısı altında yapmaya çalıştığı göstermelik bir "sivilleşme" ve demokratikleşme aldatmacasından başkası değildir.

Değişikliğe konu olan maddeler, tam da, sermaye sınıfının sıkıştığı ve zorlandığı alanları ifade etmektedir. Özellikle iki konu, memurların sendikal hakları ve düşünce suçları, sermaye devletini yıllardır zorlayan bir toplumsal dinamığa sahiptir. Ne var ki, bu aynı dinamikler, halihazırda, hakların mücadele ile ve zorla alınabileceği bir örgütlü güçten yoksun oldukları için, ilgili maddelerde, işçi sınıfı ve emekçi kesimlerden yana değişiklikler

yapılması beklenemez. Sivilleşme ve demokratikleşme oyunu sözleri, tam da bunu anlatmak içindir.

Sermaye devleti, henüz örgütlü bir güce dönüşmemiş olan işçi-emekçi muhalefetini, "Anayasa'daki ilgili maddeleri değiştireceği", "sivilleşme ve demokratikleşme" sağlayacağı yalanlarıyla bir süre daha oyalamak istemektedir. 141-142. maddenin kaldırılıp, Terörle Mücadele Yasası'nın yürürlüğe konuluşu süreci anımsanırsa, bugün bir değişiklik yapılırsa bile, bunun, işçi sınıfı ve emekçiler için daha geri hükümler getirmek ya da bazı yasalarla oluşan boşluğu doldurmak şeklinde olacağı daha kolay anlaşılacaktır.

Demek ki, sermaye sınıfı, anayasa değişikliği tartışmalarını, belirli toplumsal dinamiklerin zorlamasıyla gündemine almasına rağmen, aynı dinamiklerin buzoru yapırına dönüştürebilecek bir örgütlü güçten yoksunluğu koşullarında, bunu, iki yönlü bir saldırı aracı olarak uygulamak üzere gündeme getirmiş bulunuyor. Birincisi, yukarıda sözü edilen, kitleleri bir süre daha oyalama taktiğidir. İkincisi ise, hem kısa vadede krizin faturasının emekçi sınıflara yüklenmesi, hem de, daha uzun vadede, yasa ve yasaklar cenderesinde sıkıştırılmış, örgütsüzleştirilmiş, demok ki köleleştirilmiş bir işçi sınıfı, demok ki vahşi kapitalizme dikensiz gül bahçesi yaratmak hedefidir.

Bilindiği gibi, TC anayasalarındaki her kısmı ya da genel değişiklik, toplumsal bir çalkantının ancak bir askeri darbeyle bastırılabilirdiği bir kriz döneminin arkasından gündeme getirilmiştir. Bunlardan en "demokratik" olanı '61'deki değişiklikler olmakla birlikte, genel seyir, emek-gücü sömürsünün kalıcılığını sağlamak ve anayasayı, emekçi sınıflar üzerindeki baskı ve teröre en uygun "hukuksal" kılıf haline getirme sürecinden başka bir şey ol-

mamıştır. 12 Mart'taki kısmi değişikliklerin ardından, 12 Eylül Faşizmi, en sert diktatörlük hükümlerini getirdi. Sermaye sınıfı için demokrasi, işçi sınıfı için ise koyu bir diktatörlük olan bu rejimi düzenleyen anayasa, bir yandan da hükümetler için sürekli bir "Demokratikleşme" aldatmacasının malzemesi olarak kullanıldı. Generallerden teslim aldıkları bu anayasaya dayanarak çıkardıkları pek çok yasa ve yönetmelikle, işçilerin, emekçilerin, Kürt halkının üzerinde terör estiren uygulamalara imza atan hükümetler, bugün de aynı ikiyüzlülükle "sivilleşme, demokratikleşme" yalanlarıyla gündemi bir kez daha belirlemişlerdir. İlk sivil (!) anayasa değişikliği türünden propagandanın etkisiyle düzen güçleri arasındaki averaj kavgası da oldukça sert geçiyor. Sermayedarlar bile Ankara'daki beslemelerini yeteneksizlikleri sebebi ile aşağıladıkça, düzen ve kurumları bir kez daha deşifre oluyorum.

Anayasa değişikliği, burjuva medyanın da iyi kullanılması sonucunda kamuoyunun gündemine yerleşmiştir. Ama, geniş emekçi kesimler açısından bu, daha çok, bir komedi seyredencesine ve ciddi beklentiler yaratmayan bir ilgidir. Kuşkusuz, emekçisınıflar, örgütlü bir mücadelenin gücüyle, kendi gündemlerini burjuvaziye dayatamadıkları sürece, sahte yahut gerçek, burjuvazinin dayattığı gündeme bağımlı kalırlar. Bugün, Türkiye işçi sınıfı ve emekçi katmanlar açısından olan da budur. Belirli bir zorlayıcı dinamik olmasına rağmen, anayasa yahut yasalarda işçi sınıfından yana değişiklikleri dayatabilecek bir mücadele ve örgütlülük düzeyi yakalanamadığı için, bugün gündeme getirilen, sadece ve sadece bir oyundur. İşçi sınıfı ve emekçiler ise bu oyunun seyircileri durumundadırlar.

Gerçekleşme olasılığının ne olduğundan bağımsız olarak baktığımızda, değişikliğe gidilecek olan konular arasında, içerik olarak önemli sayılabilecek sadece birkaç tanesi vardır. Bunlar, memur sendikacılığına ilişkin düzenlemelerle sendika ve derneklerin siyaset yapma yaşının kaldırılması ve grev ve lokavta ilişkin hükümlerdir. Bunlardan en önemli toplumsal dinamığa sahip olanı memur sendikalarıyla ilgili düzenlemedir. Düzen temsilcileri, fiili sendikacılık ile önemli bir yol kateden kamu emekçi hareketinin önünü kapamak için bu fırsatı iyi değerlendirme çabasıdadır. Tam da bu noktada iki günlük Ankara eyleminin ardından gelecek olan süresiz grev kararını sahiplenmeyen ve uygulamaya da çalışmayan sendika bürokratlarınca ayağa kalkmış olan çoşkulu memur kitesinin ya-

tıştırılması onlara bir fırsat da doğurmuştur. Sermayenin kalemşörlerinden Rauf Tamer'in sendika bürokratları bitirilen Ankara eyleminin ardından "ödümüz koptu, işte benim memurum, ellerinden öperim" diye sevinç naraları eşliğinde övgüler yağdırması bunun ifadesi oldu. Anayasa tartışmalarının içine gömülen ama sınıfın talepleri için kılını bile kıpırdatmayan Türk-İş ve DİSK ağaları ile boy göstererek, kamu emekçi hareketinin kendi gündemini dayatmasının önüne geçen bürokratlar, sermayenin kendi gündemini kolayca yürütmesine de alet olmaktadır. Böylece, anayasa değişikliği taslağının emek dünyası için belki tek önemli maddesi de sermayenin oyuncağı yapılabilmştir. Diğer değişiklik tasarıları ise milletvekili sayısından, meclisin çalışma dönemine, seçmen yaşından üniversite öğretim üyelerine kadar birtakım rötuşlardan ibarettir.

Anayasalarda köklü değişikliklerin yapılabilmesi koşulları bir tarafa, sermaye iktidarından demokratikleşme ve "sivilleşme" adına olumlu bir adım beklenemez. Yönetimi MGK'na teslim eden düzen, MİT'i, Kontr-Gerillası, polisi, özel timiyle bir şiddet aygıtı olma niteliğini giderek daha da pekiştirmektedir. Savaş ve ekonomik kriz nedeni ile işçi ve emekçilere demokratik haklar vermesimümkün olmadığı gibi, faturayı işçi ve emekçilere yükleyebilmek için daha fazla teröre başvuracağına da kuşku yoktur. Emekçileri olağan ideolojik biçimlerle dahi bir arada tutamayan düzen, sürekli bir ideolojik kampanya eşliğinde teröre yönelmektedir. Katliamcı yüzünü sergileyen bu düzenden beklenti içinde olmaktan anlamsızdır. Esasen, burjuva devletlerin anayasa ve yasaları, burjuvazinin işçi sınıfı ve emekçileri sömürme hak ve özgürlükleriyle, işçi sınıfı ve emekçilerin bu sömürüye karşı direnme haklarına yönelik yasak ve cezaların sıralandığı birer belgeden başka bir şey değildir. Bir başka deyişle, kapitalist devletlerin anayasa ve yasaları, sistemin toplumsal gelişme ve değişimi engelleme çabasının hukuksal ifadeleri durumundadır. Tam da bu nedenle, gittikçe gerilemeye, sürekli ihlal edilmeye ve sonunda sahibi olan sömürücü burjuvazinin ortadan kaldırılmasıyla birlikte yırtılıp atılmaya mahkumdur.

Türkiye işçi sınıfı, bir yandan, burjuvazinin bu "demokratikleşme oyunu"nun seyircisi olmaktan çıkıp, demokratik hak ve özgürlükler uğruna mücadeleyi yükselterek kendi gündemini dayatmalı, diğer yandan ise, kendi düzenini kurmak, kendi yasalarını yapmak üzere harekete geçmelidir. Çünkü ancak işçi sınıfının devletidir ki, demokrasiyi işçi sınıfı için demokrasi haline getirecek, temel hak ve özgürlükleri kağıt üzerinde sıralanmış bir takım soyut kavramlar olmaktan çıkarak, günlük yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline getirecektir.

Gazi Davaları Başladı; Katiller ile Kurbanlar, Sellaatlar ile Mazlumlar Aynı Mahkemelerde Yargılanıyor

Barbarlık, Başkaldırı Ruhunu Yargılayamaz!

Burjuva devlet Gazi'nin yiğit direnişçilerini klasik "provokatör" edebiyatıyla yargılıyor. Direnişten sonra Gazi mahallesine yönelik operasyonlarda gözaltına alınarak işkencelerden geçirilen bir çok devrimciden 7'si tutuklu olmak üzere 11'inin ilk duruşması 11 Temmuz'da yapıldı. Ayrıca devletin cüppeli terör aygıtlarının birçoğunda yürütülmekte olan onlarca soruşturma da hızlandırılıyor. Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Savcılığı 97 Gazi'li emekçi hakkında "toplular", yani toplu halde kamu malına zarar verme, iddiası ile dava açtı. Ayrıca aynı dava dosyasında devlete karşı direnişe geçen 5 bin kişinin de gözaltına alınabilmeleri halinde haklarında dava açılacağı belirtiliyor.

Devletin ve mehtemcik medyanın zaten boşa çıkmış iddiaları, şimdi bizzat yine devlet tarafından tekrar boşa çıkartılıyor. Olaylar süresince ve sonrasında direniş, "bir avuç provokatörün eylemi", bir kaç yüz kişinin kışkırtmaya kanarak harekete geçmesi olarak lanse edilmeye çalışılmıştı. Şimdi, Gazi büyük halk direnişinin devlete karşı kitlesel bir halk hareketi olduğunu, devletin bir yargı kurumu açıklıyor. Açıklamakla kalmıyor bir de bu direnişçileri kitleler halinde yargılamayı talep ediyor.

Gazi olaylarında, toplam 23 kişi öldü, yüzlerce insan yaralandı. Burjuva medya, olaylar süresince ve sonrasında emekçi halka saldırdı ve devletin katliamını meşru göstermeye, katliamın sorumluluğunu "provokatör" ilan ettiği devrimcilere yıkmaya çalıştı. Olayları Alevi-Sünni kavgası ilan ederek devlete karşı direnen Gazi

halkını mezhep kavgasını kışkırtmakla suçladı.

Bugün ise devlet ve onun uşakları bu iddialarını kendi yargı kurumları önünde sürdürüyorlar. Bu amaçla, bir yandan provokatörler diye lanse ettiği devrimcileri "topluluğu yönlendirmek, slogan atmak, topluluğun karakola yürümesini sağlamak, güvenlik kuvvetlerine mukavemet etmek ve örgüt üyesi olmak" "suçu"yla yargılıyor. Diğer yandan da 20 polisi (Elbette Gazi katillerinin sayısı 20 ile sınırlı değildir.) "müdafaa ve zaruret sınırını aşarak, kasten adam öldürmek"le suçluyorlar. Eğer bu 20 katil ve adı açıklanmayan diğerleri, Gazi halkının üzerine müdafaa ve zaruret, yani savunma ve zorunluluk sınırını aşacak şekilde ve öldürme kastıyla ateş açıyorsa, bu katillere mukavemet etmek, üslenedikleri karakola doğru yürüyüşe geçmek, katilleri teşhir etmek için slogan atmak ve tüm bunları yapan bir topluluğu yönlendirmek neden suç olsun. Örgüt üyesi olmak iddiasına gelince; Bu devrimcilerin bir devrimci örgütün üyesi olup olmadığını bilemeyiz. Ancak, insanların sokaklarda uluorta katledildiği, güpegündüz kaçırıldığı, her türlü insanlık dışı uygulamanın hüküm sürdüğü bir ülkede düzene karşı savaşan bir devrimci örgüte üye olmak sadece bir onurdur. Devrimciler de bu onuru taşıyıp taşımadıklarının hesabını asla bu katliamcı devletin kurumlarına vermezler.

Devlet, Gazi katillerinin yargılanması adı altında 20 polisin mahkemeye sevk edilmesine ve isimlerinin kamuoyuna açıklanmasına ses çıkarmıyor.

Amaç, vicdanlarda devleti aklamak.

Geniş yığınlarda katliamın bir bütün olarak devlet tarafından değil, 20 polis tarafından yapıldığı intibamı yaratmak. Oysa bu yalana cevabı Gazi halkı direnişe geçerken vermiş ve tüm ülkeden duyulacak şekilde haykırmıştır: "Katil Devlet! Katil Polis!"

Kapitalist barbarlık sürdükçe ona karşı başkaldırılar da sürecektir ve bu barbarlık düzeni varlığını sürdürebilmek için vahşete daha fazla zorunda kalacaktır. İşte düzenin katillerini Gazi halkını kurşunlamaya ve yoketmeye iten en temel etmen budur. Kapitalist sömürgecilik ezmeye ve yoketmeye devam ettikçe başkaldırı, başkaldırı geliştikçe de katliamcılık devreye girer. Burada değişen çoğu zaman şiddetin dozu olur. Emekçileri ve tüm ezilenleri egemenlik altında tutabilmek için gereken şiddet, sürekli varlığını sürdürmek zorundadır. Ta ki başkaldırılan ezilen kitleler kazanana ve bir daha geri dönmemesine dünyayı denetimi altına alana kadar.

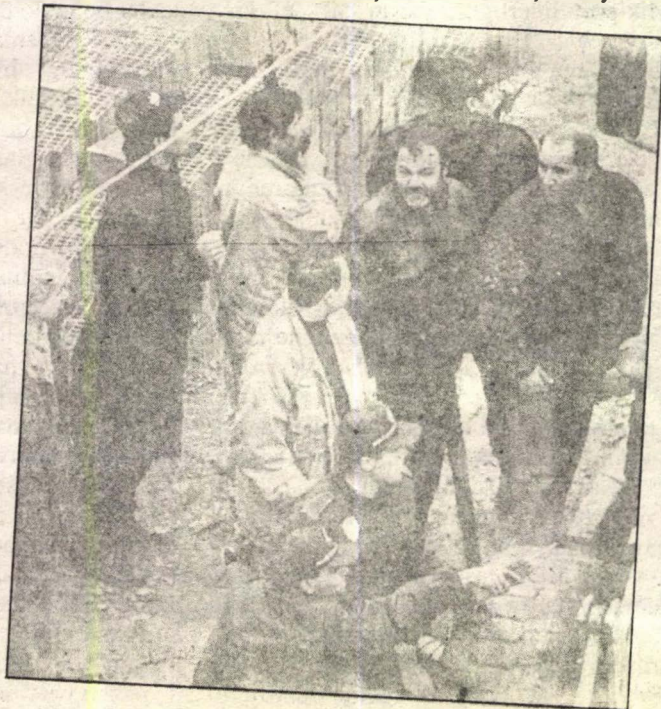
12 Temmuz'da katledilen devrimcilerin katillerinin yargılandığı mahkemeyi hatırlayalım. Düzenin katil sürüleri Kadıköy'ü işgal etmiş ve mahkemeye gelen ya da oradan geçen herkesi gözaltına alarak, bir gövde gösterisi yapmıştı. Devletin polisi, devletin kendisini yargılar gibi görünmesinden bile huzursuz olmuş ve mahkeme çevresini işgal ederek; **Bu dava sokakta görülür, şimdi Kadıköy sokaklarında biz varız. Bizi yargılasanız da güç bizde demişti.**

Tersinden, Gazi'nin sokaklarında onurlu bir direnişle devrimin bayrağını yükselten direnişçiler, kapitalizmi ve onun her türlü uşak ruhlu sürüngenini yargılamışlar ve hükmü vermişlerdi: "Katilleri Bize Verin!" "Katil Devlet! Katil Polis!" diye haykırmışlar ve devrimci adalet için harekete geçmişlerdi. Bugün de yapılması gereken budur. Katil sürüleri her türlü teknolojik teçhizatla Gazi mahkemelerinin önünde yerlerini alacaktır. Devrimcilere düşen ise

işçi ve emekçi kitleleri, düzenin mahkemelerinin önüne, katilleri sokağın ve eylemin gücüyle yargılamak üzere, taşımaktır. İşçi sınıfı ise artık kendisine yöneldiği açıkça belli olan bu katillerin namlularına karşı öne fırlamak, her türlü özgürlük mücadelesinin başını çekmek ve sonuca ulaştırmak zorundadır. Sokaklarımız bu katil sürülerinin denetiminden çıkmadıkça, özgürlük, ezilen kitleler için bir hayaldir.

Elbette 20 katliamcının Gazi şehitlerinin canını almada özel bir payı vardır. Kuşkusuz onlar devrimin adaletinden yakalarını kurtaramayacaklar. Ancak onları Gazi'ye sürerek, kuduz köpekler gibi halkı katletmelerini izleyen burjuva hükümetin ve siyasetçilerin, emekçiler kurşunlanırken "sükûnet" çağrısı yapan medyanın ve nihayet sessiz kalarak katliama ortak olan bilim "barışçı demokrat"ların da elleri şehitlerimizin kanına bulaşmıştır. Bir bütün olan düzen ve onun her türlü destekçileridir yargılanacak ve tarihin yargısı önüne çıkarılacak olan.

Gazi halkı, sermaye düzeninin tarihin çöplüğüne atılması mücadelesinde safını tuttuğu için yargılanıyor. Aynı şekilde, sınıf düşmanının düzenini de yargılamak ve onu tarihin çöplüğüne göndermek sorumluluğuyla yüzyüzedir. Bu sorumluluk, sadece Gazi'li emekçilerin değil, onlardan bayrağı devralması gereken işçi sınıfının tarihsel sorumluluğudur.

TÜRKİYE'DE DİN VE DEV

a) Osmanlı'da Din-Devlet İlişkileri

Osmanlı devleti kuruluşundan itibaren bir islam devleti olarak şekillenmesine ve tüm tarihi boyunca bu niteliğini korumasına karşın, onun teokratik-monarşik bir karakter kazanması yine de belli bir evrim içerisinde gerçekleşmiştir. Osmanlı devleti kuruluş sürecinde kendi meşruiyetini, daha sonraki süreçlerle kıyaslandığında çok daha az din olgusuna dayandırmaktaydı. O dönemin Osmanlı tebasının gözünde padişah, kendinde dinî-kutsal güçleri toplamış, dokunulmaz bir kudret olmaktan ziyade, çeşitli beyliklerin liderliğini yapan bir şef konumundaydı.

Osmanlılar süreç boyunca genişlemelerini sürdürüp bir imparatorluk haline gelmeye başladıkça, bu durum değişmeye başlayacaktır. Fatih döneminde merkezi bir devlet yapısı inşa edilmeye başlanacak, Fatih bir islam hükümdarı ile Bizans imparatorunun yetkilerini kendinde merkezileştirerek, mutlakiyetçi bir iktidar biçiminin de temellerini atacaktı. Ne var ki, bu dönemde hilafetle saltanat henüz birleşmiş değildi. Fatih'in halifelik ünvanı yoktu. Hilafetle saltanatın birleşmesi Yavuz Selim dönemine rastlayacaktır. Böylece Yavuz Selim'den sonra din ile devlet aynı kişide temsil edilmeye başlanacaktır. Saltanatın himayesinde ve emri altında ulema adı verilen yeni bir din adamları sınıfı şekillenecektir. Padişahlar, bu süreçten sonra kendi iktidarlarını "Allah'ın yeryüzündeki temsilcisi" sıfatıyla dine dayandırmaya başlayacaklar ve din, saltanat icraatının en temel meşrulaştırıcı aracı haline gelecektir. Padişah, halife sıfatı ile "Tanrı'nın temsilcisi" ve islam dünyasının lideridir. Dolayısıyla her müslümanın görevi bu kutsal otoriteye itaat etmektir. Böylece din, Osmanlı egemen sınıfının

kendi tebasına boyun eğdirmek ve yayılcı politikalarını meşrulaştırmak açısından son derece önemli bir silahı haline gelmiştir. Şeyhülislam başta olmak üzere tüm ulema ise saltanat icraatlarına dinsel meşruluk sağlamakla görevli birer "memur" konumundadırlar.

Padişahlar, Tanrı'nın temsilcisi ve bütün müslümanların başı olarak yasama, yürütme ve yargı işlevlerini tek elde toplayacaklar, toplum siyasetten hukuka ve oradan eğitime kadar tüm alanlarda şeriatın, dolayısıyla mutlakiyetçi iktidarın tartışılmaz otoritesi altında bulunacaktır. Tanzimat dönemine kadar bu tablo değişmeyecektir.

17. yy. Osmanlı'nın hızlı bir gerileme sürecine yuvarlandığı bir dönemdir. Yeni keşifler sömürgecilik imkanlarını arttırmış, sömürgecilik ise Batı'da hızlı bir zenginleşmeyi ve üretici güçlerin gelişimini sağlamıştır. Batı'daki kapitalist gelişme, Osmanlı'nın eski savaş üstünlüğünü kaybetmesine de yolaçmıştır. Batı devletlerinin yeni ve modern temellerüzerinde kurmaya başladığı ordular, "tım arlı sipahi" sistemine dayanan Osmanlı ordularını peşpeşe ve her yerde yenilgiye uğratmaya başladılar.

Böylece gelirini büyük ölçüde askeri fütuhatla elde eden Osmanlı imparatorluğu genişlemesinin sınırlarına ulaşmış, aynı anlama gelmek üzere fütuhat gelirlerinden mahrum kalmaya başlamıştır. Bu durumun Osmanlı ekonomisi üzerinde önemli tahripkar sonuçları olmuştur. Ekonomik gerileme süreci tımar, has, zeamet sistemini deformasyona uğratmış, gelir elde etmek amacıyla bu toprakların rüşvet karşılığı devredildiği yeni bir tefeci-tüccar sınıfı şekillenmiştir. Ekonomik bunalımına bu yolla da çıkış bulamayan Osmanlı devleti, giderek ekonomik planda dışa bağımlı hale gelmiştir. Batı devletlerinin Osmanlı iç pazarı üzerinde kurmaya başladıkları hakimiyet,

Eski sosyalist ülkelerdeki çöküş, anti komünist mücadele bakımından dinsel ideolojinin kullanımını daha az önemli hale getirmiştir. Yeşil kuşak teorisi şimdilik rafa kaldırılmıştır. Ama eski sosyalist ülkelerdeki çöküş sürecinin ardından oluşan yeni dengeler, özellikle Ortadoğu ve Kafkasya'da artan emperyalist hegemonya mücadelesi, Türkiye açısından dini ideolojinin bir başka bakımdan yine gündemin başına oturmasına neden olmuştur. Yeşil kuşak stratejisi rafa kaldırılmış, ama bu kez Türkiye'nin önüne ılımlı islam stratejisi sürülmüştür. ABD Ortadoğu'da ve Kafkaslar'daki çıkarlarında bir jandarma ve taşeron olarak kullanmak istediği Türkiye'ye, "Bu rolü etkin olarak oynamak istiyorsan üzerindeki islam kisvesini kalınlaştırmalısın" demektedir.

DEVLET İLİŞKİLERİ

Kemalist burjuva devrim, teokratik hanedan devleti geleneğine son vererek bir burjuva cumhuriyeti kurdu.

Saltanatın kaldırılması, cumhuriyetin kabulü ve laikleştirici adımlar, o güne kadar islami ilkelere göre tek elde, bir hanedan saltanatında toplanmış olan kudreti ortadan kaldırarak, burjuva ulusal egemenlik anlayışını getirdi. Böylece egemenliğin kaynağı "tanrısal", dolayısıyla itiraz edilemez ve dokunulamaz olmaktan çıkarılarak, dünyevi-insani temellere oturtuldu.

Mutlak ilahi eşitsizlik anlayışının yerini biçimsel burjuva eşitlik anlayışı aldı.

beraberinde ağırlıkla gayrimüslimlerden oluşan bir komprador burjuvazinin oluşumuna da yol açmıştır. 1838 İngiliz-Osmanlı ticaret anlaşması, Osmanlı devletinin borçlarını ödeyemez duruma gelmesi ve Düyun-u Umumiye idaresinin oluşturulması kapıda bekleyen gelişmelerdir. Osmanlı devleti bir türlü önüne geçemediği bir çöküşe doğru yuvarlanmış bulunmaktadır.

Bu çöküş süreci çöküşten kurtulmak amaçlı yol arayışlarını da beraberinde getirecektir. Tahta oturmuş Fransız ihtilaliyle denk düşen 3. Selim'in saltanat dönemi, bu tür arayışların başlangıç tarihi de sayılabilir. Yenilginin ve gerilemenin başlıca nedeni askeri yenilgiler olarak görüldüğü için ilk başta reformlar askeri alanda gerçekleştirilmeye çalışılmış, 3. Selim dönemi, orduya dönük bir dizi reformun gündeme geldiği bir süreç olmuştur. 2. Mahmud iktidarı, Tanzimat ve 1. ile 2. Meşrutiyet dönemlerinde reformlar devam ettirilmeye çalışılmıştır. Reformların arkasındaki mantık, Batı'yı başarıya taşıdığı düşünülen kurumların Osmanlı'da da oluşturulması ve böylece çöküş sürecinin önüne geçilmesidir. Reformlar, Osmanlı yönetim aygıtının o anakadar temel unsurları olan "ilmiye" ve "sefiiye" kurumlarının tasfiyesini ve bunların daha modern temelde yeniden inşasını amaçlıyordu. O ana kadar dinsel alanın kendi dar sınırları içerisinde kalan geleneksel ilmiye sınıfı, "modernleşme" girişimlerinin motor gücü olmak bir yana, tersine bu sürece ayak bağı olmaya başlamıştı. Ordu ise ardarda aldığı yenilgilerle Osmanlı devletinin en temelli yaşam kaynağının, fütuhat gelirlerinin azalmasına yol açmış ve böylece askeri örgütlenmede yeniliklerin yapılması zorunlu hale gelmişti. Yapılması gereken ise batıyı bilimsel ve askeri alanda başarıya götüren kurumların benzerini yaratmaktır. Böylece Osmanlı padişahları kendi iktidarlarının o ana kadar dayanakları olmuş olan geleneksel askeri-sivil bürokrasinin yerine, yeni ve "batılı" bir asker-sivil bürokrasi oluşturmaya giriştiler. İşte bu süreçle beraber devletin teokratik niteliğinde de önemli aşınmalar ve değişimler yaşanmaya başlanacaktır. Bu süreçte, reformlarla eski ayrıcalıklı konumunu yitiren yeniçeri ve ulema sınıfı ile devletin merkezileştirilmesi çabalarından rahatsızlık duyan mültezim ve eşraflar ortak bir karşı koyuş gerçekleştireceklerdir. "Şeriatın elden gittiği" şiarıyla yeni sürece karşı çıkan bu kesimlerin muhalefeti karşısında padişah ve bu yeni asker-sivil bürokrasi, bu süreçte ittifak halinde hareket etmektedirler. Oysa çok geçmeden batıda eğitim görmüş, orada yaşanan burjuva devrimin havasını solmuş bu yeni bürokrasi henüz son derece cılız olan burjuvaziyle birlikte, saltanata karşı burjuva içerikli mücadelede temel önemde bir rol oynayacaktır.

Genç Osmanlılar, Jön Türk ve İttihat Terakki, dünya görüşlerindeki tüm bulanıklığa karşın burjuva

içerikli hareket ve/veya örgütlenmelerdir. Genç Osmanlılar'ın mücadelesinin bir ürünü olan 1. Meşrutiyet yaşama şansı bulamadan kısa sürede sona ermiş, ama Genç Osmanlılar'ın bıraktığı yerden devam eden Jön Türkler'in sürdürdüğü mücadele, süreç içinde Abdülhamit'i 2. Meşrutiyet'i ilan etmek zorunda bırakmıştır. 2. Meşrutiyet'le artık ortada işlerlik kazanmaya başlamış bir anayasa vardır. Padişah otoritesinin yanısıra (ve giderek de bu otoriteyi ikinci plana iten) Ayan ve Mebusan meclisleri devletin yönetiminde etkin birer güç haline gelmişlerdir. 2. Meşrutiyet sonrası, resmîyette devletin teokratik karakteri hala sürmekle beraber, fiilen devlet ve din alanları ayrılmaya başlanmış, dinsel kurumların yanında laik kurumlar oluşturulmuştur. Ve bu laik kurumların giderek devlet örgütlenmesindeki yeri ve ağırlığı artmıştır. Şeyhülislam'la Adliye Nezareti'nin görevleri ayrılmış, Şer'îye Mahkemeleri Adliye Nezareti'ne bağlanmıştır. Eğitimde, askeri örgütlenmede, kadın hakları alanında bir dizi laik uygulama gündeme gelmiştir. Bu mücadele süreci sonunda devletin mutlakiyetçi yapısı geriletilmiş, ama alınan mesafe meşrutî monarşi sınırlarını aşamamıştır. Geriletilmesine karşın saltanat rejimi hala ayaktadır. Yine bu mücadele sonucunda devletin teokratik karakteri geriletilmiş, devletin idari ve hukuki yapısına pek çok laik öğe girmeye başlamıştır. Ne var ki, bu gelişme henüz son derece sınırlıdır ve söz konusu olan daha çok bir ikili yapıdır. Hesaplaşma milli kurtuluş savaşı sırasında ve özellikle de milli kurtuluş savaşı sonrasında devam edecektir.

b) Milli Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyete Giden Süreç

Osmanlı Devleti 1. Emperyalist savaşa birlikte girdiği devletlerle birlikte "yenilenler" safında yer aldı. Bu yenilginin ardından Osmanlı'nın hükümlerindeki topraklar, galip emperyalist devletler tarafından paylaşıldı ve işgal edilmeye başlandı. Emperyalist işgale karşı bir milli kurtuluş savaşı başlatıldı. Milli kurtuluş savaşı, karşısında yalnızca emperyalist güçleri değil, aynı zamanda işgalci güçlerle işbirliği içindeki saltanatçı güçleri de buldu. Teokratik monarşi anlayışı ile burjuva cumhuriyetçi anlayış arasındaki çatışma böylece milli kurtuluş savaşı sırasında da, anti-emperyalist savaş döneminde de sürmekteydi.

Ne var ki, savaşın burjuva cumhuriyetçi cephesinin teokratik monarşiye karşı savaşımı daha baştan zayıf, güdük ve oportünist bir karakter taşıyordu. Zira milli kurtuluş savaşını yürüten cephe kendi içerisinde heterojen bir görünüme sahipti. Milli kurtuluş savaşına burjuvazi ve burjuva prog-

ramını savunan asker-sivil bürokrasinin yanısıra, hilafeti ve saltanatı kurtarmak ana talebi ekseninde feodal güçler ve eşraf da katılıyordu. Burjuvazi bu savaşı, birakalım böyle bir ittifak olmaksızın yürütebilecek bir güce sahip olmayı, çok uzun bir süre ittifak içinde kendi otoritesini kesin bir tarzda kabul ettirebilecek bir güçten bile yoksundu. Bu nedendir ki, savaşı yürüten 1. Meclise milli kurtuluş savaşının hedefleri bakımından tam bir eklektik ve oportünist hava egemendir. Bir yandan yürütülen savaşın amacı hilafetin ve saltanatın kaldırılması olarak açıklanırken, meclisin açılışında saltanat adına hutbe okunup tekbir sesleri yükseltilirken, diğer yandan da aynı mecliste "Hakimiyetin bundan böyle kayıtsız şartsız millete ait olduğu" yönünde kararlar alınabilmektedir. Burjuva güçlerin giderek inisiyatiflerini arttırmalarına karşın bu çelişik ve iki yapıyı görüntü milli kurtuluş savaşı boyunca devam etti. Ve hegemonya hesaplaşmasının kesin sonuca ulaşması zaferin ardından gelen iktidar günlerine ertelendi.

1. Meclisin dağıtılıp 2. Meclisin oluşturulma süreci bu hesaplaşma açısından önem taşıyordu. Sonuçta 2. Mecliste ağırlık burjuva programın savunucularından yana şekillendi. Bunu izleyen günlerde sırasıyla saltanatın ve hilafetin kaldırılması, eğitimin ve hukuk düzeninin laikleştirilmesi yolunda adımlar geldi. Ne var ki, atılan bütün bu adımlarda bile, feodal güçlerle kesin bir hesaplaşma göze alınmadığı için güç dengeleri gözetildi. Her atılan adım dinsel bir kisveye büründürülmeye, böylece bu güçlerden gelebilecek olası tepkiler yumuşatılmaya çalışıldı. Gerek cumhuriyetin ilanına, gerek saltanatın kaldırılmasına, gerek hilafetin kaldırılmasına islam tarihinden dayanaklar bulunmaya çalışıldı. Her atılan adımda "çağdaş hoca"lardan "islama uygundur" fetvası alınmasına özen gösterildi. Bir yandan hilafet ve saltanat kaldırılırken diğer yandan da tepkileri sınırlandırmak için anayasada "devletin dini islamdır" hükmüne yer verildi.

Ne var ki tüm bunlar, feodal güçlerin "şeriat elden gidiyor" nidasıyla kitlesel karşı isyanlar örgütlenmesini engellemeyemedi. Sonunda kemalist burjuvazi dinsel motiflerle yürüten bir Kürt ayaklanması olan Şeyh Sait isyanını gerekçe yaparak Takrir-i Sükun yasasını yürürlüğe koydu. İstiklal Mahkemeleri'ni oluşturdu. Takrir-i Sükun dönemi başta dini ideolojiyi kendine dayanak yapan feodal güçler olmak üzere, kemalistlerin ilerici-gerici tüm muhaliflerini baskı ve şiddet politikasıyla sindirdikleri, geriletikleri bir süreç oldu. Gerçekleşen feodal güçlerle, onun kuvvet aldığı iktisadi-toplumsal yapıyla radikal bir mücadele değil, yalnızca bir sindirme operasyonuydu. Takrir-i Sükun'u laikleşmeye dönük bir dizi karar izledi. Ardından da "devletin dini islamdır" ibaresi anayasadan çıkarıldı.

c) Kemalist Laikliğin Kapsamı, Özellikleri ve Sınırları

Kemalist burjuva devrim, teokratik hanedan devleti geleneğine son vererek bir burjuva cumhuriyeti kurdu. Saltanatın kaldırılması, cumhuriyetin kabulü ve laikleştirici adımlar, o güne kadar islami ilkelere göre tek elde, bir hanedan saltanatında toplanmış olan kudreti ortadan kaldırarak, burjuva ulusal egemenlik anlayışını getirdi. Böylece egemenliğin kaynağı "tanrısal", dolayısıyla itiraz edilemez ve dokunulamaz olmaktan çıkarılarak, dünyevi-insani temellere oturtuldu. Mutlak ilahi eşitsizlik anlayışının yerini biçimsel burjuva eşitlik anlayışı aldı. Böylece burjuva parlamentarizminin sınırları içerisinde de, demek ki daha çok şekle ilişkin de olsa, "halk"ın siyasal süreçlerde daha etkin bir konuma ulaşmasının koşulları yaratılmış oldu. İktidarın meşruiyetini Tanrı'dan değil, halk desteğinden alması, Tanrı'ya değil halka karşı sorumlu olması gerektiği doğrultusunda bir anlayışın şekillenmesine hizmet etti. Kitleler, tebalık ve kulluk anlayışından sıyrılmaya başladılar.

Kemalist burjuva devrim, laiklik alanında attığı adımlarla bilimin ve bilimsel düşüncenin önündeki dogmatik-skolastik engellerin kaldırılması an-

lamında da belirli kazanımlar sağladı. Kendi meşruiyetini dine dayandırmaya çalışan, dinsel dogmaları siyasetin, toplumsal yaşamın ve düşünce hayatının tek ve tartışılmaz referansı kabul eden Osmanlı devletinde, özellikle bilimsel gelişme teokratik saltanatın çıkarını zedelemeye başladıktan sonra, dinsel dogmalar, özgür ve bilimsel düşüncenin üstünde 'Demoklesin Kılıcı' gibi sallanmaya başladı. Osmanlı toplumunda, giderek hakim olmaya başlayan dinsel dogmalara göre "ilim" alanı dinsel ilimlerle sınırlı olmalıydı. Diğer bilimlere talip olmak insanı küfre düşürebilirdi. Ortada Allah'ın kelamı varken felsefeyle uğraşmanın hiçbir anlamı yoktu vb. Bu egemen dogmatik-skolastik anlayışa karşı çıkanların, örneğin Nesimi ve Şeyh Bedrettin gibi o dönemin aydınlık kafalarının aldıkları yanıt ise haklarında çıkarılan ölüm fetvaları oldu. İşte burjuva kemalist devrim ve onun laiklik doğrultusundaki adımları bu anlamda, bilimsel düşüncenin

önünde önemli bir engel olan dinsel dogmaların kaldırılması bakımından da önemli bir kazanım sağladı. Bu dönemde gerçekleştirilen laikleşmeye dönük adımların bir başka önemli kazanımı toplumsal alanda, özellikle de kadının özgürleştirilmesi alanındadır. Bütün dinler ve özellikle de İslam dini kadını ikinci sınıf bir kul saydığı için, kadının teokratik bir toplum içindeki konumu tam bir esaret yaşamıdır. Burada ayrıntılara girmeye gerek yok, ama mirastan evlenmeye, oradan meslek edinme hakkına ve adalet önündeki eşitsiz konuma kadar kadın, toplumsal yaşamın tümünde ikinci sınıf bir "kul" muamelesiyle yüzyüzedir. Kemalist devrim bu anlamda da belirli kazanımlar sağlamıştır.

Ne var ki, kemalist burjuva devrimin bu kazanımlarının ikili bir sınırı vardır. Birincisi; bütün burjuva karakterli devrimler gibi kemalist devrim de, sonuç olarak iktisadi-sınıfsal eşitsizlikler üzerine oturan bir sömürü sistemini oluşturmuştur. Bu temel nedenden dolayıdır ki, bu haklar ezilen ve sömürülen sınıflar açısından büyük ölçüde şekli ve kullanılmaz haklar durumunda kalacaktır. Yine kemalist burjuva iktidar da, tıpkı diğer sınıf kardeşleri gibi karşısında bu hakların gerçek içeriklerine kavuşturulmasını isteyen bir işçi-emekçi hareketi bulduğunda bu kazanımları daha da sınırlandırmak yolunu tutacaktır. Nitekim laiklik alanında da olan budur. Biraz aşağıda daha ayrıntılı bir biçimde göstereceğimiz gibi iktidarını sağlamlaştırdıktan, feodalleri sindirdikten sonra kemalist burjuvazi tüm bu noktalarda daha gerici bir pozisyona oturacaktır.

Kemalist burjuvazinin laiklik konusundaki güdüklüğünün ve ikiyüzlülüğünün ikinci önemli nedeni de feodal öğeler karşısında köklü tedbirler alamamasından kaynaklanmaktadır. Tarihsel gelişimi içerisinde aktardığımız gibi, milli kurtuluş savaşı dahi böylesi ittifak koşulları içerisinde başarılabilmiştir. Kemalist burjuvazi iktidardaki hegemonyasını, tüm muhaliflerini ve en önemlisi de dinsel ideolojiyi kendisine bayrak edinmiş feodal güçleri geriletebildiği ölçüde sağlayabilmiştir. Gerilettiği feodal güçlerle daha sonra ittifak yaparak iktidarı paylaşmak yolunu tutmuştur. Burjuva iktisadi ve toplumsal ilişkilerin son derece zayıf olduğu, dolayısıyla sosyal ekonomik yapının bu geri özellikleri nedeniyle geniş halk yığınları arasında ulusal bilincin yeterince gelişmediği, yarı feodal nitelikteki toplum yapısına radikal müdahalelerin gerçekleştirilemediği böylesi koşullarda, tüm diğer demokratik kazanımlar alanında olduğu gibi, laiklik alanındaki adımlar da güdük ve bulaşık bir karakter taşımıştır.

Bu gelişim süreci batıdaki burjuva devrim sü-

Kemalizm de, görüldüğü üzere tıpkı diğer burjuva iktidarları gibi, dini, siyaset ve ideoloji alanından tümüyle çıkararak, devlet kurumunun dışında bireylere ait bir alan olarak gören, kısacası laikliği gerçek içeriğiyle hayata geçiren bir uygulamaya sahip değildir. Yapılan "akılcı", "ulusçu", "ulusal devlete sadakati telkin eden", "sınıfsız, imtiyazsız Türk toplumu" anlayışını meşrulaştıran yeni bir din yorumu oluşturmak ve bu "milli dini" egemen ideolojinin önemli bir asal unsuru haline getirmektir.

recinden ve dolayısıyla oradaki laikleşme sürecinden temel önemde bazı farklılıklar taşır. Batıda laikleşme on yıllarca süren ciddi ve sert kilise karşıtı bir savaşın ürünüdür. Bu savaşın toplumsal temeli kuvvetlidir. İşçi sınıfı ve kilisenin feodal hegemonyasından bunalmış köylüler, burjuvaziyle birlikte bu savaşın aktif yürütücüleri durumundadır. Bu süreci ise ideolojik planda yürütülen kapsamlı ve köklü bir karşı saldırı olan aydınlanma dönemi felsefi-ideolojik planda beslemiş, laiklik, aydınlanma şahsında kuvvetli bir düşünsel ve felsefi temele sahip olmuştur. Oysa Türkiye'de yaşanan burjuva devrim süreci, eşitsiz gelişmenin bir sonucu olarak içte daha zayıf bir iktisadi-sınıfsal temel üzerinde yükselmek durumunda kalmış, bu da laiklik mücadelesinin toplumsal tabanını ve dolayısıyla kapsamını daraltmıştır. Bu nedenden dolayıdır ki, kemalistler en güçlü oldukları dönemde ve hatta laikleşmeye dönük en "radikal" adımları atarken bile kendilerine dinden dayanaklar bulmaya çalışmışlar, atılan her adımı verilen bir taviz izlemiştir.

Yeni kurulan burjuva cumhuriyeti daha başlangıçtan itibaren dinsel kurumları kendi bünyesinde toplayarak, devlet organizasyonu dışındaki dinsel örgütlenmelere izin vermeyerek, din alanını tümüyle denetimi altına aldı. Bu tavrın arkasında içiçe geçmiş iki neden vardı. Birincisi, böyle yapılarak, feodal güçlerin iktidar mücadelesinde din alanını kullanması engellenmeye çalışıldı. Sünni İslam, devletin sıkı denetimi altına alındı ve ona devlet aygıtı dışında ayrı ve özerk bir yaşam alanı bırakılmadı. Diyanet İşleri Reisliği'nin kuruluşu, din işleriyle görevli bir devlet bakanlığının oluşturulması gibi uygulamalarla, feodallerin "sünni İslam"ının yerine burjuvaların "sünni İslam" anlayışının oluşturulması amaçlanıyordu. Böylece bir yandan feodal güçler etkisizleştirilmeye çalışılırken diğer yandan da din, egemen sınıfın bir ideolojik aracı haline getiriliyordu. Ayrıca reforme edilmiş bir sünni İslamı, resmi din haline getirerek burjuva devlet, hem çoğunluğu oluşturan sünni inanıştaki kitleyi yedeklemek istiyor; hem de dinsel ve mezhepsel ayrımları canlı tutarak, burada ayrımcı bir politika güderek alt sınıfları atomize edebilmeyi ve böylece onları daha kolay bir tarzda yönetebilmeyi hedefliyordu. Bu doğrultuda yeni bir "millî sünni İslam" anlayışı oluşturulmaya çalışıldı. Burjuvazinin dinini oluşturmak ve yaymak işlevini üstlenecek "modern" ve "ataturkçü" din adamlarını yetiştirmek amacıyla din eğitimi veren okullar kuruldu. Her zaman kemalizmin sadık bir kadrosu olmuş F. Rıfık Atay'ın aşağıdaki sözleri kemalist laikliğin anlamı ve sınırlarını da yorum gerektirmeyecek açıklıkta sergilemektedir. "Ke-

malizm, aslında büyük ve esaslı bir din reformudur. Tanrı bir peygambere verdiği şeriatı, ikinci bir peygamberde değiştirmekle, hatta Kur'an'ın bir ayetindeki emrini başka bir ayette kaldırmakla hükümlerin toplum evrimini izlemesi gerektiğini göstermiştir. Fıkıh'ta buna nesih diyoruz. Muhammed son peygamber olduğuna göre, O'ndan sonra nesih hakkı insan aklına kalmıştır. Onun için İslam bilginleri, zamanla hükümlerin değişeceği içtihatında bulunmuşlardır. Mustafa Kemal'in yaptığı işte bu nesih hakkını kullanmaktır." (F. R. Atay, Çankaya, aktaran: D. Dursun, Laiklik, Siyaset ve Değişim, İnsan yayınları, s.41)

Kemalizm de, görüldüğü üzere tıpkı diğer burjuva iktidarları gibi, dini, siyaset ve ideoloji alanından tümüyle çıkararak, devlet kurumunun dışında bireylere ait bir alan olarak gören, kısacası laikliği gerçek içeriğiyle hayata geçiren bir uygulamaya sahip değildir. Yapılan "akılcı", "ulusçu", "ulusal devlete sadakati telkin eden", "sınıfsız, imtiyazsız Türk toplumu" anlayışını meşrulaştıran yeni bir din yorumu oluşturmak ve bu "milli dini" egemen ideolojinin önemli bir asal unsuru haline getirmektir. Yine tanımı gereği laiklik devletin bütün dinsel ve mezhepsel anlayışlar karşısında eşit mesafede bulunması, ayrımcılık yapmaması, bunlardan herhangi birini resmi bir din haline getirmemesi iken, kemalist burjuva devletin laiklik uygulaması bu alanlarda da iki yüzlü ve sınırlı bir karaktere sahiptir. Daha başlangıçtan itibaren modernize edilmeye çalışılmış bir sünni İslam anlayışı devletin ayrıcalıklı resmi dini olmuştur. Bu anlayışın dışındaki İslam yorumları ve Hıristiyan süryaniler karşısında ayrımcı ve baskıcı politikalar izlenmiştir. Aleviler, hilafet baskısından kurtulmuş olmanın, laiklik konusunda atılan sınırlı adımların getirdiği nisbî bir rahatlama yaşasalar da, gerçekte kemalist burjuva cumhuriyet alevi inanışla sünni inanış arasındaki ayrımcı politikayı sürdürmüştür; dahası bu ayrımcılığı kurumlaştırmıştır da. Cumhuriyet dönemi boyunca Aleviler üzerindeki mezhepsel baskı devam etmiştir.

d) Sınırlı Radikalizmden "Bize Daha Çok Din Lazım" Anlayışına

'45'li yıllardan sonra sermaye düzeni dini bir yönetme politikası olarak, bir ideolojik araç olarak çok daha yoğun ve pervasız biçimler altında kullanmaya başladı. Kuruluş döneminde faaliyetlerini yasakladığı ama fiilen varlıklarına göz yumduğu tarikatlarla, bu yıllardan sonra daha açık ilişkiler geliştirdi. Bu dinsel örgütlenmeleri adeta kendi koynunda besleyip büyüttü. Sermaye düzenindeki bu politika değişikliğini, Demokrat Parti ile özdeşleştiren ve onunla sınırlayan anlayışlar çok yaygındır. Bu, görünüm bakımından büyük ölçüde böyle olsa bile işin özü açısından eksik ve yanlış bir değerlendirmedir. Birinci olarak DP ile CHP arasında temelli hiç bir sınıfsal farklılık yoktur. Dolayısıyla bu iki partinin politikaları arasında temel önemde bir farklılığın söz konusu olabileceğini ve olduğunu iddia edebilmek mümkün değildir. İkincisi, dini daha çok istismara dayanan bir politikaya yönelik daha henüz CHP döneminde '46'lı yıllardan sonra gündeme gelmeye başlamıştır. '47 kurultayında CHP dine ilişkin geleneksel tutumunu değiştirme sorununu gündemine almaya başlamış, ardından da bu doğrultuda uygulamalara girişmiştir. Öyle ki, ilk okullara din dersi konulması, hacca gidenlere maddi

destek sağlama, bunun şatafatlı bir politik gösteri haline dönüştürülmesi, imam hatip kurslarının ve ilahiyat fakültelerinin kurulmaya başlanması, tüm bu dinsel istismara dayalı politikalar '46 sonrası CHP hükümeti iktidarında gündeme getirilmiştir. Öyleyse burjuvazinin dini ideolojiye daha fazla yaslanmasına yol açan, laikliğin iyice kadükleşmesi sonucunu doğuran bu yeni ve gerici yönelişin arkasında ne gibi nedenler bulunmaktadır?

'45'li yıllardan sonra iç ve dış faktörlerin birleşik etkisiyle çok partili hayata geçildi. Dolayısıyla partiler arasında oy tabanını genişletmeye dönük rekabetin başlaması dini daha fazla istismar etmeyi motive eden faktörlerden biri oldu. Ama sorunu salt ya da temelde bu faktöre dayalı olarak açıklamak mümkün değildir. Zira, ne kadar dış faktörlerin belli bir etkisi olsa da, temelde çok partili hayata geçişi mümkün kılan burjuva iktisadi ve siyasi yapının kendini güvende sayabilecek ölçüde oturmuş bulunmasıdır. Daha önceki çok partili hayata geçiş denemeleri başarısız kalırken 1945'tekinin başarılı olabilmesinin arkasındaki temel faktör de budur. Feodal güçlerin üzerinde otoritesini kesin bir tarzda sağlayan, kendi iktidarının sağlamlığına ilişkin kaygıları azalan burjuvazi, artık kitleleri denetlemek için din silahını daha yoğun ve pervasız bir biçimde kullanabiliyordu. Böylece, sinmiş, geriletilmiş ve düzene entegre olmaya başlamış tarikat türü örgütlenmeleri sistemede daha fazla bağlamanın koşulları da yaratılmış olacaktı. Bu tür örgütler giderek düzen için tehlike olmaktan tümüyle çıkarılabilir ve kitle tepkisinin kanallı edilebileceği güvenilir birer emniyet supabı haline getirilebilirdi. Üstelik içine girilen süreç burjuvazi açısından bu tür adımları bir güncel ihtiyaç olarak dayatmaktaydı da. Zira halk, devletçi dönemin ve savaş yıllarının ekonomik ve siyasi baskısından, jandarma dipçiginden ve yoksulluktan bunalmış bir durumdaydı. Dinsel ideoloji kullanılarak halkın tepkisini bu kanala akıtmak mümkündü. Öte yandan faşizmin yenilgisinde SSCB'nin önemli bir pay sahibi olması, sosyalizmin itibarını tüm dünya yüzeyinde olduğu gibi Türkiye'de de artırmıştı. 2. emperyalist savaşı izleyen günler sosyalizm tehditini tüm dünya burjuvazisi için bir karabasana dönüştürmüştü. Bu tüm kapitalist dünyada olduğu gibi Türkiye'de de, burjuvazinin komünizme karşı bir "soğuk savaş" başlatmasını zorunlu kıldı. Dinsel ideolojinin burjuvazi tarafından daha yaygın olarak kullanılmasında muhakkak ki bu olgunun da önemli bir payı vardı.

DP iktidarı dönemi mecliste 163. maddenin kaldırılması tartışmalarının yoğunlaştığı, ezanın yeniden arapça okunmaya başlandığı, devlet eliyle yapılan dini yayınların sayısında önemli bir yükselişin gerçekleştiği, imam hatip okullarının yaygınlaştığı, tarikatların yasal olarak olmasa bile fiilen açık bir biçimde faaliyet göstermeye başladığı bir dönem oldu.

Böylece '50'li yıllardan sonra siyaset arenasına sermaye düzenine temelde bağlı, özel teşebbüsün kutsallığını ve dokunulmazlığını savunan, ilerici ve sosyalist düşünceye düşman, NATO'yla ittifaka destek veren ve Amerikancı eğilimleri olan dinsel örgütlenmeler ortaya çıkacaktır. DP ve AP geleniyle içiçe geçen tarikatlar da benzer özellikler kazanarak sermaye düzenini ayakta tutmak çabası açısından burjuva iktidarı için önem ve değerlerini arttıracaklardır. Bu güçler '60'lı yıllarda, ünlü 6. filo olayında olduğu gibi devrimci hareketlerin karşısında düzenin bir vurucu gücü olarak kullanılmaya başlanacaktır.

e) 1980'li Yıllar: Türk-İslam Sentezine Doğru

'70'li yıllarda yükselen toplumsal mücadelenin önü 12 Eylül askeri faşist diktatörlüğüyle kesilebildi. 12 Eylül faşist rejimi, emekçilere yönelik iktisadi-siyasi saldırıların yoğunlaştığı bir süreç olmakla sınırlı kalmayıp, işçi ve emekçiler aleyhine çok daha kapsamlı ve uzun vadeli düzenlemelerin de gerçekleştiği bir dönem oldu. Biz burada bu sorun üzerinde ayrıntılı durmayarak yalnızca, 12 Eylül

12 Eylül'ü izleyen süreçte Türk burjuvazisi islama daha bir kuvvetle sarılmaya başladı. Türkiye'de eğitim ve sağlık hizmetlerine ayrılan kaynaklar her geçen gün kısıılırken, Diyanet'e ayrılan bütçe on bakanlığın bütçesinden daha büyüktür. Devletin bugün kendi bünyesinde istihdam edip maaş ödediği din hizmetlilerinin sayısı 500 bin gibi büyük bir rakama ulaşmaktadır.

rejimiyle, dinin egemen ideoloji içindeki ağırlığını daha da arttırmış olmasıyla ilgileneceğiz.

12 Eylül, yıpranmış MHP çizgisinin aşırı ırkçı-şoven temalarını kullanamazdı. Dahası kitleler üzerinde asgari ölçüde de olsa inandırıcı olabilmesi için MHP'yi dışlar bir görüntü vermek durumundaydı. Klasik kemalist ideolojik temalar ise hem geçmiş süreçte kitleleri düzen içinde tutabilmek bakımından yetersiz kalmıştı, hem de düzenin yeni bazı yönelimleri kemalizmin belli ölçülerde restore edilmesini gerekli kılıyordu. İslami motiflerin daha yoğun olarak kullanılması düzen açısından tüm bu faktörlere bağlı olarak daha işlevsel olacaktı. Bir yandan sistematik şiddet ve baskı politikasıyla bunanan, öte yandan yoksullaşmanın getirdiği çaresizlikle yüzyüze kalan kitleler için din etkili bir uyuşturucu görevi yapabiliyordu. Din, 12 Eylül faşist diktatörlüğünün anti-komünist eksenli ideolojik saldırısında faşist generaller için etkili bir araç oldu. Aslında, anti-komünist mücadelede dini etkili bir araç olarak kullanma düşüncesi yeni değildi. Uzun bir süredir ABD emperyalizmi tarafından Türkiye gibi ülkelere telkin edilmekteydi. ABD stratejistlerinin "yeşil kuşak" adını verdikleri bu yeni stratejiye göre din, Sovyetler Birliği'nde iç kışkırmaları kışkırtmak, Sovyetler Birliği'ni çevreleyen müslüman nüfuslu ülkelerde de kitle hareketini

denetlemek amacıyla etkili bir silah olarak kullanılabilir. 12 Eylülcüler'in Türk-İslam sentezine yönelmesinin arkasındaki en önemli nedenlerden biri işte bu yeşil kuşak stratejisiydi. Ayrıca ABD emperyalizminin Türkiye'yi Orta Doğu'daki çıkarlarının bir jandarması olarak kullanma niyeti ve bu bekçilik görevine Türk burjuvazisinin büyük bir şevkle soyunması da Türk-İslam sentezine yönelimi koşulluyordu. Daha sonraki süreçte Kürt ulusal hareketinin gelişimi, bu ideolojik restorasyon sürecinin daha da hızlanmasına ve pekişmesine neden oldu. Zira İslam, Türkler'i ve Kürtler'i birarada tutmaya elverişli en önemli "ortak değer"di Türk burjuvazisine göre.

Bütün bu etkenlerin birleşik etkisiyle 12 Eylül'ü izleyen süreçte Türk burjuvazisi islama daha bir kuvvetle sarılmaya başladı. Aşağıda ardarda sıralanan somut olgular bugünün Türkiye'sinde burjuvazinin kendi meşruyetini nasıl gittikçe dine dayandırmaya çalıştığını, laikliğin giderek nasıl iki yüzlü, sahtekarca bir oyuna dönüştüğünü açık bir biçimde gösterir niteliktedir. Kuran kurslarının 1993'teki sayıları 15 bin civarında tahmin edilmektedir. Bugünün Türkiye'sinde dinsel temel üzerinden eğitim alan gençlerin sayısının 1,5 milyon civarında olduğu söylenmektedir. 20 yılda imam hatip öğrencilerindeki artış oranı %400 civarındadır. Türkiye'deki vakıfların dörtte biri dini nitelikte vakıflardır. Türkiye'de din dersleri zorunludur, hatta yer yer din derslerini uygulamalı hale getirmeye dönük girişimler söz konusudur, ama aynı eğitim kurumlarında dini inancı sarstığı gerekçesiyle biyoloji ve felsefe dersleri seçmeli ders statüsündedir. Türkiye'de eğitim ve sağlık hizmetlerine ayrılan kaynaklar her geçen gün kısıılırken, Diyanet'e ayrılan bütçe on bakanlığın bütçesinden daha büyüktür. Devletin bugün kendi bünyesinde istihdam edip maaş ödediği din hizmetlilerinin sayısı 500 bin gibi büyük bir rakama ulaşmaktadır vb.

Bugün hala devletin dine daha çok önem vermesi tartışılmakta, ılımlı bir islam çizgisi izlemekte Türkiye'nin büyük çıkarları olduğu üzerine hergün bitip tükenmez vaazlar verilmektedir. Bu vaazların patenti de, yine öncelikle ABD emperyalizmine aittir. Eski sosyalist ülkelerdeki çöküş, anti-komünist mücadele bakımından dinsel ideolojinin kullanımını daha az önemli hale getirmiştir. Yeşil kuşak teorisi şimdilik rafa kaldırılmıştır. Ama eski sosyalist ülkelerdeki çöküş sürecinin ardından oluşan yeni dengeler, özellikle Ortadoğu ve Kafkasya'da artan emperyalist hegemonya mücadelesi, Türkiye açısından dini ideolojinin bir başka bakımdan yine gündemin başına oturmasına neden olmuştur. Yeşil kuşak stratejisi rafa kaldırılmış, ama bu kez Türkiye'nin önüne ılımlı islam stratejisi sürülmüştür. ABD Ortadoğu'da ve Kafkaslar'daki çıkarlarında bir jandarma ve taşeron olarak kullanmak istediği Türkiye'ye, "Bu rolü etkin olarak oynamak istiyorsan üzerindeki islam kisvesini kalınlaştırmalısın" demektedir. Kuşkusuz ki bu rolün karşılığı olarak Türk burjuvazisine emperyalist sömürden belli kırıntılar da önerilmektedir. Bunun anlamı Türk burjuvazisinin bölgede daha aktif (siz daha saldırgan okuyun) bir rol üstlenmesidir. O zaman yapılması gereken yeni yönelimin ideolojik dayanaklarını tarihle barışarak, demek oluyor ki teokratik Osmanlı'yı yeniden yad ederek oluşturmaktır. Görüldüğü gibi tüm olgular, Türk burjuvazisinin o sınırlı laiklik anlayışından da gün geçtikçe daha çok uzaklaşmakta olduğunu ortaya koymaktadır.

**Kızıl Bayrak
Ankara Bürosu
Yeni Adresine Taşındı**
Korkut Reis Mahallesi,
İlkiz Sokak, No: 22/14 Ekmen
İşhanı 5. Kat
Tel:0 (212) 229 40 19
Sıhhiye/ANKARA

Kızıl Bayrak 1 Yaşında!
Bu bir yıllık sürecin ayrıntılı
politik değerlendirmesini
okurumuza sunacağımızı,
24. sayımızda *Kızıl
Bayrak*'tan kösesinde
duyurmuştuk.

21 Haziran-7 Temmuz tarihli
sayımız için verilen
sözümüzü, gecikerek bu
sayıda yerine getiriyoruz.

Komünist bir legal alan faali-
yetini sağlam bir zemin
üzerinde geliştirmek ve
bunu kolaylaştıracak etkin
biçim ve araçları devreye sokmak,
komünistlerin politik-örgütsel-teorik
cephelerde katettiği mesafe üzerinden
olanaklı olmuştur. Böylesi bir temel
üzerinde ve onun ürünü olarak doğan
Kızıl Bayrak, komünist siyasal yayın
faaliyetinin 1. yılını geride bırakmış
bulunuyor.

Başından itibaren yasal siyasal
yayına bir amaç olarak değil, temel
hedeflere tabi bir araç olarak yaklaştık.
Kızıl Bayrak'ın işlevini tanımlarken,
kendi dar ihtiyaçlarımızdan hareket
etmedik. Aksine sınıf hareketinin ve
toplumsal mücadelenin ihtiyaçlarını
temel aldık. Genelde açık alan faali-
yetini, özelde ise siyasal gazete etkin-
liğimizi, bir bütün olarak komünist
faaliyetin ekseninde yer alan ihtilalci
sınıf partisinin yaratılması yakıcı
göreviyle sıkı sıkıya bağlı olarak ele
aldık.

Gerek yayın çizgisiyle, gerek hedef
kitleleriyle, gerekse de kendisi etrafında
şekillenen komünist militan çalışma
tarzıyla *Kızıl Bayrak* çıkışından bu
yana özel bir iddia taşımıştır. Bu iddia
somut ifadesini, işçi sınıfına politik
önderliği taşınmasında ve onu
devrimcileştirmede temel bir araç
olmasında bulmuştur. *Kızıl Bayrak*'ın
yayın faaliyetine yön veren, herşeyden
önce sınıf hareketinin önünü açan
politika ve taktik hattın döşenmesi ile
sınıf hareketinin önünü tıkayan engel-
lere karşı ideolojik mücadele görevi
olmuştur. Türkiye devrimci hareketinin
belli başlı akımlarla ideolojik mücadele
bunun dolaysız bir parçasını oluş-
turmuştur. Ideolojik mücadelenin diğer
bir boyutu ise, sosyalist potansiyelin
dağınık duran ve arayış içinde olan diri
unsurlarını komünist kanala çekecek
etkin bir ideolojik müdahalede ifadesini
bulmuştur.

Sınıfın politikleştirilmesi sorunu,
kapitalizmin kaynaklık ettiği toplumsal
sorunlara devrim cephesinden açıklık
getiren temel perspektiflerin, sınıfın
öncü kesimlerine somut politikalar
halinde taşınmasıyla sıkı sıkıya bağlı-
dır. Yayın faaliyetimizin ekseninde,
komünistlerin, Kürt sorunundan faşiz-
me, kadın sorunundan çevre ve gençlik
sorununa kadar bir dizi temel toplumsal
soruna ilişkin sağladığı ideolojik açık-
lıklığı somut politikalar halinde yeniden
üretmek sorunu yer alıyordu.

Temel amacımız, sınıfın ileri
unsurlarını devrime kazanmak ve
proletaryanın ihtilalci partisinin yaratıl-
ması sürecinin aktif bir unsuruna
dönüştürmekti. Bu amaca bağlı olarak
hedeflediğimiz okur kitlesinin ana
gövdesi de öncü işçilerden oluşuyordu.
Kızıl Bayrak'la herşeyden önce işçi

1. Yıl Değerlendirmesi Kızıl Bayrak

sınıfının ileri kesimi ve tüm diğer parti
potansiyellerine ulaşmayı amaç-
lıyorduk. Bu ise, yalnızca yayının
içeriği ve dili üzerinde değil, satış ve
dağıtım biçimi üzerinde de belirleyici
bir rol oynayacaktı. Fabrikalara, işçi-
emekçilerin yoğun olarak oturduğu
semtlere, kahvelere, demeklere vb.
ulaşan militan bir gazete satışı bize aynı
zamanda işçilerle somut bağ kurma ve
kitleleşme olanağını sağlayacaktı.
Militan satışın bizim için taşıdığı temel
önem üç ayak üzerinde yükseliyordu:
Birincisi, hedef kitlemizle dolaysız bağ
kurmaktı. İkincisi, bizzat yayının
kendisi aracılığıyla görüşlerimizi
hedeflediğimiz alanlara taşımak ve
yaymaktı. Üçüncüsü ise, dağıtım vesile-
siyle ulaştığımız ilişki ve alanlarda
(örneğin sözlü ajitasyon ve propa-
gandayla) fiili bir etkinlik sağlamaktı.

İşçi sınıfının öncü kesimleriyle
buluşmak ile geniş yığınlara ulaşmak
arasındaki diyalektik bağı yayınının
iç dengesinde yeniden üretmek soru-
nuyla yüzyüzdük. Kuşkusuz parti-
leşmeye hizmet eden bir yayın organı,
herşeyden önce komünistlerin temel
perspektiflerinin bir taşıyıcısıdır.
Herşeyden önce sınıf mücadelesinin
ortaya çıkardığı güncel-dönemsel ihtiya-
çlarını karşılayacak ve onu stratejik
hedeflere bağlayacak devrimci politika
ve taktiklerinin bir taşıyıcısıdır.

Bununla birlikte gazetemizi, işçi ve
emekçilerin daha geniş kesimlerine de
hitap eden siyasal teşhir, ajitasyon ve
propaganda aracı olarak etkin kılmak

gerekiyordu. Özellikle de 12 Eylül'ün
yaratmış olduğu tahribatın henüz
aşamadığı, yeni dünya düzeniyle
birlikte sosyalizmin geniş yığınlara
nezdinde derin bir prestij kaybına
uğradığı bir dönemde etkin bir devrim
ve sosyalizm propagandasının önemi
daha da önplana çıkıyordu.

Kızıl Bayrak'ın diğer asli bir fonk-
siyonu, burjuva haberciliğine alternatif
bir bilgi ve enformasyon akışının
sağlanmasıydı. Medya'nın özenle
sakladığı toplumsal mücadelelerin
gelişmelerini sayfalarımıza yansıtmak
ve işçi-emekçi kitlelere taşımak bizim
temel sorumluluk alanımıza giriyordu.
Hiç bir biçimde sermayenin topluma
dayattığı sahte gündemlere bağlı kala-
mazdık. Aksine, onu tersten bir basınçla
göğüsleyecek ve sınıflar arası siyasal
mücadelenin gerçek sorunlarını
toplumsal gündemin odağına oturtacak
bir yayın çizgisini izlemek sorunuyla
yüzyüzdük. Gelişmelerin hız aldığı
bir dönemde bu, 15 günlük periyodu
tutturmanın ve hedef kitlemize gaze-
temizi ulaştırmanın önemini bir kat
daha artıran bir rol oynuyordu.

Legal bir politik gazete faaliyetine
başlarken kendi dar ihtiyaçlarımızdan
değil, sınıf mücadelesinin ihtiya-
çlarından hareket ettiğimizi daha
önce belirtmiştik. Son derece sınırlı
olanaklara, sayılı güçlere ve asgari bir
hazırlığa rağmen yükselttiğimiz *Kızıl
Bayrak*'ı bu güne kadar onurla taşımayı
bildiğimiz gibi, bayrağımızın dışı-
mızdan esen "yabancı" rüzgarlara

kapılmasına izin vermedik. *Kızıl
Bayrak*'ı dalgalandıran komünist
hareketin ideolojik ve politik gücü oldu
her zaman. Geçen süreç içinde bir dizi
olanak biriktirdik, bir çok başarının
altına imzamız koyduk. En önemlisi
de, işçi sınıfı hareketiyle ilk anlamlı
bağları kurarak daha etkili bir öncü
müdahalenin zeminini döşedik. Sağlam
perspektiflerle, yoğun bir devrimci
çabıyla ve büyük bir coşkuyla bugüne
getirdiğimiz 1 yıllık *Kızıl Bayrak*
faaliyeti arkada önemli bir birikim
bırakmıştır. Geline aşamada, bu biri-
kime dayanarak, daha üstün bir iddia
ortaya koyabilecek, yeni atılımları
gerçekleştirebilecek bir düzeye ulaşmış
bulunuyoruz. Ve tam da bu gerçek
bugün bize, 1 yıllık *Kızıl Bayrak*
faaliyetini büyük bir açıklıkla ve
toklukla değerlendirme olanağını
sunmaktadır.

Yukarda anahatları çizilen komünist
yayın politikamız çerçevesinde değeri-
lendirildiğinde *Kızıl Bayrak*'ın temel
işlevlerini asgari düzeyde yerine getir-
diğini söylemek mümkündür.

Dergimizin omurgasını oluşturan
baş ve orta sayfa yazıları her zaman
ortalamanın üzerinde bir düzey tuttu-
rabilmiştir. Yalnızca kendi içinde taşı-
dıkları nitelikleriyle değil, siyasal
mücadelenin gündemini oluşturan
temel sorunlara ışık tutmalarıyla da
ideolojik ve politik açıdan yolaçıcı
olmuşlardır. Kürt ulusal sorunundan
demokratik haklar uğruna mücadeleye
değin bir dizi temel soruna açıklık
getirdikleri gibi, Gazi derslerinden 3.
Genel Konferans Kararlarına değin
içinde bulunduğumuz toplumsal
süreçlerin kapsamlı ve isabetli bir
değerlendirmesi üzerinde yükseldiler.
Ve tam da değerlendirmelerimizdeki
ideolojik güç sayesinde, siyasal müca-
delenin sınıf hareketinin önüne
koyduğu dönemsel ve güncel sorunlara
ilişkin komünist politikalarımızı oluş-
turabildik.

Bugün geriye dönüp baktığımızda,
1 yıllık yayın faaliyetimizde sınıf
hareketinin önüne, belli başlı sorun-
larına açıklık getiren somut bir politika
hattı döşediğimizi rahatlıkla söyle-
yebiliriz. Ne var ki, temel bir zayıf-
lığımız yine bu alanda, somut poli-
tikaların sürekli ve sistemli bir tarzda
sınıfın gündemine taşınmasında
somutlanmıştır.

Örneğin, 3 sayı boyunca orta sayfa
yazı dizisi olarak süren özelleştirme
yazısında sermayenin özelleştirme
saldırısına karşı politikalarımız tüm
açıklığıyla ortaya konmuştur. Ne var
ki, aynı politikaları sistemli bir tarzda
ve popüler bir dille döne döne işlemek,
özelleştirmeyle bağlantılı dönemsel ve
güncel gelişmeler ışığında yeniden
üretmek, başlıklara çıkartarak şiar-
laştırmak vb. gibi alanlarda eksik
kaldık. Özelleştirmenin işçi sınıfının
gündemindeki yakıcılığına paralel
olarak, *Kızıl Bayrak* bir çok kez bu
sorunu çeşitli boyutlarıyla ele almıştır.
Fakat bu sistemli bir önplana çıkartış
şeklinde olmadığı sürece, politikamızı
sınıf içerisinde etkin kılmakta önemli
zayıflıklarımız oldu.

EKİM 3. Genel Konferansı'ndan Güncel devrimci görevler

(...)

* Temel amaç ve hedeflere ilişkin olarak her zaman süreklilik taşıması
gereken genel sosyalist propaganda ve ajitasyonun yanısıra, sınıf
çalışmasında bugünkü koşullarda öncelikle öne çıkarılması gereken güncel
sorunlar dört başlık altında özetlenebilir. Bunlardan birincisi devletin sistematik
baskı, terör ve işkence uygulamalarına karşı ve temel demokratik hak ve
özgürlükler için mücadele; ikincisi IMF paketlerine, özelleştirme saldırısına ve
işsizliğe karşı, daha iyi çalışma ve yaşama koşulları için mücadele; üçüncüsü,
devletin Kürdistan'da yürüttüğü kirli savaşa ve toplum genelinde estirdiği
şovenist rüzgara karşı ve Kürt halkının özgürlüğü ve meşru ulusal hakları için
mücadele; ve nihayet emperyalist köleliğin teşhirine de bağlı olarak, Türkiye'yi
çevreleyen kriz bölgelerinde ABD emperyalizminin hizmetinde yürütülen
saldırgan ve kışkırtıcı faaliyetlere karşı, halkların dostluğu ve kardeşliği için
mücadeledir.

* Gazi direnişi ile başlayan gelişmeler, büyük kentlerin yoksul
tabakalarının hareketlendiği bir döneme girdiğimizi kesinleştirdi ve ilk belirtiler,
geleneksel devrimci grupların bu hareketlilik içinde az ya da çok güç kazanma
olanağını bulacağını gösteriyor. Bu, devrimci siyasal mücadele bakımından
tümüyle olumlu olan bir gelişmedir. Fakat bunun doğuracağı bir olumsuz
sonuç, bu güçlenmenin eski popülist önyargılara da yeniden güç kazandırması
ihtimalidir. Bu nedenle de, devrimci örgütlerin kent yoksullarını
devrimcileştirme ve örgütlenme çabalarını olumlu karşılayan ve destekleyen
komünistler, öte yandan bunun, popülist önyargıların ve demokratizmin işçi
sınıfı ve sosyalizm adına yeniden canlandırılmasına dayanak edilmesine fırsat
vermemelidirler. Bunun için de demokratizme ve popülizme karşı ideolojik
mücadeleyi bu yeni duruma uyarlayarak sürdürmelidirler.

Fakat ideolojik mücadele cephesinde asıl sorun ve hedef, işçi sınıfı içinde
güçlenmeye çalışan sosyal-reformist liberal akımlar olmalıdır. Sınıf hareketinin
devrimci bir çizgide ilerletmek görevinin yakıcı bir önem kazandığı şu sıralar,
bu mücadele çok daha güncel, çok daha önemli ve hatta yaşamsaldır. (...)

aha da yukarı!

Ancak bunda, başka bir temel zaafın rolü de büyüktür. Militan satış alanındaki tüm ısrarımıza rağmen etkili bir fabrika ve geniş bir semt dağıtımını örgütlemekte zorlandık. Seçtiğimiz belli başlı fabrikalara gazetemizi sistemli ve sürekli bir tarzda götürmemize rağmen, elden satışımız henüz çok dar bir alanla sınırlıdır. Sermaye devletinin gazeteye toplatma, toplatılan gazeteyi dağıtana gözaltı ve tutuklama şeklinde süren saldırılarını boşa çıkaran yaratıcı yöntemler uygulamaya geçtiyse de, bu alandaki reflekslerimizi daha da geliştirmek sorunuyla yüzyüzeyiz.

Hedef kitlemize gazetemizi ulaştırılabilmek, herşeyden önce bu kitlenin yaşamının ve mücadelesinin içinde olmak demektir. Tersinden ise *Kızıl Bayrak*'ı daha etkin bir politik silah haline getirecek, politikalarımızı daha canlı ve somut kılacak olan da bu alanda aldığımız mesafeler olacaktır.

Dün son derece sınırlı güçlerle başta İstanbul, Ankara, Adana ve İzmir'de kurulu bürolarımız üzerinden gelişmelere müdahale etmeye çalışıyorduk. Bu ise daha baştan sınırlayıcı bir rol oynuyordu. Ancak bugün vardığımız gelişme aşaması, bize ilk aşamada İstanbul ile sınırlı da olsa merkez büroya bağlı bölge çalışmalarını oturtma olanağını vermiştir. Gebze büromuzun yalnızca çok kısa bir geçmişi olmasına rağmen, bugün o bölgede yaşanan gelişmelere dönük *Kızıl Bayrak*'ın politik müdahaleleri ve etkinliği gözle görülür bir şekilde artmıştır. Yaşanan direnişlere etkin müdahalelerde bulunabildiğimiz gibi, belli başlı fabrikalara gazetemiz düzenli ulaştırılabilmemiş, yaygın bir semt dağıtımını da örgütlenebilmiştir. Bu çalışma tarzının kendisi ise bir çok kitle ilişkisinin kurulmasına hizmet etmiştir. Önümüzdeki en temel görevlerden biri, Gebze ile birlikte İstanbul'da oluşturma aşamasında olduğumuz yeni bölge çalışmalarını oturtmak ve başta Zonguldak, Bursa, İzmit olmak üzere bir çok yeni ilde bürolarımızı kurmaktır.

İşçi ve emekçi kitlelerin başta üretim alanları, yaşadığı mekanlar üzerinden tanımlanan bir bölge çalışması gazetemizin zayıf kaldığı bir dizi sorunun aşılmasına hizmet edecektir. Böylesi bir çalışma bugün müdahalede sınırlı kaldığımız bir çok gelişmeye ve alana dönük anında ve sürekli müdahale anlamına gelecektir. Bizzat gelişmelerin içinde ve önünde olmayı başardığımızda politik müdahalemiz dışardan, soyut ve didaktik olmaktan kurtulacak, ete tırnağa kavuşacaktır. İşçi ve emekçi sınıflarla kaynaşabildiğimiz oranda bu yalnızca yayının içeriğine değil dilimize de yansıtacaktır. Bugün henüz varlığını koruyan yalın ve sade bir dil oturtmak sorunun çözümünü bir çok açıdan kolaylaştıracaktır.

Yayın politikamızın temel bir ayağının sınıf hareketinin devrimci gelişimi önündeki engellere karşı mücadele üzerinde yükseldiğini yukarıda belirtmiştik. Dergimiz bu

ihtiyacı, reformizmden sendika bürokrasisine, burjuva medyadan parlamentoya kadar geniş bir yelpazeyi kaplayan sorunlara yönelik bir dizi perspektif yazısıyla karşılamaya çalışmıştır. Ve bunda gözle görülür bir başarı da ortaya koymuştur.

Ne var ki zaman zaman, orta ve baş-kapak yazılarını izleyen perspektif yazılarımızda nicel ve nitel bir düşüş meydana gelmiştir. Yer yer, *Kızıl Bayrak*'ın iç dengesi teşhir ve ajitasyon lehine bozulabilmiştir. Orta ve baş-kapak sayfalarını izleyen yazılar, düzen teşhiri ağırlıklı olunca, gazetenin iç bütünlüğünde, kendi bağımsız politik gündemimizi tamamlayan ve güçlendiren yazılarda bir zayıflık doğabilmiştir.

Kuşkusuz komünist bir siyasal yayın için teşhir, ajitasyon ve propaganda özel bir önem taşımaktadır. Ancak bu alanda da geçmiş faaliyet belli zayıflıklarımızı gözönüne sermiştir. Herşeyden önce bir dil ve yöntem sorunu yaşanmıştır. Somut bir olaya ilişkin bir teşhir yazısında genel perspektifler için olması gerekirken,

kimi teşhir yazılarımız genel perspektiflerin kaba tekrarı altında ezilmiştir vb. Kuşkusuz bunda kimi yazar yoldaşlarımızın gençliği ve tecrübesizliği de rol oynamaktadır. Ancak temelde sorun *Kızıl Bayrak*'ın kendi içindeki redaksiyon görevini her zaman aynı özen ve dikkatle yerine getirmemesinden kaynaklanmıştır. Bu aynı sorun, kimi daha tali yazılarda zaman zaman kavram kargaşasının yaşanabilmesinde de yansımaları bulmuştur.

Dış politika ve uluslararası gelişmeler *Kızıl Bayrak*'ın özel bir önem verdiği ve sürekli bir tarzda yayın gündemine aldığı temel bir alan olmuştur. Yeni dünya düzeninin barbar iç yüzü bir çok yazıda başarılı bir tarzda işlendiği gibi, çeşitli ülkelerde yaşanan siyasal mücadeleler de marksist-leninist bakış açısıyla irdelenmiştir. Ne var ki, özellikle de Türkiye devrimini yakından etkileyecek ve tersinden Türkiye devriminden dolaysız etkilenecek olan Balkanlar, Kafkasya ve Ortadoğu'ya dek yayılan çevre ülkelere yönelik devrimci ilkimizi yayınımıza yeterince

yansıtmadığımız açıktır. Bu ülkelerdeki gelişmeler gazetemizde ancak çok sınırlı tarzda yer alabildi. Bölgenin sunduğu zengin devrimci olanaklar ne yazık ki kapsamlı araştırmalara konu edilemedi. *Kızıl Bayrak*, bu ülkelerde ve dünyadaki devrimci potansiyelleri tanımak ve ideolojik düzeyde etkilemek alanındaki görevlerini yerine getirmede büyük ölçüde zayıf kaldı. Ancak bugün geçmiş dönemin aksine, temel diller üzerinden dünyaya daha fazla açılmak, uluslararası devrimci kamuoyunu tanımak, uluslararası devrimci hareketlerle diyalog geliştirmek ve onları ideolojik olarak etkilemek koşullarımız çok daha fazladır.

Kızıl Bayrak'ın belirgin bir üstünlüğü, eksikliklerle iç içe yaşadığı bir diğer temel alan ise devrimci demokrasiden reformizme kadar geniş bir yelpazeye yayılan sol hareketle ideolojik mücadele alanı olmuştur. Liberal Kuyrukçuluğun Eleştirisi ve İP eleştirisi ideolojik mücadele silahımızın işletildiği ne denli güçlü olduğunu başarılı bir tarzda gözler önüne sermiştir. Ancak henüz el atmadığımız ve ideolojik mücadele konusu edilmesi gereken bir dizi alan halen daha bizi bekliyor. Önümüzdeki dönemde bu alandaki eksikliklerimizi tamamlamak ve devrimci hareketin temel akımlarıyla sistemli bir ideolojik mücadele yürütmek görevine özel bir dikkatle eğilmeliyiz.

Kızıl Bayrak faaliyetinin daha tali gibi gözükene, gerçekte ise temelli bir zaafi 7 günlük periyodunda sık sık meydana gelen gecikmeler ve aksamlar olmuştur. Kuşkusuz bu zaaf bir dizi nesnel nedenler tarafından beslenmiştir. Ancak iradi bir tarzda aşılamadığı sürece de komünist açık alan faaliyetinin önünde ciddi bir handicap olarak varlığını sürdürmüştür. Zamanında kitlelerin eline ulaşmayan bir yayının taşıyıcısı olduğu politik müdahaleyi etkili kılamaz. Gecikmiş bir müdahale, politik içeriği ne denli mükemmel olursa olsun, gelişmeler üzerindeki yönlendirici fonksiyonunu daha baştan yaralayacaktır. Objektif olarak faaliyetin organizasyonunda aksamlara yol açarak hızını sınırlandıracaktır.

Geçmiş faaliyet boyunca, her bir sayıdan diğerine daha büyük bir sıkışmışlık yaratarak sarkan gecikmeler sonucunda, bugün 7-22 Temmuz tarihli olması gereken 26. sayımızı 7 Haziran-7 Ağustos tarihli çıkarmak durumunda kaldık. Bunu ciddi bir zaaf göstergesi sayıyoruz. Ancak, 1 sayılık bir kayba tekabül eden 26. sayıdaki periyod değişikliği kararı, 15 günlük periyodu kesin bir tarzda oturtmak kararlılığımızı da içermektedir. Bizi aşan bir gelişme yaşanmadığı sürece, *Kızıl Bayrak*'ın bundan böyle periyodunu aksatmaksızın 15 günde bir okurumuzun elinde olacağını tahhahüd ediyoruz.

Kızıl Bayrak'ın 1 yıllık yayın hayatında, yukarıda sıralanan temel zaafın yanı sıra bir dizi daha tali eksiklikler de yaşanmıştır. Biçim, tashih, resim, başlık vb. gibi alanlarda zaman zaman meydana gelen zayıflıklar bunlardan ilk akla gelenlerdir. Ancak, süreç içinde elde ettiğimiz deneyimler, bu alanda yaptığımız hataları en aza indirmenin ve giderek ivmelenen bir gelişme seyrisini izlemenin nesnel zeminini de döşemiştir. Yukarıda sıraladığımız tüm bu

EKİM 3. Genel Konferansı'ndan Örgüt basını: Sorunlar ve görevler

3) ...Politik gazetenin geliştirilmeye ve güçlendirilmeye ihtiyacı var. MK buna uygun tedbirler almak zorundadır. Fakat aynı şekilde, *Ekim*'in de güçlendirilmeye, yalnızca okunabilen değil, fakat örgütün tüm yaşam ve faaliyetine hakim olmayı ve yön vermeyi de başarabilen, dahası örgüt dışındaki devrimci okur tarafından aranabilen bir yayın gücüne ulaşmaya ihtiyacı vardır. MK bunun tedbirlerini de almak zorundadır. İki temel yayın organını karşı karşıya getirmek, biri aleyhine ötekine öncelik tanımak gerekmiyor. Sorun yalnızca güçlerin doğru ve akıllıca örgütlenmesi, başarılı bir çalışma tarzının gerçekleştirilmesi sorunudur. Bu yapıldığında iki yayın organı güçlenerek ve birbirlerini güçlendirerek faaliyetlerini sürdüreceklerdir.

Bu böyle olmakla birlikte, *Ekim*'in, gerek MYO olduğu için ve gerekse illegal konumundan dolayı, temel bir öneme sahip olduğu asla unutulmamalıdır. *Ekim*'in bu ikili özelliği ona stratejik bir konum ve önem kazandırmaktadır...

7) ...Yayınlara dağıtımında üzerinde durmamızı gereken bir öteki temel sorun ise politik gazeteyle ilişkindir. Politik gazetenin dağıtım alanları bugün çok sınırlıdır. Bunun sermayenin dağıtım tekelinden gelen nedenleri bilinmektedir. Öte yandan politik baskılar ve siyasal polislin fiili engellemeleri bir başka temel sınırlayıcı etkidir. Gazete halihazırda çok az kente ulaşabilmekte, ulaştığı kentlerde pek az bayi tarafından kabul edilmekte ve politik baskılardan dolayı da kabul eden bayilerin tezgahında ancak bir kaç gün kalabilmektedir. Tüm bunlar bilinmektedir.

Bu engelleri mümkün mertebe aşmak, daha geniş bir dağıtımını gerçekleştirmek, bu alandaki yoldaşların temel bir görevidir. Gazeteyi yalnızca yayına hazırlamak değil, fakat en etkin bir biçimde dağıtmak da onların görevidir. Öte yandan, onlar bunu, fabrika önlerinde, işçi semtlerinde ve merkezi alanlarda militan satışlar yoluyla da güçlendirmek durumundadırlar. Bunun herşeyden önce yeterli insan gücü sorunu olduğu açıktır. Örgüt bu açıdan bu alanı yalnızca merkezde değil fakat illerde de takviye etmek zorundadır. Durumu zaten müsait bazı güçler bilinçli bir tercihle bu alana kaydırılmalıdır. Fakat bu, çok özel durumlar dışında, asla bilinmeyen ilişkilerin açığa çıkartılması biçiminde olmamalıdır. MK Konferans sonrasında bu alanları geciktirmeksizin güçlendirmek yoluna gitmelidir ve gidecektir. Fakat öte yandan, bu alanda mevzilenmiş bulunan birimlerimizin gerekli insan gücünü bizzat kendi öz çalışmaları ile yaratmak gibi bir temel sorumlulukları da var. Eğer kendi görev ve sorumluluklarını teknik bir iş değil de siyasal bir faaliyet olarak kavrarlarsa, bürolara kapanmaz da kitlelerin ve kitle mücadelelerinin içine girerlerse, bunu başarmaları için hiçbir neden kalmaz. Bu alandaki yoldaşlar tüm birimlerde çalışmalarını yığınlara yönelik bir politik ve örgütsel çalışma olarak ele almak durumundadırlar. Bu çerçevede, sürekli ilişki yaratmak, dolayısıyla "öte taraf"tan sürekli insan talep etme

zaaflar asla komünist açık alan çalışmasında ve onun temel bir aracı olan yayın faaliyetimizde tutturduğumuz tartışmasız düzeyi ve biriktirdiğimiz bir dizi olumlu deneyimi karatmamalıdır. Sağlam perspektiflerle ve yoğun devrimci bir çabayla inşa ettiğimiz bu zemin üzerinden nitel ve nicel bir sıçrama yapmanın asgari tüm koşullarına sahibiz. Kısacası, önümüzdeki dönemde *Kızıl Bayrak*'ın 1 yıllık deneyimlerinden süzdüğümüz derslerle okurumuzun karşısına çok daha iyi bir yayınla çıkabileceğiz, kitlelerin ellinde çok daha etkili bir silaha dönüşebileceğiz.

Oysa bugün yalnızca eskinin zaafalarını aşmak sorunuyla değil, bugünün ve geleceğin ihtiyaçlarını karşılamak sorumluluğuyla da yüzyüzeyiz. İçinde bulunduğumuz yeni dönem, komünist açık alan faaliyetinin önüne bir dizi yeni görev yüklemektedir.

Militan bir kitle hareketi gelişmektedir. Kent yoksullarının ağırlıklı olarak oturduğu emekçi semtleri ile küçük-burjuva toplumsal muhalefet odakları bu hareketlilik içerisinde belirgin bir yer tutmaktadır. Kendini son dönemde toplumun gündemine dayatan kamu çalışanları hareketinin kitlesel eylemliliği ise sürmektedir. İşçi sınıfı hareketi henüz gelişmelerin büyük ölçüde gerisinde seyretse dahi, bir dizi mevzi direniş sınıfın radikalleşme eğilimi taşıdığı yansımaktadır. Ne var ki, hareketin parçaları karakteri, temel sektörlerin görece durgunluğu ve dar ekonomik-sindikalist çerçeve içerisindeki sıkışmışlığı onun mevcut sınırlılığını da ortaya koymaktadır.

Öte yandan ise devrimci bir sınıf hareketi desteğinden yoksun ilerleyen Kürt ulusal hareketinin yaşadığı kilitlenme, onu, devrimci mücadeledeki tüm ısrarına rağmen, giderek daha çok "siyasal çözüm"ü odağına alan düzen içi arayışlara itmektir.

Olayların geçmişe göre çok daha hızlı aktığı bu dönem, bizden de giderek artan bir hız ve enerji istemektedir. Gelişmelere yetişmek, onların içinde ve önünde olmak her zamankinden daha büyük bir önem taşımaktadır.

Ancak, bugün yalnızca Kürt halkının özgürlük mücadelesinin gelişimi değil, büyük kentlerin yoksul tabakalarından yükselen militan hareketliliğin seyri de çok büyük oranda sınıf hareketinin devrimci gelişimine bağlıdır. Modern kapitalist ilişkilerin hakim olduğu bugünün Türkiye'sinde devrimci bir işçi sınıfı hareketi önderliği olmaksızın toplumsal mücadeleyi toplumsal kurtuluşla taçlandırmak da mümkün olmayacaktır.

Bugünün temel görevi, yeni kitle hareketinin ortaya çıkardığı olanakları işçi sınıfını politikleştirmek doğrultusunda kullanabilmektir. Bu çabayı, sınıfın bağımsız politik bir çizgide ilerlemesinin önündeki engellere karşı etkin bir mücadeleyle birleştirebilmektir. Tüm bu çabanın ekseninde ise bir kez daha partileşme sürecinin yakıcı görevleri yer almaktadır.

Kızıl Bayrak'ı işçi sınıfının elinde dalgalandırmak ve kapitalizmin burçlarına dikmek, EKİM 3. Genel Konferansı'nın tanımladığı stratejik ve güncel devrimci görevlerin etkin bir çaba, tükenmez bir enerji ve çelik bir irade ile layıkıyla yerine getirilmesine bağlıdır.

Devrim ve Sosyalizm Yolunda Kızıl Bayrak Daha da Yukarı!

Eksen Yayıncılık'tan Kitap Listesi

1. **Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm** (TDKP Eleştirisi) 2. BASKI 120 000 TL
2. **Modern Revizyonizmin Çöküşü** *SB ve Doğu Avrupa Üzerine* 230 000 TL (Tükendi)
3. **Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı** 50 000 TL
4. **Devrimci Hareket Reformist Eğilim** 150 000 TL
5. **Teori ve Program Sorunları** 210 000 TL
6. **Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu** 50 000 TL (Tükendi)
7. **Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi** 180 000 TL
8. **Bir Gün Bile Yaşamak** (Roman: Orhan İyiler) 350 000 TL
9. **EKİM 1. Genel Konferansı Değerlendirme ve Kararlar** 200 000 TL
10. **ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi** 250 000 TL (Tükendi)
11. **ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi** 250 000 TL
12. **Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi** 135 000 TL (Tükendi)
13. **İç Yazışmalar/İç Çatışmalar Işık, Daha Çok Işık** 160 000 TL
14. **EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları** 260 000 TL
15. **Kürt Ulusal Sorunu Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler** 240 000 TL (Tükendi)
16. **Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar Kopanlar ve Kapılanlar** 180 000 TL (Tükendi)
17. **Devrimci Gençlik Hareketi** 50 000 TL (Tükendi)
18. **Gebze Direnişinin Ardından** 50 000 TL
19. **20 Temmuz Dersleri** 50 000 TL
20. **Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı** 50 000 TL
21. **"İş-ekmek-özgürlük" sloganı üzerine Liberal Demokratizmin Politik Platformu** 100 000 TL

Kopanlar ve Kapılanlar

Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar

Kitapçılarda

EKSEN YAYINCILIK

Nesin ve A

Aziz Nesin ve Mehmet Ali Aybar, hayli ilerlemiş yaşları nedeniyle peşpeşe yaşama veda ettiler. Bir uluslararası üne sahip mizah ustası büyük yazar, öteki tanınmış bir ilerici politikacı olan bu iki yaşlı insanın ölümü, haklı olarak toplumun çok farklı kesimlerinde geniş bir ilgiye konu oldu. Basın-yayın organları özellikle Aziz Nesin'in ölümüne geniş yer verdiler.

Dine karşı tutumu ve son yıllarda şeriatçı gericiğe karşı inatçı mücadelesi nedeniyle gericilerin hedefi haline gelen ve bu arada Sivas katliamının tertipçisi devlet tarafından DGM kararıyla "kışkırtıcı" ilan edilen büyük yazar, ölümü vesilesiyle de hararetle tartışmalara konu oldu. Şeriatçılar ve faşistler doğal olarak ardından düzensiz bir kin kustular. Resmi devlet ve düzen çevreleri ise, bir yandan bir "sıkıntı"dan kurtulmuş olmanın rahatlığını duyarken, öte yandan medya aracılığıyla "dünyaca ünlü büyük Türk yazarı" övgüsü eşliğinde görülmemiş bir ikiyüzlülükle sahiplenmeye kalktılar. Sanki on yıllar boyunca baskı ve eziyete konu ettikleri, yıllarca hapislerde yatırdıkları, iki yıl önce Sivas'ta yakmaya kalktıkları, DGM kararıyla "kışkırtıcı" ilan ettikleri ve nihayet aynı DGM'lerde yargılamaya hazırlandıkları Aziz Nesin değilmişçesine, daha cesede bile soğumadan onu devlet ve düzen adına ehlileştirme operasyonu başlattılar. Ruhsuz ve duygusuz sermaye medyası, ünlü yazarın ölümünü, özel yaşamından cenaze töreni istememesine kadar bir dizi "malzeme" kullanarak, magazin bir "olay"a çevirirken, çalışma odasında CHE'nin yanısıra Atatürk'ün resminin de bulunmasını kamuoyuna sevinçle duyurmayı ihmal etmedi.

Mehmet Ali Aybar ise, yıllardır aktif politik yaşamın dışında bulunması, rejim için herhangi bir "sıkıntı" yaratmaması ve herhalde Aziz Nesin kadar "renkli" bir kişiliğe sahip olmamasından dolayı olmalı, herhangi bir tartışmaya konu olmadı. Düzen "güleryüzlü sosyalizm" in temsilcisi "ılımlı ve uygar" Aybar'ı rahmetle andı. Cenaze törenine başbakan yardımcısı ile bazı bakanlar bizzat katıldılar. Türkiye'nin en büyük ve en eski tekkelci gruplarından Koç ve Eczacıbaşı, cenaze törenine çelenk gönderdi.

Türkiye'nin reformist solu, koro halinde ve tereddütsüz olarak, Türkiye sosyalizminin iki önemli şahsiyetini kaybettiğini söyleyip yazdılar. Gelecek kuşakların onların sosyalizm mücadelesine yaptıkları önemli katkıya sahip çıkacaklarını vurguladılar. Siyasal istismarda müstesna bir yeteneği olan şoven-kemalist Aydınlik grubu, ölümünü vesile ederek Aziz Nesin'in ününü ve ilerici kitlelerin büyük yazara duyduğu derin sempatiyi kendi kemalist-milliyetçi gerici çizgisine taze kan olarak kullanmada her zamanki maharetini göstermekten geri durmadı.

Aziz Nesin yazarlık yaşamına geçtiği savaş sonrası yıllardan itibaren kendini bir sosyalist olarak tanımladı ve ölene kadar bu iddiasını hep korudu. M. Ali Aybar ise, yaklaşık aynı yıllarda giriştiği aktif siyasal yaşamını, '60'lı yıllarda TİP Genel Başkanı ve "Türkiye'ye özgü

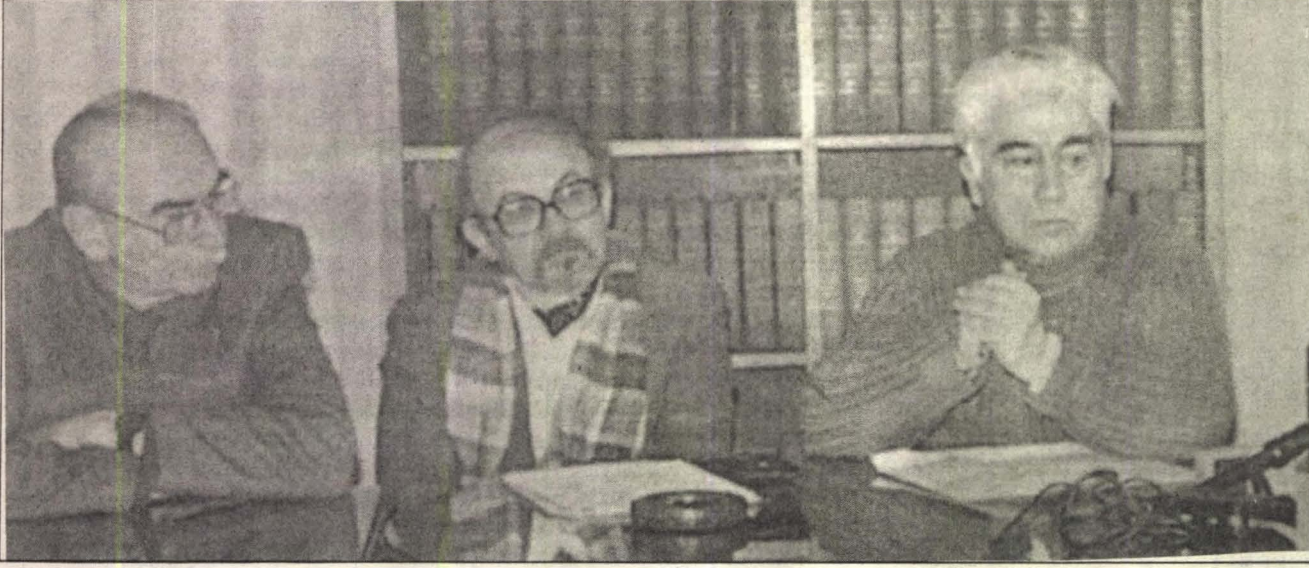
sosyalizm" ya da "güleryüzlü sosyalizm" in temsilcisi olarak sürdürdü. Aybar da ölene kadar kendini hep "sosyalist" kabul etti. Dahası sıradan kitleler de bu iki ilerici insanı hep böyle gördü, böyle algıladı. Bu algılamının gerisinde kuşkusuz Türkiye sosyalizminin ve işçi sınıfı hareketinin kendine özgü tarihi vardır.

Sorun elbette, gerek Aziz Nesin gerekse M. Ali Aybar'ın, kendilerini sosyalist olarak tanımlarken samimi olup olmadıkları değildir. Bu samimiyeti tartışmanın bir anlamı yoktur. Zira ideolojik-politik kimlik, duygusal eğilimlerle değil, fakat nesnel-bilimsel ölçütlerle belirlenir. Bu açıdan bakıldığında ne Nesin'in ve ne de Aybar'ın, Marx ve Lenin'in temsil ettiği bilimsel sosyalizmle ve işçi sınıfı devrimciliğiyle herhangi bir ilgileri yoktur. Bilimsel ölçütlerle bakıldığında Nesin ve Aybar, Türkiye'nin baskıcı rejimine tepki duyan, demokrasi isteyen ve ezilen halk kitlelerinin sorunlarına ve istemlerine yakınlık duyan birer ilerici-demokrat aydın idiler yalnızca. Onların sosyalizmi, baskı ve sömürü düzeninin aşırılıklarına karşıtlık ve çalışan sınıfların davasına yakınlık duymak temeli üzerinde, ilerici bir popülizmden ya da daha açık biçimde söylenirse, düzen sınırlarını politik ve toplumsal yönden aşmayan bir tür burjuva sosyalizminden öte bir şey değildir. Düzene ve devlete cepheden bir tutumları ve yeni bir düzen için devrimci bir perspektifleri hiç bir zaman olmadı. Onlar Cumhuriyet tarihinde örnekleri hayli çok olan ve '60'lı yıllardaki büyük toplumsal hareketliliğin de etkisiyle önemli bir kitle oluşturan ilerici düzen muhalifleri idiler. Fakat Türkiye'nin kendine özgü koşullarında bu konumda olanlar kendilerini uzun yıllar boyunca hep sosyalist sandılar. Aşırı gerici Türk burjuvazisi de gerçekten devrimci akımlar sahneye çıkana kadar böylelerini hep "azılı komünist"ler sınıfından saydı.

Sovyetler Birliği'nin Hitler faşizmini ezdiği bir dönem ardından ve dünyada yine Sovyetler Birliği öncülüğünde, dünya gericiğine ve emperyalist savaş kışkırtıcılığına karşı "demokrasi ve barış" rüzgarlarının estiği bir sırada, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de yetenekli bir çok sanatçı ve aydın, sosyalizm davasına ve halk kitlelerinin acılarına yakınlık duydular ve bunu edebi ve siyasi faaliyetlerine yansıtılar. (Türkiye'ye özgü bir faktör olarak, Ekim Devrimi'nin sıcaklığı içinde kendi komünist kimliğini ve kişiliğini oluşturmuş Nazım Hikmet'in güçlü kişiliği ve büyük direnci de '40'lı yılların aydınlarının ilerici tercihlerinde önemli bir rol oynamıştır.) Bununla birlikte sosyalizmin dünya ölçüsündeki gücü ve itibarının ürünü olan bu tutumda, net bir ideolojik tercih ve ideolojik şekillenmeden çok bir politik etki söz konusudur. Bu sanatçı ve aydınların çok sığ ve sınırlı olan politik etkinliklerinin esası demokrasi istemi mücadelesinden ibaret kalmıştır. Dahası onlar bu mücadeleyi marksist ya da sosyalist oldukları için vermişler tersine bu mücadeleyi verdikleri için sosyalizme yakınlık duymuş ya da kendilerini sosyalist zannemişlerdir.

'40'lı yılların bu aydınlar kuşağının en temel yanılığsı, devrimci olunmadan

Aybar'ın ardından...

sosyalist olunabileceğini sanmaları olmuştur. Aydın ve sanatçılar içinde bunun tek gerçek istisnası Nazım Hikmet'tir. O ise bunu Ekim Devrimi'nin havasını sıcağı sıcağına solumuş olmasına borçludur. Oysa "acı kuşak" olarak da adlandırılan '40 kuşağı aydınları, toplumsal bir devrimin değil, fakat dünya ölçüsünde faşizme ve savaşa karşı demokrasi ve barış mücadelesinin ürünüydüler. O günün Türkiye'sinde ise onları daha ileri mevzilere çekecek ne ciddi bir devrimci sosyalist akım ve ne de militan bir sınıf ve kitle hareketi vardı.

Aynı zamanda onlar, marksist-leninist olunmadan tutarlı bir demokrasi mücadelesi verilemeyeceğini de göremediler. Bu nedenle onların verdiği demokrasi mücadelesi de, büyük ölçüde düzen içi politik çekişme ve kutuplaşmaların etkisinden kurtulamadı. Aybar '40'lı yıllarda Demokrat Parti'den milletvekili adayı olmada bir sakinca görmedi. Aziz Nesin de içinde kendini sosyalist sayan ilerici aydınlara tamamı, '50'li yıllarda DP iktidarına karşı "İsmet Paşa muhalefeti"nin yürümesinde kaldılar.

Özette bu insanlar gerçekte sosyalist ve dolayısıyla devrimci değil, fakat ilerici-demokrat ve dolayısıyla reformist idiler.

Bu kimlik çarpıklığının oluşmasında ve uzun yıllar için kalıcılığında, TKP'nin ideolojik konumu ve politik çizgisinin de çok önemli bir payı var. İşçi sınıfı ve Marksizm-Leninizm temsil etmek iddiasındaki TKP, gerçekte ideolojik-politik bakımdan Kemalizm'den güçlü bir biçimde etkilenmiş sosyal-reformist bir partiydi. Düzene karşı devrim mücadelesi değil, gerici demokrasi mücadelesi yürütüyor, bu mücadeledeki ufku kurulu düzeni demokratlaştırmanın ötesine geçmiyordu. TKP'nin ideolojik kimliği ve politik platformu ile '40'lı yılların ilerici-demokrat aydınlara kuşağının konumu ve tutumu arasında yakın bir ilişki vardır.

'40'lı ve '50'li yıllarda gerici demokrasi mücadelesi ve halkın sorunlarına yakınlık duymak üzerinden oluşan ilerici-aydın kimliği, '60'lı yıllarda bu kez emperyalizm-karşı yine temelde kurulu kapitalist düzeni aşamayan bir yurtseverlik ve bunun ifadesi bir bağımsızlık isteminden beslendi. Özellikle YÖN çıkışıyla birlikte, orta sınıf aydınları sosyalizm

iddiası ile cilalanmış bir kemalist-milliyetçi rüzgar estirdiler. Bu "sosyalist" aydınlardaki ideolojik kimlik çarpıklığını iyice derinleştirdi. "İkinci milli kurtuluşçuluk" adı altında, sol üzerindeki kemalist ideolojik hegemonya yeni ve taze bir kuvvet kazandı.

Bu böyle olmakla birlikte, orta sınıf aydınları sosyalizm iddiası ile cilalanmış bir kemalist-milliyetçi rüzgar estirdiler. Bu, "sosyalist" aydınlardaki ideolojik kimlik çarpıklığını iyice derinleştirdi. "İkinci milli kurtuluşçuluk" adı altında, sol üzerindeki kemalist ideolojik hegemonya yeni ve taze bir kuvvet kazandı.

Bu böyle olmakla birlikte, '60'lı yıllarda, Cumhuriyet tarihinin bu ilk büyük sosyal hareketlilik döneminde, işçi sınıfı ve emekçi katmanlar nihayet ciddi bir güç olarak mücadele ve eylem sahnesine çıktılar. Bu, devrimci çıkışların şekilleneceği zemini olgunlaştırdı ve sol hareketi, düzene karşı bir devrimci çıkış ile düzen sınırlarını aşamayan bir sözde sosyalizm anlayışı temeli üzerinde, bir iç ayrışmaya zorladı. 12 Mart rejiminin yıldırıcı etkisi ve sermayenin sistemli satın alma çabalarının bir sonucu olarak '60'ların solcu ve sosyalist geçenin aydınlara önemli bir bölümü düzene yamandı ve sermayenin hizmetine girdi. Sosyalizm iddiasını sürdüren aydınlara büyük çoğunluğu ise sözünü ettiğimiz iç ayrışmada, sosyalizm adına revizyonist akımları desteklediler ve böylece sosyal-reformizmden yana saf tutmuş oldular.

Alt sınıfların '60'lı yıllarda patlak veren ve son 30 yıla yayılan büyük toplumsal-siyasal hareketliliği, bu hareketliliğin beslediği devrimci mücadeleler ve akımlar gerçeği, Türk burjuvazisi için de paha biçilmez bir siyasal eğitim vesilesi oldu. İlk 20 yılın Kürt isyanları dışında Cumhuriyet tarihinin ilk 40 yıllık döneminde herhangi bir ciddi toplumsal-siyasal sorun ya da muhalefetle karşılaşmayan Türk burjuvazisi, buna rağmen en küçük bir ilerici çabayı bile "komünistlik"le damgaladı ve anında ezmeye çalıştı. Bu aşırı gerici baskı politikasından kuşkusuz Aziz Nesin ile M. Ali Aybar da paylarına düşeni fazlasıyla aldılar. İkisi de '40'lı yıllarda Türk burjuvazisi için iki "azılı komünist" idiler ve buna uygun bir muamele gördüler. Özellikle Aziz Nesin defalarca yargılandı, tutuklandı, hapisler yattı ve

sürgünlere gönderildi.

Fakat ne zaman ki, Türkiye'de toplumsal muhalefet kitlesel bir karakter kazandı ve devrimci akımların etkisi altına girdi, işte o andan itibaren Türk burjuvazisi de solculuk türleri arasında ayırım yapma ihtiyacı duydu. Toplumsal bozuklukları teşhir etmekle kalmayan, fakat bunu kurulu düzene ve devlete cepheden mücadeleyle birleştiren devrimcilik ile, düzene karşı tutumu düzen sınırlarını aşmayan bir ileri muhalefetle sınırlayan solculuk türü arasında ayırım yapmak yoluna gitti. İlkini "azılı komünistler" ya da "teröristler" olarak sınıflarken, ikincisine "ılımlı" ve "uygar" sosyalistler payesi verdi. Bu, bu ikinci kategoridekilerin özellikle askeri rejim dönemlerinde baskıdan nasiplenmelerini engellemedi, fakat ilk kategoridekilerin karşı karşıya kaldığı sınırsız baskı ve şiddetin de dışında tuttu.

'40'lı yıllardaki "demokrat" kimliği bir yana bırakılırsa, Mehmet Ali Aybar'ın sosyalizm adına açık bir politik kimlikle ortaya çıktığı yıllar tam da bu '60'lı yıllar oldu. Aybar, yıllarca TİP Genel Başkanı sıfatıyla, parlamenter yolun ve Türkiye'ye özgü "gülyüzlü sosyalizm" in temsilcisi ve sosyal-reformizmin en ön plandaki lideri oldu. Bu tarihsel evrede Aybar, bir orta sınıf aydını ve politikacısı olarak ikili bir rol oynadı.

Bir yandan, ilerici kimliği ile kurulu düzenin aşırılıklarına ve çarpıklıklarına karşı mücadele etti. Siyasal baskılara karşı çıktı. Egemen sınıfların emperyalist dünya ile ilişkilerindeki kaba uşaklık çizgisini teşhir etti. Ve kuşkusuz, bu mücadelenin öteki yüzünde, halk kitlelerinin ilerici-demokratik istemlerine sahip çıktı ve Türkiye'nin bağımsızlığını savundu.

Fakat öte yandan ise, toplumsal muhalefetin devrimleştirilmesi ve düzenin temellerine yöneltilmesi perspektifi ve çabası bir yana, onun yasal sınırları ve parlamenter çerçeveyi aşan nispeten daha radikal biçimlere oturmasına karşı bile, bir orta sınıf mensubu olmanın kararlılığıyla aktif bir mücadele yürüttü. Bununla da kalmadı, ideolojik planda kaba bir devrim düşmanlığı ile özünde incelenmiş bir anti-komünizm demek olan Leninizm düşmanlığı çizgisi izledi. '60'lı yılların ikinci yarısında ve

ömrünün geriye kalan sonraki döneminde, bu onun belirgin biçimde öne çıkan kimliği oldu.

Dolayısıyla bugün kurulu düzenin onu rahmetle anması, Kürt halkı kırımından geçirilirken ve devrimcilerin katledilmesi gündelik bir sıradan olay olarak sürerken, Koçlar'ın, Eczacıbaşılar'ın onun cenaze törenine çelenk göndermesi, özel savaş hükümetinin ikinci adamının cenaze törenine bizzat katılması, tüm bunlar, son derece mantıklı ve anlaşılır tutumlardır. Aybar'ın kişiliğine ve düzen karşısındaki konumuna ışık tutmaktadır. Bununla birlikte, geçmişin en zor ve toplumsal muhalefetin en cılız olduğu yıllarda ilerici bir konumda yer almış, çalışan yığınlara samimi bir yakınlık duymuş, TİP'in '60'lardaki politik faaliyetinde birinci derecede rol oynamış M. Ali Aybar'ın ilerici kimliği mücadele mirasımızın bir parçasıdır. Komünistler onu değerlendirebilirken ilerici aydın kimliği ile devrimci toplumsal gelişme dönemindeki reformist konumunu ve faaliyetini birbirinden ayırarak ele alacaklardır.

Aziz Nesin ideolojik açıdan özünde Aybar'ın çizgisinin çok dışında değildir. Fakat Aybar gibi bir politik lider değil, bireysel politik etkinlikleri olan bir yazar olarak, Aybar'ın düştüğü geri çizgiye düşmedi. Dahası, asıl etkinliği olan yazarlık yaşamında hep büyük bir ustalıkla düzenin bozukluklarını ve kötülüklerini teşhir etti. Egemen sınıf ve onun temsilcilerini aşağıladı ve acımasızca hicvetti. Yoksul ve ezilmiş halk tabakalarının yaşamını, sorunlarını ve acılarını ortaya koydu. Halkın ilerici-demokratik geleneklerine ve değerlerine sahip çıktı, onları yüceltti. Bu nedenle, düzeni devrimci açıdan eleştiren ve aşan bir ideolojik perspektife oturma da, Aziz Nesin'in edebi mirası işçi sınıfı ve emekçilere aittir, bugün olduğu gibi gelecekte de onlar tarafından tereddütsüz sahiplenilecektir.

Aziz Nesin'in 12 Eylül dönemindeki sembolik çıkışları, son yıllarda şeriatçı gerici demokrasiye karşı inatçı mücadelesi, bu çerçevede resmi kamuoyu ile bozuşması, Türkiye'nin 12 Eylül sonrası ölü aydın toprağında anlamı olan davranışları. Fakat bu aynı dönemde toplumun gündemine oturan ve en önemli mesele haline gelen Kürt sorunu karşısındaki titrek ve tutarsız konumu, onun kemalist ideolojinin derin etkisi altında şekillenmiş politik kimliği hakkında açık bir fikir vermektedir. Dinsel gerici demokrasiye karşı demokrasi ve laiklik bayrağı yükselten Aziz Nesin, Türkiye'de demokrasi mücadelesinin en temel unsurlarından biri olan Kürt halkının meşru siyasal haklarına kendi kaderini tayin hakkı sorununa sahip çıkamamış, soruna ancak kültürel kimlik sınırları içinde yaklaşabilmiştir.

Yine de, tüm zayıflık ve tutarsızlıklarına rağmen, Aziz Nesin kendi yaşam çizgisinde düzenle hiç bir zaman barışık olmamış, alt sınıfların sorunlarına ve mücadelelerine hep samimi bir yakınlık duymuştur. Bu politik kimliği ile de o; düzenin değil, fakat işçi sınıfının ve emekçilerin toplumsal-siyasal muhalefetlerinin bir parçasıdır ve onlara aittir.

FKÖ teslim oldu Filistin Halkı Teslim Olmavacak!

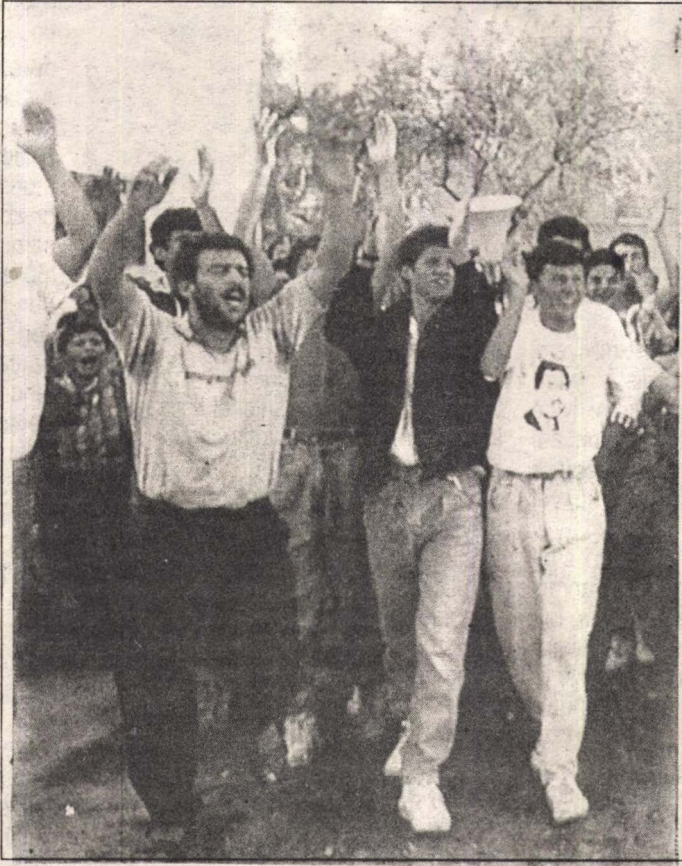
- Filistin halkının, emekçilerinin bu rezil teslimiyete kolayca ve hemen boyun eğmeyecekleri baştan belli idi. Filistin halkının mücadelesinin yokuşa sürülmesi düşmanlarının zaferinin sonucu değil, onun sahte dostlarının, yani FKÖ şahsında simgeleşmiş önderliğinin iflasının, ihanetinin ürünüdür. Filistin emekçilerinin ise mücadelenin devamı ve kalıcı bir başarının tek garantisi olacak bir devrimci önderlik oluşturarak kavgaya devam etmekten başka yolu yoktur.

On yıllar boyu emperyalizmin doğrudan desteğinden ve bölgedeki tüm gerici Arap devletlerin ihanetinden, işbirliğinden yararlanan İsrail, tüm olanaklarını seferber ederek, en vahşi yöntemlere başvurarak Filistin halkının meşru ve en temel haklarını elde etmek amacıyla yürüttüğü mücadeleyi kırmaya çalıştı. Emperyalizmin Orta Doğu'daki en güvenilir beşinci kolu olan İsrail, saldırı yöntemlerini geliştirmek için büyük çaba sarfederken, Filistin halkı ise bu haklı davası uğruna hiç bir fedakarlıktan çekinmedi. İhanet ve komplo geleneğinin beşiği olan bu coğrafyada gününbirlik direniş destanları yazdı.

Hitler Almanyası'nın Yahudiler'e dün uyguladığı barbar yöntemlerden esinlenerek Filistin halkını dize getirmeyi amaçlayan siyonist İsrail devleti, sonuçta bu politikanın tek başına başarılı olamayacağını kabul etmek zorunda kaldı. Bugün Filistin davası ve mücadelesinin içine düştüğü konusadece İsrail'in uyguladığı şiddet politikasının sonucu mümkün olmamış, tam tersine bu direnişe önderlik eden gücün, FKÖ'nün politik çözüm bulma kılıfı altında yaşadığı iflas ve teslimiyetin sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Filistin halkı ve emekçileri mücadelelerinde hiç bir zaman yılmamlığa kapılmamışlar, aldıkları her ağır darbenin ardından hemen атаğa geçmeyi başarabilmişlerdir. Bunun en somut örneğini İntifada oluşturmaktadır. FKÖ'nün esas olarak dışarıdan yönlendirdiği Filistin halkının geleneksel direniş yöntemlerine, yeni nesil, İsrail ordusunu ve polisini zor durumda bırakacak olan İntifada'yı ekledi. İntifada'nın başlattığı yeni mücadele dinamiği İsrail'i çaresiz bırakmıştır. Ancak yanısıra, FKÖ şefleri için de tehlikeli bir sürecin başlangıcını, mücadele önderliğinin el değiştirmesinin ve zamanla FKÖ önderliğinin devre dışı bırakılmasının kaçınılmazlığını gündeme getirdi. İntifada'nın aynı anda hem İsrail'i hem de FKÖ'yü zor durumda bırakması, bilinen iğrenç politik çözümün yani teslimiyetin devreye sokulmasını hem kolaylaştırdı hem de hızlandırdı.

Filistin sorununun bu sözde politik çözümünün hayat hakkını

kolaylaştıran ikinci diğer faktör ise uluslararası niteliktedir. İsrail'in FKÖ ile pazarlık masasına oturması, tıpkı Güney Afrika'nın ırkçı rejimi Apartheid'in ANC ile başlattığı süreç gibi bilinçli bir zamanlamanın ürünüdür. Dikkat edilirse bu pazarlıklar devrimci akımın dünya genelinde mevzilerini hızla kaybettiği, gerilediği, SSCB ve Doğu Avrupa'nın dağılma sürecinde olduğu bir döneme dek düşürülmüştür. Dünya genelinde esen karşı devrimci rüzgar, İsrail ve FKÖ'nün İntifada'yı kırmak ve Filistin halkının mücadelesini pazarlık masasına yatırmak konusunda anlaşmalarını kolaylaştırmıştır.

FKÖ'nün ihanetinin resmi ilanı ile eşanlımlı olan Filistin/İsrail barış anlaşması ve Filistinli yerleşim birimlerine atfedilen özerlik statüsünün Filistin halkı saflarında başlatacağı umulan teslimiyet havası beklenilenden de kısa ömürlü oldu. Özerklik anlaşmasında öngörülen önlemlerin yürürlüğe sokulmasında karşılaşılan sıkıntılar, Arafat/Rabin/Peres arasında her defasında farklı mekanlarda hakem değiştirilerek sık sık örgütlenen zirve toplantıları, kurulan ve hemen bozulan pazarlık komisyonları barış diye adlandırılan teslimiyet dinamiğinin yapay solunumda

antlaşmasının imzalandığı dönemde FKÖ'nün ihanetine karşı doğacak tepkilerin önünü kesmek için Oslo'da, Washington'da Filistin halkına verilen sahte vaatler bir bir geri alındığı gibi İsrail, Filistin yerleşim birimlerini yıkmaya, topraklarını ilhak etmeye ve bu topraklara Doğu Avrupa ülkelerinden, Etiyopya'dan getirdiği kolonları yerleştirmeye devam etmektedir. Bu vaatlerden en somut biçimde saptananı ve hakkında rakam verilip, takvime bağlananı Filistin'i yeniden inşa etmek için İsrail'in emperyalist devletlerin ve onların uluslararası mali kurumlarının verecekleri öngörülen mali yardımdı. Bu yardımın sadece Arafat'ın, FKÖ şeflerinin ileri kadrolarının ve polisinin, kısacası İsrail'le aktif işbirliğinde, yani Filistin halkının direnişini kırmak için suç ortaklığında bulunanların maaşını karşılayacak bölümü düzenli olarak gelmektedir.

On yıllardır hapsedildiği gettolarda, en temel hak ve özgürlüklerden, asgari maddi yaşam koşullarından vahşi bir şiddet politikası eşliğinde yoksun tutulan, sayısız direniş destanları yazmış Filistin halkının, emekçilerinin bu rezil teslimiyete kolayca ve hemen boyun eğmeyecekleri baştan belli idi. Filistin halkının mücadelesinin yokuşa sürülmesi düşmanlarının zaferinin sonucu değil, onun sahte dostlarının, yani FKÖ şahsında simgeleşmiş önderliğinin iflasının, ihanetinin ürünüdür. Siyonist İsrail devleti tüm uğraşlarına rağmen ezmeyi başaramadığı Filistin direniş hareketini bu kez de Arafat'ın FKÖ'sü aracılığıyla ezmeye çalışmaktadır. Filistin halkına onun meşru temsilcisi olarak dayatılan Özerk Filistin otoritesi, İsrail'in ve onun müttefiki emperyalist güçlerin icazeti ile hareket etmekte, onların beşinci kolu işlevini görmektedir.

Zira, Filistin halkının katili emperyalizmin Orta Doğu maşalarından en haydutu İsrail, yakın geçmişe kadar direnmiş, sayısız kahramanlık örnekleri vermiş bu halkın bir uyduruk muhtariyet statüsü karşılığında hemen susmayacağını, petrodollarla beslenmeye alışkın FKÖ önderlerinin dolarla satın alınmasının fazla bir önemi olmadığını biliyor ve bu halkın mücadelesinin şu veya bu bi-

çimde, ama mutlaka devam edeceğini bekliyorlardı. Nihayet, FKÖ'nün teslimiyetine karşı gelişen muhalif potansiyel önderlik sorunuyla karşı karşıya kalmakta gecikmedi. Ve sadece iki yanı vardı: Devrimci veya dinci önderlik. Emperyalist/siyonist koalisyon, bu potansiyelin kendileri açısından en zararsız olanına, yani dinci gerici akımın potansiyel akmasını kolaylaştırdı. Bu grupların, zamanla oluşturdukları ciddi varlıklarına binaen, devrimci bir çıkışa alternatif ilan edilmeleri, İsrail ve onun vasileri tarafından düşman sıfatıyla muhatap alınmaları bir tesadüf değildir. Bu tavrın arkasında yatan hesap; "böl, yönet ve sonuçta hepsine hükmet!" politikasıdır.

Emperyalizmin medyası, FKÖ'nün imzaladığı teslimiyet antlaşmasına karşı çıkan grupları dinci, çağdışı ve marjinal gruplardır diyerek karikatürize etti, barış sürecinin ilerlemesine paralel olarak etkinliklerinin kırılacağı propagandası yürüttü. Hamas ve İslami Cihad örgütleri her ne kadar kitlesel güç bakımından marjinal değilseler de karikatürize edilmeye de çok yatkın dinci, gerici, hatta anti-semit bir politik kimliğe sahiptirler. Ancak unutulmamalıdır ki, İsrail/Filistin barış antlaşmasının baş düşmanı ilan edilen bu örgütler, dün İsrail'in büyük bir değer verdiği, Filistin direniş hareketini bölmek, yani zayıflatarak kırmak amacıyla el altından desteklediği, gelişmelerine yardımcı olduğu akımlardır.

Dün FKÖ/ANC arasında gözlemlenebilen bu paralellik bugün yerini yeni bir benzerliğe bırakmıştır. İsrail, Filistin halkına bir muhtariyet makamı verdiği FKÖ aracılığı ile hükmeder ve saptadığı politikayı Filistin halkına Arafat aracılığıyla dayatırken, Güney Afrika'daki ırkçı Apartheid rejimi de bu ülke emekçilerine, düne kadar onların önderi sözcüsü hatta kahramanı olan Mandela aracılığı ile hükmetmektedir. Nasıl ki yıllar boyu İsrail, süngü gücü ile Filistin topraklarını işgal altında tuttuysa, Filistinli emekçilerin kanını döktüyse, bugün, İsrail'in vesaleti altındaki Arafat'ın önderlik ettiği yeni yetme Filistin burjuvazisi de benzer yöntemlere başvurarak egemenliğini tesis etmek durumundadır.

Filistin emekçilerinin mücadelesinin devamı ve kalıcı bir başarının tek garantisi olacak bir devrimci önderlik oluşturarak kavgaya devam etmekten başka yolu yoktur.

Faşizmin Mimarı Kapitalist Tekeller "Şeytanın Kimyacıları"

Aşağıdaki yazı ikinci emperyalist savaşta 3. Reich'e karşı düzenlenen nihai saldırıya İngiliz Hava Kuvvetleri Royal Air Force saflarında katılan bir İngiliz mali uzmanı olan Fredric F. Clairmont'un *Le Monde Diplomatique*'in Mayıs 1995 sayısında çıkan bir makalesidir. Clairmont ne bir komünist ne de bir filozoftur, sadece deyim yerinde ise kendi yağı ile kavrulan bir burjuva teknik elemandır, kavram zorlanırsa bir aydındır. Yazıda Clairmont, burjuvazinin uzun dönem tarihsel bir "kaza" olarak göstermeye çalıştığı ve şimdi de daha cüretli adımlarla aklamaya başladığı faşizm ile kapitalist sistem arasındaki ilişkileri, doğrudan tanıdığı olduğu somut verilere dayanarak ve lafı hiç de dolandırmadan ortaya koymaktadır.

büyük uluslararası ve dünyanın en önemli kimya şirkettir.

Nazi bürokrasisiyle karşılıklı bağımlılık ilişkilerine girmeden çok önce IG Farben, Alman sınırlarını aşan bir ağa sahipti ve çok uluslu şirketlerin sermaye kaçırma için fiyat tespitleri, kartel pratiği, pazar paylaşımı, hesapların yayınlanmaması vb. gibi tüm kamuflej tekniklerine hakimdi. Hiçbir zaman hesaplarını yayınlamayan IG, sermayesini Lüksemburg, İsviçre ve Amerikan paravan şirketleri aracılığıyla gizliyordu. IG, sendikacı avının tüm yöntemlerini Du Pont de Nemours ve Standard Oil'den öğrendi. Şiarı şuydu: "Kızıl Devletin (1920'lerden itibaren SSCB'nin hemen hemen resmi anı) Spartaküsler'i ve Bolşevikler'i ortadan kaldırmalıdır." Auschwitz kampının giriş kapısında bulunan "Arbeit macht Frei/Çalışma özgür kılar!" sloganı bir SS icadı degildi: Bu slogan, IG Farben'in tüm fabrikalarında, sendikacılığın ve işçi militanlığının tüm izlerinin yok edilmesini kutlamak amacıyla, baş tacı ediliyordu.

1933'ten itibaren IG Farben, Wehrmacht'ın fetihleri ve ilhaklarıyla pekişen, birbirini izleyen sıçramalarla büyüdü. Anschluss işgalinden sonra Avusturya'nın en büyük kimya şirketi Skoda Werke Wetzler'e el koydu. 1937'de diğer Alman ticaret birlikleri gibi IG Farben de kendi etnik temizliğini tamamlamıştı. Henüz Nazi Partisi üyesi olmayan tüm idare meclisi üyeleri hemen parti üyesi oldular. Fabrikaları, Reich'in akaryakıt, sentez kauçuğu (ki,

üretim Almanya'nın ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra ihracat dahi ediliyordu.), patlayıcı, renklendirici, metanol, magnezyum, nikel ve binlerce başka tür ürün ihtiyacını karşılamak için, günde yirmi dört saat çalışıyordu. Eylül 1938'de Münih'te Çekoslovakya'nın Edouard Daladier ve Arthur Neville Chamberlain tarafından teslim edilmesinden sonra, özellikle Sudetler toprağında, Alman şirketleri ve IG Farben yeni kazanımlar elde etti. Bu kazanımların hatırlanır ki, IG Farben yönetim kurulu başkanı Hitler'e şu telgrafı gönderdi: "Sudetlerin, 3. Reich topraklarının, siz Führer'im tarafından sağlanan katılımından derinden etkilenmiş bulunuyorum. IG Farbenindustrie yarım milyon reichsmarkı Sudetler'de kullanılması için hizmetinize sunar." IG'nin yaptığı diğer bağışlar ve Çekoslovakya'nın geri kalanının ilhakından sonra yapacağı yardımlara oranla bu aslında gülünç bir miktardır.

Münih zaferinden sonra kuşkulular susmaya mahkum edildiler. Nazi Partisi, IG Farben'le bütünleşti ve SS'lerin üst düzeydeki bir yöneticisi olan Joseph Goebbels'in kardeşi, partinin şirketle ilişkilerini düzenlemekle görevlendirildi. Nazi bürokrasisinin üyeleri büyük hisseler alarak şirkete ortak oldular, yürütme kuruluna girdiler. Buna karşılık IG'nin teknik kadroları da bakanlıklara ve planlama teşkilatlarına atandılar. Bütünleşme tamdı.

1939'da, savaşın başlaması, IG imparatorluğunun yerli şirket yöneticileriyle aktif işbirliği halinde Polonya'ya, Fransa'ya (Joseph Froşard işbirliği ile), Lüksemburg'a, Danimarka'ya, Belçika'ya yayılmasını kolaylaştırdı. Fransa muharebesinin sonunda "Alman endüstrisinin savaş alanlarında muhteşem zaferler kazanmış olmasından ötürü" fevkaledede mutlu olan Führer, IG Farben yönetim kurulu başkanı Carl Krauch'a 3. Reich'in en yüksek nişanını taktı. Nazi yalan makinası, bir defalığına gerçeğin ta kendisini söylemiş oldu.

Auschwitz şehrini (Norveç'teki bir bölgeye tercihen) bizzat seçen ve bundan ötürü "Auschwitz'in babası" diye anılan

aynı Carl Krauch'tu ve kampın adı da IG Auschwitz'di. Zorla çalıştırma sayesinde IG'nin işçisi sayısı personeli milyonlara ulaştı. Esir işgücü, aralarında Wehrmacht'ın ve Nazi partisinin ileri kadrolarının, özellikle de Alfred Sauckel, Alfred Rosenberg, Julius Streicher ve Heinrich Himmler'in bulunduğu grubun hisselerinin arttırılması için tüketilebilir bir metaya dönüşücekti. Ağustos 1941'de Barbaros hareketinden ve SSCB'nin işgalinden sonra, 500 Sovyet savaş esiri Birkenau'ya getirildiler. Bu, IG Auschwitz için unutulmaz bir gün oldu: IG Farben'in icadı Zyklon B gazı büyük bir "başarı"yla denendi. IG'nin araştırma ekipleri ve tüm diğerleri gibi özellikle de "Auschwitz'in babası" mutluluktan uçuyorlardı.

Nazizmin yıkılması IG Farben'in yürüyüşünü engellemedi. En üst düzeydeki 24 sorumlusuna karşı açılan dava Ağustos 1947'de başladı ve hafifliği ile ceza tarihine geçen bir kararla 12 Mayıs 1948'de sonuçlandı. 24 suçludan 12'si 18 aydan 6 yıla kadar değişen hafif cezalara çarptırıldılar ("Auschwitz'in babası" 6 yıla mahkum edildi.) Hiç birisi çarpıldıkları cezanın tamamını çekmediler.

Onikiler hiç bir pişmanlık ifade etmediler ve Krauch, kendi onuru adına direndi: Nazi partisi üyesi olmakla gurur duyuyordu. Hitler onun peygamberiydi. Amacı bolşevizme karşı mücadele etmekte ve yaptığı da buydu. Soğuk savaşın mimarları onun şu yerinde gözlemi karşısında duyarsız kalmadılar "Hitler'in antikomünist politikası, Avrupa'da oluşmuş bulunan politik durumla doğrulanmış bulunuyor." Aslında 1945'te, ne bu laflar edilebilir ne de bu kadar ucuza kurtulunabilirdi. Ama artık rüzgar başka yönden esiyordu.

Bu tür savaş suçlarına verilen cezaların hafifliği "ancak bir tavuk hırsızına uygun düşerdi" diyerek soruşturmalarnı sürdürmek isteyen Bu Bois, "yahudi ve komünist sempatzanı" olmakla suçlanarak ağır eleştirilere uğradı. O ne bir yahudi ne de bir komünist sempatzanıydı. Ama sadece Alman büyük sermayesinin en üst sorumlularının yargılanmasının sistemin kendisi için bir tehlike oluşturduğunu anlamayan Rooseveltçi bir New Deal militanıydı. Krauch'un adamlarının, Auschwitz komutanı ve onun yamakları gibi idam edilmesi Nürnberg kararının mantığına uygundu. Ama Alman sanayisinin ve sermayesinin tamamını mahkum etmek Amerikan dış politikasının gerekleri ve soğuk savaşın acımasız mantığı dikkate alındığında kabul edilebilir bir şey değildi. Yeni Hitler'leryeniden türeyebilir ve ortadan yok olabilirlerdi. Ama büyük kapitalizm ve yöneticileri dokunulamaz bir sosyal düzenin doğal savunucularıydı.

Nazizmin canı niteliği, onun ideolojik ve ekonomik temelleri dikkate alınmadan kavranamaz. Ona ritüellerini, mitolojisini ve yapısal saldırganlığının diğer öğelerini veren, ölçsüz bir milliyetçiliğin ür-kütücülüğüdür. Ancak Nazi savaş aygıtı, büyük Alman sermayesinin uluslararası ticari uzantılarıyla ittifak halinde olan bilimsel, mali ve sanayi potansiyeli olmadan ortaya çıkamazdı. Nasyonal Sosyalist Parti (Nazi Partisi) ve büyük işverenler dünyanın o güne kadar asla tanık olmadığı bir işbirliği içerisine girdiler. Nürnberg davasına katılan araştırmacıların, asrın en korkunç belgelerinden biri olarak kalacak olan bir raporda sayfa sayfa gösterdikleri şey budur.

Hitlerci 3. Reich'in milliyetçi çıkarlarını kollamaktan geri duran büyük Alman şirketleri hemen hemen yok gibidir. Ren ötesi kapitalizmin en seçkin kuruluşları, Deutsche Bank, tüm mali kurumlar, tüm sigorta şirketleri, Konzern Friedrich Frick, Krupp, tütün devi Raemtsmaa vb. bu işbirliğine girmekten geri durmadılar.

Büyük Alman sermayesinin en büyük şirketlerinden biri olan IG Farbenindustrie, Nazi savaş aygıtının oluşumunda anahtar bir rol oynamıştır. Amerikan uyruklu başsavcı yardımcısı Josiah Du Bois'in, eşsiz eserinde "şeytanın kimyacıları" diye adlandırdığı bu kurum, dönemin Avrupası'ndaki en

İnsan Yerleşimleri Kongresi İstanbul'da Toplanacak!

20. yy.'in son ve en büyük uluslararası kongresi olan HABİTAT II zirvesinin, 180 ülkeden 30 bine yakın katılımcı ile, Haziran 1996 yılında İstanbul'da yapılması kararlaştırıldı.

Habitat II'nin resmi adı Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Kongresi'dir. Zirve, "... insan yerleşimleri ve kentleşme konularının yanı sıra, insanlığın sosyal, kültürel ve çevresel sorunlarına evrensel bir yaklaşımla çözümlerin aranacağı, aynı zamanda 21. yüzyıla yön verecek kalkınma ve demokrasi politikalarının uluslararası platformda yoğun olarak tartışılacağı bir nitelik taşıyacak"tı (!)...

Ülkemizde onlarca kitle örgütünün, kentleşme ve iskan

sorunlarını, ABD emperyalizminin kuklası durumunda olan, kendi sorunlarını bile çözemeyen, çözüm önerileri ise, tavsiye mektubu niteliğini aşamayan Birleşmiş Milletler'in deklarasyon kararlarına bağlı olarak ele almaları, kitle muhalefetinin kapitalist sistemin içine çekilmesine yol açmaktan başka bir işe yaramaz.

Emperyalist ülkeler, az gelişmiş ülkelerdeki sınıfsal mücadelenin yönünü saptırmak için bu tıp organizasyonları sürekli yinelenmektedir. Habitat II'nin Türkiye'de yapılması kararlaştırıldıktan sonra, aşağılık kompleksine sahip burjuva aydınlar, bir yandan bizi de adam yerine koyuyorlar diyerek kendilerini tatmin ederken, diğer

yandan bütün dünyanın gözünün Türkiye'de olmasından dolayı, kendilerini en iyi nasıl pazarlayacaklarını hesaplarını yapıyorlar.

Habitat II zirvesinin Türkiye özelindeki sorgulanması gereken en hassas boyutu ise Kürdistan sorunudur.

TC, 20. yüzyılın en büyük insan yerleşmeleri konferansına hazırlanmakla, insan oğlunun ilk yerleşik düzene geçtiği, başka bir deyişle ilk yerleşik İnsan Habitatları'nın yapıldığı Kürdistan'da, (Neolitik devrin, ilk hayvan evcilleştirmelerinin Diyarbakır'ın Hilal ovasında yapıldığı bilinmektedir.) köy bombalayarak, yakarak, köylüleri göçe zorlayarak 20. yüzyılın bu alandaki en büyük

çelişkinin zirvesine hazırlanmaktadır. Burjuvazinin ikiyüzlülüğü elbette bu kadarla bitmiyor. O, sömürgeci savaş suçlarının üstünü örtmek telaşıyla, eline geçirdiği her şeye can havliyle sarılmakta da hiç bir sakınca görmüyor. Bir yandan Habitat II'nin Türkiye'de toplanmasından kendisine aptalca bir şişme payı çıkarırken, diğer yandan, zirve çalışmalarını izlemek (daha doğrusu denetlemek) üzere Türkiye'ye gelen Butros Gali'yi, Bosna savaşı üzerinden eleştirir, hatta küfür ve hakaret yağmuruna tutmayı da ihmal etmiyor. Burjuva medyanın ve tüm şoven-dincitutu cu cenah başta olmak üzere devlet erkanının, Gali'yi kinama mitingi, Kürt halkına yönelik

sömürgeci imha savaşı ve Habitat II zirvesiyle birlikte izlendiğinde, ortaya tam bir rezalet çıkıyor.

Oysa, Gali'nin de, Habitat II zirvesine hazırlanan TC'nin de, Türkiye ve Kürdistan'lı muhalefet örgütleri tarafından protesto edilmesi gerekirdi. Çünkü, bir yandan yerleşim birimlerini yerte bir ederken, diğer yandan iskan sorunlarına yönelik sahte toplantılar düzenleyen emperyalizmin temsilcilerinden birisi de kuşkusuz Gali'dir. Ve Birleşmiş Milletler'in, Bosna, Çeçenya, Somali'deki sorumluluğu ne kadarsa, Kürdistan'daki de o kadardır. Ama burjuva ikiyüzlülüğü, çıkarı gereği, sadece başkasının yaptığını göstermeye, kendi suçlarını ise özenle gizlemeye çalışır.

Sınıf çalışmasının bazı sorunları

Komünistler içinde bulunduğumuz yıla partileşme sürecinin genel bir değerlendirilmesi ile girdiler. Gelişme sürecinde ulaşılan aşamayı çeşitli yönleriyle tanımladılar ve '95 yılının öncelikli görevlerini bu çerçevede saptadılar.

Bu değerlendirmelerde birbiriyle bağlantılı iki kritik tespit vardı. Bunlardan ilki; parti inşa sürecinin bugünkü aşamasında, gelişmenin pratik-örgütsel cephesine özel bir biçimde yüklenme zorunluluğu idi. Bunu tamamlayan ikincisi ise; pratik-örgütsel cephedeki sorunlar ve görevler yumağının temel eksenini ve çözücü halkası olarak, sınıf çalışmasında gerçek bir sıçramayı başarabilmektir.

Dolayısıyla bizim için "parti yılı", her şeyden önce sınıfla birleşmede gözle görülür bir pratik mesafe alma yılıdır. Sınıf hareketine fiilen önderlik etme yeteneği kazanma, bunu pratikte somut olarak kanıtlayma yılıdır.

Bilindiği gibi bu ön değerlendirmeler 3. Genel Konferansımızda genişçe ele alındı. Partileşme sürecinin bu temel alanının bir yandan sınıf hareketinin güncel ihtiyaçlarıyla, öte yandan ise örgüt cephesindeki sorunlarımızla organik bağı somut ve ayrıntılı tartışmalar içinde irdelendi. Sorunlara ve görevlere bu çerçevede önemli açıklıklar kazandırıldı.

Konferans bildirisinin bitiş cümlelerinde, bu kritik görev alanı parti sorunu ile bağı içinde şöyle özetlenmişti:

"Bir yanda politik mücadele alanına sıçramanın sancuları içindeki bir işçi hareketi ve öte yanda parti kimliği kazanmanın eşiğinde bulunan, fakat bunu sınıf hareketiyle buluşmada yaşayacağı bir sıçramalı gelişme ile sıkı sıkıya ilişkilendiren bir komünist hareket gerçeği -bugün durumu böyle görüyoruz.

"Sınıf hareketinin, sancısını çektiği sıçramayı kolaylaştıracak bir öncü devrimci müdahaleye ihtiyacı var. Hareketimizin ise, sınıf hareketine bu tür bir öncü müdahale içinde dönüşmeye, kendi gerçek siyasal-sınıfsal ortamını bulmaya, militan sınıf kimli-

ğini geliştirmeye ve gerçek örgütsel zeminine oturmaya ihtiyacı var.

"Bunlar nesnel olarak örtüşen ihtiyaçlardır. Herşey komünistlerin kendi görev ve sorumluluklarına bu bilinçle sarılmalarına bağlıdır. Bu doğrultuda elde edilecek her başarı bizi adım adım partiye yaklaştıracaktır."

Sınıf çalışmasında gerçek bir sıçramayı başarabilmek, Konferansımızda çok ayrıntılı olarak tartışıldığı gibi, bugüne kadarki çalışma tarzında köklü bir değişim yapmakla olanaklıdır. Bu değişimin esası, dışardan ve üstelik sistemsiz yürütülen bir genel propaganda-ajitasyon çalışmasından, gündelik yaşamları içinde işçilerle fiziki teması sağlamaya, bu bağı geliştirmeye ve derinleştirmeye dayalı; onları eyleme ve mücadeleye sürüklemeye, eyleme geçmiş olanlarla bu sıcak süreç içinde buluşmayı ve kaynaşmayı hedefleyen; ve propaganda-ajitasyon çalışmasını da bunu kolaylaştıran bir etkili araç olarak ele alan bütünsel bir çalışmaya geçmektir. Konferansımız bunu, propaganda örgütünden çıkıp kitlelerin öncüsü gerçek bir mücadele ve eylem örgütü haline gelmek şeklindeki daha temel bir sorunumuzun da biricik çözüm yolu olarak değerlendirmiştir.

Tüm yetersizliklerine rağmen işçilere seslenmekten ibaret kalan bir çalışmayı biz yıllardır yürütüyoruz. Bu çalışmayı bugün biraz daha güçlü ve ısrarlı bir biçimde sürdürmekle yetinen bir "işçi çalışması", geçmiş tarzı sürdürmek, fiilen bir propaganda örgütü olarak kalmakta ısrar etmekle eş anlamlıdır. Oysa parti; işçilere gerçekleri açıklamak ve doğru yolu göstermekle kalmayan, daha da önemli olarak onları bu doğrultuda fiilen örgütleyen, eyleme sürükleyen, kendiliğinden gerçekleşen eylemleri doğru çizgide yönlendirmeye çalışan gerçek bir mücadele örgütüdür. Böyle olunca, "parti yılı"nda sınıf çalışmasında sıçramanın ölçüsü de, işçilere dağıtılan bildiri ve broşürlerin artan sayısında değil, işçilerle kurulmuş fiili örgütsel bağlarda, işçi eylemlerinde,

grev ve direnişlerde ortaya konulmuş pratik önderlik inisiyatifinde asıl anlamını bulacaktır.

İl örgütlerinin ve alt bölge komitelerinin derhal kendi mevcut çalışmalarını bu gözle yeniden ele almaları gerekmektedir.

Elbette bu tarz bir çalışmayı yürütmenin ve hele başarılı bir sonuç alınmanın kolay olduğunu söylemiyoruz. Herşey bir yana, geçmek zorunda olduğumuz yeni bir çalışma tarzı olduğu ölçüde, bu peşinen bir deneyimsizlik demektir. Fakat bazı alt bölgelerdeki ilk örnekler de göstermiştir ki, bu deneyimi hızla edinmek çok güç değildir. Yeter ki başarıya azmi ve kararlılığıyla biz gerekli ilk adımları atmaya ve çalışmaya bir süreklilik kazandırmayı başarabilelim.

İşçi hareketi bugün çok yönlü bir kuşatma altındadır. İşçilerle devrimci bir politik-örgütsel buluşmanın önünde sayısız güçlükler ve engeller vardır. Bu işin zor yanısıdır. Fakat tersinden ve yine somut örnekler üzerinden bakıldığında, tam da bu kuşatmanın yaratığı basınç ve bunalım nedeniyle, işçilerin kararlı, samimi ve pratikte güven veren devrimci önderlik çıkışlarına kolay karşılık verdiği de görülmektedir.

İşçi çalışmasında somut başarının bazı basit, fakat temel önemde gerekleri vardır.

Herşeyden önce, çalışmada süreklilik, sonuca gitmede ısrar, güçlükleri aşmada kararlılık gereklidir. Bölük pörçük, sistemsiz, sonuç almayı katı bir kararlılıkla gözetmeyen bir çalışmanın bir başarı sağlamayacağını, işçilere güven vermeyeceğini, etkisi çabuk kaybolan bir esintiden ibaret kalacağını belirtmek bile gereksizdir.

İkinci olarak, militan, sarsıcı ve bu çerçevede politik güven veren bir müdahale tarzı izlemek gereklidir. İşçiler kendi çıkarlarını savunmadaki kararlılığımızı militan tarzımız üzerinden somut olarak görmeli, buna pratikte inanabilmelidirler. Böyle bir çalışma ise somut riskler almadan, gerekli durumlarda somut bedeller ödmeden olanaksızdır.

Üçüncüsü, militan ve sarsıcı bir müdahalenin ancak politik bir güç/örgüt kimliği sergileyerek, bu genel kimliği işçilere somut biçimde hissettirerek başarabileceğimizi unutmamalıyız. İşçiler karşılarında tek tek ya da grup halinde komünist militanlar değil, bir politik güç/örgüt görüp hissedebilmelidirler. Politik örgüt kimliğimiz belirgin biçimde öne çıkmalıdır. Bu temel önemde bir güven faktörüdür.

Dördüncüsü, fabrika, sendika ve işçi platformları üzerinden yapacağımız bir müdahaleyi, işçi evleri ve seçilmiş birimlerle içiçe işçi semtleri üzerinden yapacağımız çalışmayla doğru bir biçimde ve mutlaka birleştirmeliyiz. İşçi evleri, işçi kahveleri, işçilerin gidip geldiği kültür ve dayanışma dernekleri, işçi gezileri, şu veya bu vesile ile oluşan işçi platformları, tüm bunlar ve benzerleri, bizim için vazgeçilmez çalışma zeminleridir ve fabrikaya ulaşabilmemizin önemli kanallarıdır.

Beşincisi, genel sosyalist ve devrimci propaganda-ajitasyonun her zamanki vazgeçilmez hayati önemi ve yararı ne olursa olsun, sınıf hareketine ancak somut sorunlar ve ihtiyaçlardan hareketle başarılı bir müdahale gerçekleştirebileceğimizi gözönünde bulundurmak zorundayız. Kendi başına soyut ve genel sorunlar üzerinden süren bir propaganda ve teşhir faaliyetiyle mesafe alamayacağımızı hiçbir biçimde unutmamalıyız.

Altıncısı, çalışmada legal ve illegal her türlü araç ve yöntemi birarada kullanmakta ustalaşmalıyız. Bunun yanı sıra, aynı birim ve alana illegal örgüt cephesinden yapılan müdahaleyi mutlaka paralel biçimde açık alan üzerinden gelişen bir müdahale ile de birleştirmek zorundayız. Bu bütünleşme başarıyı görülmemiş ölçüde kolaylaştırır ve illegal örgüt çalışmasına büyük bir manevra sahası açar.

Bu sorunlara konuya ilişkin konferans tutanaklarından parçalar da sunarak önümüzdeki sayılarda devam edeceğiz.

EKSEN Yayıncılıktan... EKSEN Yayıncılıktan... EKSEN Yayıncılıktan... EKSEN Yayıncılıktan...

H. FİREK

Devrimci
Demokrasi
ve
Sosyalizm
(TDKP Eleştirisi)

2. Baskı

EKSEN YAYINCILIK

H. FİREK

Liberal
Demokratizmin
Politik
Platformu

EKSEN YAYINCILIK

Dünyada ve Türkiye'de
Özelleştirme Saldırısı

EKSEN YAYINCILIK

Dağıtım tekelleri Kızıl Bayrak'ı dağıtmıyor

**Gazetene sahip çık!
Abone Ol! Abone Bul!**

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık 1 Yıllık
Yurt İçi 250.000 TL. Yurt İçi 500.000 TL.
Yurt Dışı 50 DM. Yurt Dışı 100 DM.

Fatma ÜNSAL adına,
Y. Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.
TL için: 0079219-2, DM için: 3002891-8
No'lu hesaba yatırdım.
Makbuzun fotokopisi ektedir.

**Kızıl Bayrak devrimci ve yurtsever
tutsaklara ücretsiz gönderilir.**

Kızıl Posta

POLİSAN İŞÇİLERİNİN DİRENİŞ ÖYKÜSÜ

Rengarenk boyalar üretir ellerimiz.
Fakat iki göz kondularımız kireçle
boyanır.

Düşlerimiz ...
boyalar gibi rengarenk tıpkı gökkuşağı.

(...)
Şimdi bizim sendikamız
biraz aşımız,
ay sonlarına yetmeyen
maaşımız var.

İşveren dedi ki bize
Oturmayacağım sözleşmeye
Bunun üzerine grev kararını
astık kapıya
halaya durdu
Dilovası.

(...)
zaman akıyordu
asker postasına
polis panzeri ekleniyordu.

Öfkemiz
büyüyordu içimizde
umudumuz
yanardağ misali

(...)
Yaralarımıza umudumuzu basıp güredik
KAZANACAĞIZ!

R.DEURİM/İstanbul

"Birleşirsek Patronları Yenebiliriz.."

Çalıştığım fabrikada 200'e yakın işçi çalışıyor. Daha ucuz oldukları için ağırlıklı olarak göçmenler çalıştırılıyor. Geri kalanı ise Kürt işçiler. İşçilerin aldığı ücret 2 milyon ile 7 milyon arasında değişiyor. Mesailer çok yoğun ve zorunlu olarak yaptırılıyor.

Burada çalışan arkadaşlarımızın yaşları onikiden başlıyor... Okulda ders yapmaları gerekirken burada çalışıyorlar. Sokakta oynayacakları yerde zorunlu mesailere kalıyorlar. Bir çok işçi işten aylıkların azlığı, zam aylarında zam yapılmaması ve mesailerin ağırlığı nedeniyle çıkmak zorunda kalıyor. Ancak yerine hemen yenileri alınıyor.

Şu anda iki aylık mesailerimiz içeride. Onun yerine bizi avansla oyalamaya çalışıyorlar. İşten ayrılanlar içeride kalan parasını ancak bir-iki ay sonra alabiliyor. Patron, "Bugün git yarın gel" hesabı işçileri resmen süründürüyor.

Burada çalışan sigortalı işçi çok az. Sigortalı olabilmek için en az yedi ay çalışmak gerekiyor. Ondan sonra da sadece ısrar edersen sigortan yapılabilir. Çıraklar ise

yaşlarının küçüklüğü nedeniyle tümüyle sigortasız çalıştırılıyor. İşyeri İstanbul'da.

Servisler Kadıköy, Sultanbeyli, Sarıgazi ve Gebze'den geliyor. Gebze'den gelenlerin büyük çoğunluğu göçmen. Hepsisi de sigortasız çalıştırılıyor ve en düşük ücreti alıyorlar. Patronlarımız göçmen işçilerin çok kârlı olduğunu söyleyebiliyorlar.

Bu atölyede çalışıyorsan ve bayansan, her an bir arkadaşlık teklifi alabilirsin. Seni tanıyıp tanımamaları hiç de önemli değil. İşe başladığın ikinci günü bile cinsel tacizle karşılaşabilirsin. Patronların hemen hepsi, küçük yaşta kızları lükse özendirecek bir metres edinmişler. Sözkonusu kızlar bir yandan metres olarak kullanılırken, diğer yandan patronun özel işlerini yapan hizmetçi muamelesi görüyorlar. Bazıları ise patrona ajanlık yapıyor.

Bu hafta zam ayı. En az % 50 zam istiyoruz. Vereceklerine inanmıyoruz ve daha şimdiden umutsuzca yeni bir iş arayışına giriyoruz. Niçin? Çünkü hakkımızı

aramayı bilmiyoruz. Haklarımızı almak için değil de, yeni bir iş için planlar yapıyoruz.

Oysa başka bir yerde çok mu farklı olacak her şey? Aylığımız ve gördüğümüz muamele değişecek mi? Hayır. Her atölye kendi içinde farklı da olsa, yine de kapitalistler biz işçileri sömürecek. Bunu işçi arkadaşlara anlatmaya çalıştığımızda herkes buna katılıyor. Fakat iş, bunun için birleşip örgütlenmeye, hakkını aramak için mücadele etmeye gelince kimse yanaşmak istemiyor. Peki, ne olacak? Özünde hiç bir şeyi değiştirmeyeceğini bile bile yine mi iş değiştireceksin? Herkes korkuyor. Neden? Çünkü patronlar bizden güçlü. Tek tek kaldığımız sürece bu doğru. Ama birleşirsek, birlikte patronlar dünyasına karşı savaşırsak onları yenebiliriz. İlk hedefimiz işyerimizdeki duyarlı arkadaşlarla bir araya gelip, sorunlarımızı tartışmak ve haklarımız için mücadeleyi örgütlemektir.

Kızıl Bayrak okuru
bir tekstil işçisi/İSTANBUL

"Herbiri Eğitilmiş Birer Hayvanı Andırıyordu"

08.07.1995 Cumartesi günü gözaltındaki kayıpların anaları ve yakınları olarak biraraya geldik. Toplandığımızda mum yakarak Ankara'ya yürüyeceğimizi haber alan güvenlik güçleri oraya gelir gelmez dört insanımızı alıp karakola götürdüler. Bizler arkadaşlarımızı niçin götürdünüz diyerek oradan ayrılmak istemedik. Bizim orada bulunuşumuzun diğer bir sebebi Kızıl Bayrak'ta çalışan 4 çocuğumuzdan dört gündür haber alamıyor olmamızdı. Bunu bir basın açıklamasıyla kamuoyuna duyurmak istiyorduk. Bir arkadaşımız basın açıklamasını yaparken polis engellemeye çalıştı. Oradaki bir avuç insanın etrafını yüzden fazla polis çevirdi. Sanki bir suç işlemişcesine çoğu yaşlı ana ve babalardan oluşan bu topluluğun üstüne saldırdılar. İnsanları sürükleyerek, tekmeleyerek polis arabalarına bindirdiler. Bu arada bir kısım insan, birbirine kenetlenerek "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!" sloganı atarak polis barikatını yarıdık. Daha sonra olay yerinden doğrudan İHD'ye giderek gözaltına alınan arkadaşlarımızın isimlerini bildirdik.

Benim gördüğüm kadıyla bize saldıran bu polisler insan olamazlar, herbiri eğitilmiş birer hayvanı andırıyordu.

Kızıl Bayrak Okuru
Bir Tutsak Anası/İSTANBUL

MERHABA,

Kavga alevlerinin yüzümüze daha sıcak çarptığı bir dönemdeyiz şimdi. Bir yanda Kürt halkı ölümüne direnirken, İstanbul'un nabızı "barikat, barikat" diye atıyor.

Barikatların arkasından gelen sloganlar günlerdir hak arama mücadelesinin içinde olan memurların sloganlarına karışıyor.

Bunların yanında son dönemde yaşanan Gazi direnişi, gözaltında kayıplar, yargısız infazlar ve belki de en önemlisi emekçilerin evlatlarını sahiplenerek onlara yakışır törenler düzenlemesi, devletin çirkin yüzünün insanların bilinçlerinde iyice açığa çıktığına delalet ediyor.

Tüm bunlar bize, savaşı yayacak, kitlelerin tepkilerini gerçek düşmana yöneltecek ihtilalci bir sınıf partisinin eksikliği eskisinden de çok hissettiriyor. Ülke bu derece kaynayan bir kazan haline gelmişken, saflar bu denli netleşmişken, işçi sınıfına da tarihin ona biçtiği rol gereği savaşta yerini alması düşüyor.

İşçi sınıfı kendi gücünün farkına varmalı ve kendi kendinden korkmaktan vazgeçmelidir.

Gün, işçi sınıfının "sevdiği ve alıştığı kirli gömleği" ni atma, illegal ihtilalci partisini yaratmak için komünistlerle elele verme günüdür.

Unutmayalım, zincirlerimizden başka kaybedeceğimiz birşey yok. Kazanacağımız ise bir dünya var.

Kahrolsun sermaye diktatörlüğü!
Ya kapitalist barbarlık, ya sosyalizm!
Tüm dostlara selamlar... E.E. /ANTALYA

Kızıl Bayrak'tan

Tüm okurlarımıza ve yoldaşlarımıza bir kez daha merhaba!

Birinci yılını geride bırakan yayın yaşamımızın değerlendirmesini bu sayımızda okuyacaksınız. Yeni yılda daha etkin bir komünist legal çalışma için ileriye dönük attığımız bazı ilk adımların yansımalarını Kızıl Bayrak'ta bulacaksınız. Bu sayıda, başta Polisan olmak üzere, bir dizi direnişe ilişkin değerlendirmelerimiz, bizzat bu direnişlere somut müdahalemiz üzerinden yükselmektedir.

Gelişen politik etkinliğimize paralel olarak faşist sermaye devletinin bize yönelik baskısı da yoğunlaşmaktadır. 25. sayımızın ardından, özellikle merkez, Gebze ve Adana bürolarımıza yö-

nelik düzenin yoğun saldırılarıyla yüz yüze geldik. Gebze'de çalışmalarımızı yürüten 4 çalışanımız jandarma tarafından gözaltına alındıktan sonra, dört gün boyunca Jitem tarafından sorgulandı. Savcılığa çıkarılincaya dek geçen 4 gün süresince gözaltında oldukları kabul edilmedi, haklarında hiç bir bilgi verilmedi.

Yine, 2 Temmuz Sivas şehitlerini anma mitinginden dönerken, Eminönü karakolu tarafından gözaltına alınan 3 çalışanımız, sermayenin bu faşist zulüm yuvasında işkenceye tabi tutuldu. Her iki gözaltında da yoldaşlarımız işkencecilerle topluca direnerek saldırıları boşa çıkardılar.

Adana büromuz ise, artık ga-

zetemizin periyoduna denk düşecek tarzda her 15 günde bir değil, son 10 günde 5 kez olmak üzere, neredeyse "günlük teftiş" derecesinde baskılara uğramaya başladı.

Kuşkusuz biz sınıf devrimcileri üzerinde uygulanan terör, işçi ve emekçi sınıflara yönelen saldırıların yalnızca bir parçasıdır. Faşist sermaye devletinin öncüsüzleştirme politikasının bir uzantısıdır.

Şişli, Polisan, Tuzla, Retrans direnişleri ve Gazi, 1 Mayıs, Okmeydanı emekçi halk mücadelelerine karşı uygulanan azgın devlet terörü bir kez daha sermayenin sıkışmışlığını ve tahammülsüzlüğünü gözler önüne sermiştir. Yeni bir kitle hareketi yükselirken

devletin kolluk güçleri de yeni, daha kanlı kitle katliamlarına hazırlanıyor.

Ancak devlet, hangi kirli terör politikalarına başvurursa başvursun, ne işçi sınıfının devrimci gelişimini ve ne de komünistlerin parti ve devrim yolunda ilerleyişini engelleyemeyecektir.

Gün gelecek, işçi seli sokaklara akacak, devrimin kızıl bayrağını kapitalizmin burçlarına dikecektir!

Kahrolsun Sermaye Diktatörlüğü,
Yaşasın Sosyalizm!

Kızıl Bayrak Yükselerek
Sosyalizm Kazanacak!

Kızıl Bayrak • 15 Günlük Sosyalist Siyasal Gazete

• ISSN 1300-3585 • Sayı:26 • Sahibi ve Yazı İşl. Md: Kadri TEYMUR • EKSEN Basım Yayın Ltd.Şti. • Baskı: SERLER Matbaacılık/İSTANBUL

BÜROLAR

• İstanbul Merkez: Mesihpaşa Mah. Laleli Cd. Çim Apt. No: 52, Kat: 5, Aksaray Tel-Fax: 0 (212) 638 28 83 • Gebze: Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No:33 Gebze/KOCAELİ • İzmir: 853. Sok. Bilen İşhanı No:27/604 Konak Tel-Fax:0 (232) 445 21 50 • Ankara: İlkiz Sk. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5 Sıhhiye Tel: 0 (312) 229 40 19 • Adana: Cemal Gürsel Cd. Shell Karşısı, Vakıf İşhanı Kat:3 No:306 Tel-Fax: 0 (322) 351 36 84

KURTULUŞ YOK TEK BAŞINAI

.....
**POLİSAN
RETRANS
ŞİŞLİ
EMİNÖNÜ
ARAS KARGO
TUZLA**

.....
**Sınıf
Dayanışmasını
Yükselt!**

**YA
HEP
BERABER,
YA
HİÇ
BİRİMİZİ!**

Kızıl Bayrak